

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

**1 OCAK - 31 ARALIK 2023 HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR VE
BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU**

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. Genel Kurulu'na

A. Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi

1. Görüş

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.'nin ("Şirket") ve bağlı ortaklıklarının (hep birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 31 Aralık 2023 tarihli konsolide finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynaklar değişim tablosu ve konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dâhil olmak üzere konsolide finansal tablo dipnotlarından oluşan konsolide finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre, ilişikteki konsolide finansal tablolar Grup'un 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla konsolide finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal performansını ve konsolide nakit akışlarını Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na ("TFRS'lere") uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

2. Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeleri çerçevesinde kabul edilen ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartları'nın bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na ("BDS'lere") uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun "Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları" bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar (Bağımsızlık Standartları Dahil) ("Etik Kurallar") ile Sermaye Piyasası Kurulu mevzuatında ve ilgili diğer mevzuatta konsolide finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili olarak yer alan etik ilkelere uygun olarak Grup'tan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

3. Kilit Denetim Konuları

Kilit denetim konuları, mesleki muhakememize göre cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve konsolide finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında ayrı bir görüş bildirmiyoruz.

3. Kilit Denetim Konuları (Devamı)

Kilit denetim konuları	Konunun denetimde nasıl ele alındığı
TMS 29 “Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama” Standardının Uygulanması	
Grup, ilişikteki 31 Aralık 2023 tarihli ve aynı tarihte sona eren yıla ilişkin konsolide finansal tablolarını TMS 29 “Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama” Standardını uygulayarak hazırlamıştır. TMS 29’a göre 31 Aralık 2023 tarihli konsolide finansal tablolar 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücüne göre yeniden düzenlenmelidir. TMS 29’un uygulanması, Grup’un 31 Aralık 2023 tarihli ve aynı tarihte sona eren yıla ilişkin konsolide finansal tablolarında yer alan birçok kalemden önemli değişikliklere neden olmaktadır. TMS 29 uygulaması konsolide finansal tablolarda yaygın ve tutarsal olarak önemli etkiye sahiptir. Bununla birlikte, söz konusu uygulamanın denetimini gerçekleştirmek için harcanan ilave denetim eforu da göz önünde bulundurulduğunda, TMS 29’un uygulanması tarafımızca kilit denetim konusu olarak belirlenmiştir. Grup’un TMS 29 standardının uygulamasına ilişkin muhasebe politikaları ve ilgili açıklamalar Not 2.1.1’de yer almaktadır.	Denetimimiz sırasında, TMS 29 “Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama” standardının uygulanmasına ilişkin aşağıdaki denetim prosedürleri uygulanmıştır: • TMS 29 standardının uygulamasına ilişkin sürecin ve Grup yönetimi tarafından tasarlanan kontrollerin anlaşılması ve değerlendirilmesi, • Grup yönetimi tarafından yapılan parasal ve parasal olmayan kalemlerin ayrımının TMS 29’a uygun olarak yapıldığının kontrol edilmesi, • Parasal olmayan kalemlerin detay listeleri temin edilerek, tarihi maliyet ve satın alım tarihlerinin, destekleyici belgelerle karşılaştırılarak doğru bir şekilde hesaplamaya dahil edildiğinin örneklem yoluyla test edilmesi, • Hesaplamalarda kullanılan endeks katsayılarının, TÜİK tarafından yayınlanan Türkiye’deki Tüketici Fiyat Endeksi’nden elde edilen katsayılar ile karşılaştırılarak kontrol edilmesi, • Enflasyon etkileri ile yeniden düzenlenen parasal olmayan kalemlerin, gelir tablosunun ve nakit akış tablosunun matematiksel doğruluğunun test edilmesi, • TMS 29’un uygulanmasının konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlarda yer alan açıklamalarının TFRS’lere göre yeterliliğinin değerlendirilmesi.

3. Kilit Denetim Konuları (Devamı)

Kilit denetim konuları	Konunun denetimde nasıl ele alındığı
Yeniden değerlendirme modeli ile muhasebeleştirilen arsa ve arazilerin gerçeğe uygun değeri Not 2.3’de detayları açıklandığı üzere, Grup, maddi duran varlıklar hesap grubunda yer alan arsa ve arazileri 31 Mart 2019 tarihinden itibaren yeniden değerlendirme modeline göre muhasebeleştirmeye başlamıştır. 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla Grup piyasa koşullarında oluşan değişimleri yansıtmak amacıyla arsa ve arazileri yeniden değerlendirme çalışması gerçekleştirmiştir. 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla bağımsız gayrimenkul değerlendirme kuruluşunun yaptığı değerlemeler sonucunda söz konusu arsa ve arazilerin gerçeğe uygun değer toplamı 25.849.849 bin TL olarak tespit edilmiş ve 309.453 bin TL tutarındaki 2023 yılına ait yeniden değerlendirme artışı konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilmiştir. Söz konusu maddi duran varlık grubu içerisinde yer alan arsa ve arazilerin, Grup yönetimi tarafından benimsenmiş olan muhasebe politikası, detayları Not 2.3’te de anlatıldığı üzere, “yeniden değerlendirme” modeli olup, bu varlıkların gerçeğe uygun değerleri Sermaye Piyasası Kurulu (‘SPK’) tarafından akredite edilmiş bir bağımsız değerlendirme kuruluşu tarafından tespit edilmekte ve Grup yönetiminin değerlendirmeleri sonrasında finansal durum tablosunda taşınan gerçeğe uygun değer olarak esas alınmaktadır. Arsa ve arazilerin gerçeğe uygun değerleri, kullanılan değerlendirme yöntemine ve değerlendirme modelindeki girdi ve varsayımlara bağlıdır.	Denetimimiz sırasında, arsa ve arazilerin yeniden değerlendirme yöntemiyle muhasebeleştirilmesi ile ilgili uyguladığımız denetim prosedürleri aşağıda özetlenmiştir: - Grup’un atamış olduğu değerlendirme çalışmasını yapan bağımsız gayrimenkul değerlendirme kuruluşunun yetkinliğinin, kabiliyetinin ve tarafsızlığının BDS 500 uyarınca değerlendirilmesi, - Arsa ve arazilerin tamamının değerlemeye tabi tutulup tutulmadığının, muhasebe kayıtlarıyla değerlendirme raporlarının karşılaştırılarak kontrol edilmesi, - Arsa ve arazilerin tapu kayıtlarının ve sahiplik oranlarının örneklem yöntemiyle test edilmesi, - Ayrıca, SPK gayrimenkul değerlendirme akreditasyonu ve lisansına sahip bir bağımsız gayrimenkul değerlendirme kuruluşu tarafımızca denetime destek amaçlı ‘Denetçi Uzmanı’ olarak atanmıştır. Denetçi uzmanı desteğiyle aşağıdaki denetim prosedürleri uygulanmıştır: - Raporlarda yer alan arsa ve arazilere ilişkin lokasyon, malik ve metrekare bilgilerinin tapu kayıtları ile karşılaştırılması, - Taşınmazların niteliğinin değerlendirilmesi, - Değerlemede kullanılan emsal karşılaştırma yönteminin ilgili arsa ve araziler için uygunluğunun değerlendirilmesi,

3. Kilit Denetim Konuları (Devamı)

Kilit denetim konuları	Konunun denetimde nasıl ele alındığı
Yeniden değerlendirme modeli ile muhasebeleştirilen arsa ve arazilerin gerçeğe uygun değeri	
Gerçeğe uygun değerler; piyasa koşulları, her bir arsa ve arazinin kendine has özellikleri, fiziki durumu ve coğrafi konumu gibi faktörlerden doğrudan etkilenebilmektedir. Arsa ve arazilerin konsolide finansal tablolar içerisindeki tutarsal önemi ve gerçeğe uygun değerinin belirlenmesinde emsal karşılaştırma (piyasa değer) yönteminin kullanılması ve bu yöntemin gerçeğe uygun değer tespiti sırasında değişimlere yol açabilecek varsayımlara dayalı girdiler içermesi sebepleriyle arsa ve arazilerin yeniden değerlendirme modeli ile muhasebeleştirilmesi kilit denetim konusu olarak ele alınmıştır.	○ Emsal karşılaştırma yönteminde değerleri hesaplamaya konu edilen arsa ve arazilerin Grup'un arsa ve arazileriyle benzer niteliklerde olup olmadığının değerlendirilmesi, ○ Temel çerçevelere uygun olarak raporların hazırlanıp hazırlanmadığının kontrol edilmesi. • Değerleme raporlarındaki gerçeğe uygun değerlerin, dipnotlar ile karşılaştırılması, dipnotlarda ve konsolide finansal tablolarda yer alan tutarların değerlendirme raporları ile tutarlılığı ve dipnot açıklamalarının TFRS'ler açısından yeterli olup olmadığının değerlendirilmesi.

3. Kilit Denetim Konuları (Devamı)

Kilit denetim konuları	Konunun denetimde nasıl ele alındığı
Yatırım teşviklerinden yaratılan ertelenmiş vergi varlıklarının geri kazanılabilirliği	
31 Aralık 2023 itibarıyla Grup'un konsolide finansal tablolarında 7.625.022 bin TL tutarında yatırım teşviklerinden yaratılan ertelenmiş vergi varlığı bulunmaktadır. Grup'un ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülüklerine ilişkin muhasebe politikaları ve detayları konsolide finansal tablolarında Not 2.3 ve Not 26'da açıklanmıştır. Yatırım teşviklerinden yaratılan ertelenmiş vergi varlıklarının geri kazanılabilirliği, gelecek dönemlere ilişkin önemli yönetim tahminlerine dayanan, vergilendirilebilir kar varsayımlarını da içeren, iş modellerine bakılarak değerlendirilmektedir. Bu tahminlerin, doğası gereği, ileriki yıllarda gerçekleşmesine ilişkin belirsizlikler içermesi ve ertelenmiş vergi varlığına konu olan yatırım teşviklerinin içeriği itibarıyla uzmanlık gerektirmesinden ve Grup'un konsolide finansal tabloları açısından da önemli tutarda olmasından dolayı 'yatırım teşviklerinden yaratılan ertelenmiş vergi varlıklarının geri kazanılabilirliği' kilit denetim konusu olarak ele alınmıştır.	Denetimimiz sırasında, yatırım teşviklerinden yaratılan ertelenmiş vergi varlıklarının geri kazanılabilirliği ile ilgili aşağıda özetlenen denetim prosedürler yapılmıştır: • Söz konusu ertelenmiş vergi varlıklarının ve bu varlıklara temel teşkil eden geçici farklarının ve yatırım teşviklerinin kapsamlarının anlaşılmasına ilişkin Grup yönetimi ile toplantılar düzenlenerek bilgiler edinilmesi, • Kurumlar vergisi hesaplaması ve yatırım teşvik uygulamalarının vergi uzmanlarımızın da dahil edilerek değerlendirilmesi, • Yatırım teşviklerinin ileriye dönük kullanılabilir olup olmadığını belirleyen iş modelinin ve önemli yönetim tahminlerinin aşağıdaki hususların da dikkate alınarak incelenmesi: ○ İlgili iş modelinin matematiksel doğruluğunun kontrol edilmesi, ○ Kullanılan satış tonaj ve fiyat varsayımlarının geçmiş yıl performansları ve bağımsız veri kaynakları ile karşılaştırılması, ○ İş modelinde kullanılan gelecek yıllara ait döviz kur tahminlerinin, onaylı bütçe/uzun vadeli planlarda yer alan kur tahminleri ve bağımsız veri kaynakları ile karşılaştırılması, ○ Yatırım teşviklerinin ileriye dönük kullanımına ilişkin yapılan duyarlılık testlerinin kontrol edilmesi. • Ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülüklerine ilişkin konsolide finansal tablo notlarında yer alan açıklamaların TFRS'ye uygunluğunun kontrol edilmesi.

4. Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların TFRS'lere uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyecek şekilde hazırlanması için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Konsolide finansal tabloları hazırlarken yönetim; Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Grup'u tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Grup'un finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

5. Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:

Amacımız, bir bütün olarak finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu konsolide tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

BDS'lere uygun olarak yürütülen bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve meslekî şüpheciliğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı “önemli yanlışlık” riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak teşkil edecek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Hile; muvazaa, sahtekârlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.

5. Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları (Devamı)

- Grup'un iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ama duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.
- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ile yapılan muhasebe tahminleri ile ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.
- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimin işletmenin sürekliliği esasını kullanmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız hâlinde, raporumuzda, finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Grup'un sürekliliğini sona erdirebilir.
- Konsolide finansal tabloların açıklamaları dâhil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların, temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtıp yansıtmadığı değerlendirilmektedir.
- Konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermek amacıyla, Grup içerisindeki işletmelere veya faaliyet bölümlerine ilişkin finansal bilgiler hakkında yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Grup denetiminin yönlendirilmesinden, gözetiminden ve yürütülmesinden sorumluyuz. Verdiğimiz denetim görüşünden de tek başımıza sorumluyuz.

Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dâhil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz.

Bağımsızlığa ilişkin etik hükümlere uygunluk sağladığımızı üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmiş bulunmaktayız. Ayrıca bağımsızlık üzerinde etkisi olduğu düşünülebilecek tüm ilişkiler ve diğer hususlar ile varsa, tehditleri ortadan kaldırmak amacıyla atılan adımlar ile alınan önlemleri üst yönetimden sorumlu olanlara iletmiş bulunmaktayız.

5. Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları (Devamı)

Üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen konular arasından, cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konuları yani kilit denetim konularını belirlemekteyiz. Mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği durumlarda veya konuyu kamuya açıklamanın doğuracağı olumsuz sonuçların, kamuya açıklamanın doğuracağı kamu yararını aşacağının makul şekilde beklendiği oldukça istisnai durumlarda, ilgili hususun bağımsız denetçi raporumuzda bildirilmemesine karar verebiliriz.

B. Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülükler

1. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 402. Maddesi'nin dördüncü fıkrası uyarınca, Şirket'in 1 Ocak - 31 Aralık 2023 hesap döneminde defter tutma düzeninin, kanun ile şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.
2. TTK'nın 402. Maddesi'nin dördüncü fıkrası uyarınca, Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve istenen belgeleri vermiştir.
3. TTK'nın 398. Maddesi'nin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 4 Mart 2024 tarihinde Şirket'in Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.

PwC Bağımsız Denetim ve
Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.

Cihan Harman, SMMM
Sorumlu Denetçi

İstanbul, 4 Mart 2024

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

İÇİNDEKİLER	SAYFA
KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU	1
KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU	2
KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU	3
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU	4
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR.....	5 – 66
NOT 1 GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU.....	5-6
NOT 2 KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR.....	7-24
NOT 3 İŞLETME BİRLEŞMELERİ.....	25
NOT 4 BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA.....	26
NOT 5 NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ.....	27
NOT 6 FİNANSAL YATIRIMLAR	28
NOT 7 BORÇLANMALAR.....	29-32
NOT 8 TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR.....	32-33
NOT 9 STOKLAR.....	33
NOT 10 ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR.....	34
NOT 11 MADDİ DURAN VARLIKLAR.....	35-36
NOT 12 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR.....	36-37
NOT 13 PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER.....	37
NOT 14 DİĞER VARLIKLAR VE YÜKÜMLÜLÜKLER.....	38-39
NOT 15 KARŞILIKLAR.....	39-42
NOT 16 ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR KAPSAMINDA BORÇLAR.....	42
NOT 17 DİĞER BORÇLAR.....	42
NOT 18 TÜREV ARAÇLAR.....	43-44
NOT 19 TAAHHÜTLER, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER.....	44-45
NOT 20 ÖZKAYNAKLAR.....	45-46
NOT 21 HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ.....	47
NOT 22 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ, ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ.....	47-48
NOT 23 ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER/(GİDERLER).....	49
NOT 24 YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER/(GİDERLER).....	49
NOT 25 FİNANSMAN GELİRLERİ/(GİDERLERİ).....	49
NOT 26 VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ.....	50-52
NOT 27 PAY BAŞINA KAZANÇ/(ZARAR).....	52
NOT 28 İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI.....	53-56
NOT 29 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ.....	56-65
NOT 30 DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI.....	66
NOT 31 BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR.....	66

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

Varlıklar	Notlar	Bağımsız denetimden geçmiş	Bağımsız denetimden geçmiş
		31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Dönen varlıklar		201.149.421	197.509.966
Nakit ve nakit benzerleri	5	97.321.744	78.489.840
Finansal yatırımlar	6	701.824	3.518.193
Ticari alacaklar	8	40.439.432	35.290.273
İlişkili taraflardan ticari alacaklar	8, 28	6.530.348	5.252.750
İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar		33.909.084	30.037.523
Diğer alacaklar		127.632	66.934
İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar		127.632	66.934
Türev araçlar	18	2.064.355	5.926.936
Stoklar	9	44.464.007	59.452.710
Peşin ödenmiş giderler	13	1.278.124	1.433.309
Diğer dönen varlıklar	14	14.752.303	13.331.771
Duran varlıklar		165.644.252	150.190.516
Finansal yatırımlar		349.430	130.334
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	10	8.293.884	7.571.139
Maddi duran varlıklar	11	133.839.201	128.588.094
Kullanım hakkı varlıkları		692.540	670.850
Maddi olmayan duran varlıklar		4.255.217	2.808.805
Şerefiye		2.150	2.045
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	12	4.253.067	2.806.760
Türev araçlar	18	36.926	94.000
Peşin ödenmiş giderler	13	1.814.657	1.119.227
Ertelenmiş vergi varlığı	26	6.465.989	706.494
Diğer duran varlıklar	14	9.896.408	8.501.573
Toplam varlıklar		366.793.673	347.700.482
Kaynaklar			
Kısa vadeli yükümlülükler		155.270.974	130.003.677
Kısa vadeli borçlanmalar	7	2.357.601	1.422.514
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	7	27.610.435	18.341.159
Ticari borçlar	8	97.956.168	86.838.700
İlişkili taraflara ticari borçlar	8, 28	985.054	1.905.469
İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar		96.971.114	84.933.231
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	16	797.190	688.169
Diğer borçlar	17	492.666	432.356
İlişkili taraflara diğer borçlar	17, 28	363.736	279.852
İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar		128.930	152.504
Türev araçlar	18	532.712	1.638.686
Ertelenmiş gelirler		156.225	191.547
Dönem karı vergi yükümlülüğü	26	1.353.491	1.574.002
Kısa vadeli karşılıklar	15	1.226.423	874.167
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar		59.999	78.439
Diğer kısa vadeli karşılıklar		1.166.424	795.728
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	14	22.788.063	18.002.377
Uzun vadeli yükümlülükler		8.581.932	38.284.238
Uzun vadeli borçlanmalar	7	5.358.081	35.054.547
Uzun vadeli karşılıklar	15	2.074.068	1.960.989
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar		2.074.068	1.960.989
Ertelenmiş gelirler		13.762	5.271
Türev araçlar	18	469.247	491.353
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	26	655.110	770.900
Diğer uzun vadeli yükümlülükler		11.664	1.178
Toplam yükümlülükler		163.852.906	168.287.915
Özkaynaklar		202.940.767	179.412.567
Ödenmiş sermaye	20	1.926.796	275.257
Sermaye düzeltme farkları	20	24.621.222	25.833.444
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler (giderler)		132.333	(394.444)
Yeniden değerlendirme ve ölçüm kazançları (kayıpları)		(314.620)	(492.579)
Maddi duran varlık yeniden değerlendirme artışları (azalışları)		114.788	-
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları (kayıpları)		(429.408)	(492.579)
Özkaynak yöntemi ile değerlendirilen yatırımların diğer kapsamlı gelirlerinden kar/zararda sınıflandırılmayacak paylar		446.953	98.135
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler (giderler)		2.136.111	(886.588)
Yabancı para çevrim farkları		359.397	178.362
Risken korunma kazançları (kayıpları)		771.914	(1.790.814)
Nakit akış riskinden korunma kazançları (kayıpları)		771.914	(1.790.814)
Özkaynak yöntemi ile değerlendirilen yatırımların diğer kapsamlı gelirlerinden kar/zararda sınıflandırılacak paylar		1.004.800	725.864
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	20	6.401.291	2.978.503
Geçmiş yıllar karları veya zararları		111.968.164	88.764.593
Net dönem karı veya zararı		53.577.336	61.313.713
Ana ortaklığa ait özkaynaklar		200.763.253	177.884.478
Kontrol gücü olmayan paylar		2.177.514	1.528.089
Toplam kaynaklar		366.793.673	347.700.482

31 Aralık 2023 tarihi ve bu tarihte sona eren hesap dönemi itibarıyla hazırlanan konsolide finansal tablolar, yayınlanmak üzere 4 Mart 2024 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında onaylanmıştır. Konsolide finansal tablolar, Genel Kurul'da onaylanması sonucu kesinleşecektir.

İlişikteki notlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

		Bağımsız denetimden geçmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2023	Bağımsız denetimden geçmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2022
	Notlar		
Hasılat	21	686.528.507	916.751.060
Satışların maliyeti	21	(576.796.119)	(803.671.342)
Brüt kar (zarar)		109.732.388	113.079.718
Genel yönetim giderleri	22	(12.860.091)	(8.653.399)
Pazarlama giderleri	22	(6.415.821)	(7.291.676)
Araştırma ve geliştirme giderleri	22	(279.964)	(214.081)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	23	12.764.857	8.892.140
Esas faaliyetlerden diğer giderler	23	(29.313.595)	(29.559.912)
Esas faaliyet karı (zararı)		73.627.774	76.252.790
Yatırım faaliyetlerinden gelirler / (giderler)	24	82.225	(7.548.033)
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların karlarından (zararlarından) paylar	10	1.051.484	(15.540)
Finansman geliri (gideri) öncesi faaliyet karı (zararı)		74.761.483	68.689.217
Finansman gelirleri	25	19.809.187	13.727.260
Finansman giderleri	25	(25.002.978)	(27.187.983)
Parasal Kayıp/Kazanç		(11.747.334)	13.279.702
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi karı (zararı)		57.820.358	68.508.196
Sürdürülen faaliyetler vergi geliri (gideri)		(3.948.197)	(6.962.959)
Dönem vergi geliri (gideri)		(10.969.370)	(5.349.170)
Ertelenmiş vergi geliri (gideri)	26	7.021.173	(1.613.789)
Sürdürülen faaliyetler dönem karı (zararı)		53.872.161	61.545.237
Diğer kapsamlı gelirler:			
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar		529.903	(399.005)
Maddi duran varlıklar yeniden değerlendirme artışları (azalışları)		138.446	-
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları (kayıpları)		44.088	(616.144)
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların diğer kapsamlı gelirinden kar veya zararda sınıflandırılmayacak paylar		348.818	98.135
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları (kayıpları)	10	7.397	(50.408)
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların maddi duran varlık yeniden değerlendirme artışları (azalışları)	10	341.421	148.543
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler		(1.449)	119.004
Ertelenmiş vergi (gideri) geliri		(1.449)	119.004
Kar veya zarar olarak yeniden sınıflandırılacaklar		3.148.143	10.075.271
Yurtdışındaki işletmelerin çevrimine ilişkin yabancı para çevrim farkları		181.035	(215.549)
Yurtdışındaki işletmelerin çevrimine ilişkin yabancı para çevrim farklarından kazançlar (kayıplar)		181.035	(215.549)
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların diğer kapsamlı gelirinden kar veya zararda sınıflandırılacak paylar		278.936	201.596
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların yabancı para çevrim farkları kazançları (kayıpları)	10	278.936	201.596
Nakit akış riskinden korunmaya ilişkin diğer kapsamlı gelir (gider)		3.185.341	12.735.728
Nakit akış riskinden korunma kazançları (kayıpları)		3.185.341	12.735.728
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler		(497.169)	(2.646.504)
Ertelenmiş vergi (gideri) geliri	26	(497.169)	(2.646.504)
Diğer kapsamlı gelir (gider)		3.678.046	9.676.266
Toplam kapsamlı gelir (gider)		57.550.207	71.221.503
Dönem karının (zararının) dağılımı:			
Kontrol gücü olmayan paylar		294.825	231.524
Ana ortaklık payları		53.577.336	61.313.713
Toplam kapsamlı gelirin dağılımı			
Kontrol gücü olmayan paylar		423.395	293.676
Ana ortaklık payları		57.126.812	70.927.827
Sürdürülen faaliyetlerden pay başına kazanç (zarar)			
Nominal değeri 1 kr. olan pay başına kazanç (zarar) (kr.)	27	36,71	42,01

İlişikteki notlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler (giderler)					Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler (giderler)									
	Ödenmiş sermaye	Sermaye düzeltme farkları	Maddi durum varlık yeniden değerleme artışları (azalışları)	Yeniden değerlendirme ve ölçüm kazançları (kayıpları)		Yabancı para çevrim farkları	Riskten korunma kazançları (kayıpları)		Birikmiş karlar						
				Tanımlanmış planları yeniden ölçüm kazançları (kayıpları)	Özkaynak yöntemi ile değerlendirilen yatırımların diğer kapsamlı gelirlerinden kar/zararda sınıflandırılmayacak paylar		Nakit akış riskinden korunma kazançları (kayıpları)	Özkaynak yöntemi ile değerlenen yatırımların diğer kapsamlı gelirlerinden kar/zararda sınıflandırılacak paylar	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Geçmiş yıllar karları veya zararları	Net dönem karı veya zararları	Ana ortaklığa ait özkaynaklar	Kontrol gücü olmayan paylar	Özkaynaklar	
Bağımsız denetimden geçmiş															
1 Ocak 2022	275.257	25.833.444	-	-	-	393.911	(11.813.325)	524.268	2.978.503	88.764.593	-	106.956.651	1.303.093	108.259.744	
Kar payları	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(68.681)	(68.681)	
- Dönem karı (zararı)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	61.313.713	61.313.713	231.524	61.545.237	
- Diğer kapsamlı gelir (gider)	-	-	-	(492.579)	98.135	(215.549)	10.022.511	201.596	-	-	-	9.614.114	62.152	9.676.266	
Toplam kapsamlı gelir (gider)	-	-	-	(492.579)	98.135	(215.549)	10.022.511	201.596	-	-	61.313.713	70.927.827	293.676	71.221.503	
31 Aralık 2022	275.257	25.833.444	-	(492.579)	98.135	178.362	(1.790.814)	725.864	2.978.503	88.764.593	61.313.713	177.884.478	1.528.089	179.412.567	
Bağımsız denetimden geçmiş															
1 Ocak 2023	275.257	25.833.444	-	(492.579)	98.135	178.362	(1.790.814)	725.864	2.978.503	88.764.593	61.313.713	177.884.478	1.528.089	179.412.567	
Transferler	-	-	-	-	-	-	-	-	-	61.313.713	(61.313.713)	-	-	-	
Sermaye arttırımı	1.651.539	(1.212.222)	-	-	-	-	-	-	-	(439.317)	-	-	-	-	
Kontrol gücü olmayan pay sahipleriyle yapılan işlemler	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	226.030	226.030	
Kar payları	-	-	-	-	-	-	-	-	3.422.788	(37.670.825)	-	(34.248.037)	-	(34.248.037)	
- Dönem karı (zararı)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	53.577.336	53.577.336	294.825	53.872.161	
- Diğer kapsamlı gelir (gider)	-	-	114.788	63.171	348.818	181.035	2.562.728	278.936	-	-	-	3.549.476	128.570	3.678.046	
Toplam kapsamlı gelir (gider)	-	-	114.788	63.171	348.818	181.035	2.562.728	278.936	-	-	53.577.336	57.126.812	423.395	57.550.207	
31 Aralık 2023	1.926.796	24.621.222	114.788	(429.408)	446.953	359.397	771.914	1.004.800	6.401.291	111.968.164	53.577.336	200.763.253	2.177.514	202.940.767	

İlişikteki notlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Notlar	Bağımsız denetimden geçmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2023	Bağımsız denetimden geçmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2022
		31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
İşletme faaliyetlerinden nakit akışları		85.276.324	82.493.808
Dönem karı (zararı)		53.872.161	61.545.237
Dönem net karı (zararı) mutabakatı ile ilgili düzeltmeler		15.383.612	50.944.314
Amortisman ve itfa giderleri ile ilgili düzeltmeler	11, 12	6.063.534	6.281.617
Değer düşüklüğü (iptali) ile ilgili düzeltmeler		(625.306)	771.660
Stok değer düşüklüğü (iptali) ile ilgili düzeltmeler	9	(625.306)	771.660
Karşılıklar ile ilgili düzeltmeler	15	3.803.687	1.923.544
Faiz (gelirleri) ve giderleri ile ilgili düzeltmeler	25	(7.432.119)	3.883.958
Gerçekleşmemiş yabancı para çevrim farkları ile ilgili düzeltmeler		4.830.827	2.864.840
Gerçeğe uygun değer kayıpları (kazançları) ile ilgili düzeltmeler		(6.833.822)	34.238.677
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların dağıtılmamış karları ile ilgili düzeltmeler	10	(1.051.484)	15.540
Vergi gideri (geliri) ile ilgili düzeltmeler		3.948.197	6.962.958
Duran varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan kayıplar (kazançlar) ile ilgili düzeltmeler	24	(74.437)	40.163
Yatırım ya da finansman faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışlarına neden olan diğer kalemlere ilişkin düzeltmeler	25	8.226.193	5.344.328
Kar (zarar) mutabakatı ile ilgili diğer düzeltmeler		(730.339)	764.102
Parasal Kayıp/Kazanç		5.258.681	(12.147.073)
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler		26.585.016	(25.948.342)
Ticari alacaklardaki azalış (artış) ile ilgili düzeltmeler		(5.297.596)	4.040.596
Faaliyetlerle ilgili diğer alacaklardaki azalış (artış) ile ilgili düzeltmeler		(3.647.893)	(3.636.957)
Türev varlıklardaki azalış (artış)		3.919.655	4.448.416
Stoklardaki azalışlar (artışlar) ile ilgili düzeltmeler		15.614.009	4.168.827
Ticari borçlardaki artış (azalış) ile ilgili düzeltmeler		11.443.128	(33.498.727)
Faaliyetlerle ilgili diğer borçlardaki artış (azalış) ile ilgili düzeltmeler		5.681.793	5.980.244
Türev yükümlülüklerdeki artış (azalış)		(1.128.080)	(7.450.741)
Faaliyetlerden elde edilen nakit akışları		95.840.789	86.541.209
Vergi iadeleri (ödemeleri)		(8.767.882)	(3.086.974)
Diğer nakit girişleri (çıkışları)		(1.796.583)	(960.427)
Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları		(9.549.350)	(7.567.821)
Alınan temettüler		795.019	529.080
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların satışından kaynaklanan nakit girişleri		9.411	1.015.614
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların alımından kaynaklanan nakit çıkışları		(12.393.820)	(5.298.390)
Başka İşletmelerin veya Fonların Paylarının veya Borçlanma Araçlarının Edinimi İçin Yapılan Nakit Çıkışları		(784.114)	(295.932)
Diğer nakit girişleri (çıkışları)		2.824.154	(3.518.193)
Finansman faaliyetlerinden nakit akışları		(34.774.711)	(38.282.848)
Borçlanmadan kaynaklanan nakit girişleri	7	9.155.207	34.002.112
Borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları	7	(19.031.619)	(47.434.012)
Türev araçlardan nakit girişleri		4.283.301	4.933.982
Türev araçlardan nakit çıkışları		(149.098)	(26.137.213)
Kira sözleşmelerinden kaynaklanan borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları	7	(77.415)	(160.915)
Ödenen temettüler		(34.247.534)	(68.681)
Ödenen faiz		(4.813.882)	(6.736.372)
Alınan faiz		10.106.329	3.318.251
Yabancı para çevrim farklarının etkisinden önce nakit ve nakit benzerlerindeki net artış (azalış)		40.952.263	36.643.139
Nakit ve nakit benzerleri üzerindeki enflasyon etkisi		(30.121.782)	(25.091.686)
Yabancı para çevrim farklarının nakit ve nakit benzerleri üzerindeki etkisi		7.131.106	10.769.746
Nakit ve nakit benzerlerindeki net artış (azalış)		17.961.587	22.321.199
Dönem başı nakit ve nakit benzerleri		68.078.625	45.757.426
Dönem sonu nakit ve nakit benzerleri	5	86.040.212	68.078.625

İlişikteki notlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

1. Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. ("Tüpraş" veya "Şirket") 16 Kasım 1983 tarihinde kurulmuştur. Şirket'in ana faaliyet konuları aşağıdaki gibidir:

- Her çeşit ham petrol, petrol ürünleri ve kimyasal ürünleri temin ve rafine etmek, üretilen ve ithal edilen ham petrol, petrol ve kimyasal ürünlerin ihracat dahil her türlü ticari faaliyeti ile beraber üretim ve satış aşamasında depolama ve taşıma faaliyetlerinde bulunmak ve bu maksatla yurt içinde ve dışında petrol rafinerileri kurmak ve işletmek,
- Petrokimya sanayi ve ilgili diğer sanayi alanında fabrikalar, tesisler kurmak ve işletmek,
- Petrokimyasal maddeler ve ilgili diğer maddelerin elde edilmesi için gerekli hammaddeler, yardımcı maddeler, malzeme ve kimyasal maddeleri tedarik ederek işlemek veya bu maddeleri üretmek ve bu maddelerin ticaretini yapmak,
- Üretim faaliyetinin her aşamasında elde edilecek ürünleri ambalajlamak ve bunun için ambalaj endüstrisi kurmak, atık, yan ürün ve standart dışı maddeleri değerlendirmek ve/veya satmak, değerlendirme olanağı bulunmayan maddelerin yok edilmesi için gerekli tesisleri kurmak ve işletmek,
- Yasa ve yönetmelikler çerçevesinde, her türlü enerji ve enerji ile ilgili sanayi alanında santraller, tesisler kurmak ve işletmek. Bunun için gerekli her türlü ekipman, malzeme ve kimyevi maddeyi tedarik ederek kullanmak ve bu maddelerin ticaretini yapmak,
- Her türlü petrol ürünleri, LPG ve doğalgazın yurtiçi, yurtdışı toptan ve perakende alımı, satımı, ithali, ihracı, depolanması, pazarlanması, bu amaç ve konularda kısmen ya da tamamen faaliyet göstermek üzere diğer gerçek ve tüzel kişilerle dağıtım ve pazarlama şirketi veya benzeri diğer ortaklıklar kurmak veya mevcut ortaklıkların hisse senetlerini ve hisseyi temsil eden evraklarını temellük etmek, gerektiğinde satmak, iştirak paylarını almak veya devretmektir.

Tüpraş ve bağlı ortaklıklarının (toplucu "Grup" olarak adlandırılacaktır) temel faaliyetlerinin önemli bölümü Türkiye'de olup, Grup'un faaliyetleri rafine sektörü, petrol ürünleri ticaret ve taşımacılığı, elektrik üretimi ve tedarigi altında toplanmıştır.

Şirket, Sermaye Piyasası Kurulu'na ("SPK") kayıtlıdır ve hisseleri 1991 yılından beri Borsa İstanbul A.Ş.'de ("BİST") işlem görmektedir. 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla, Şirket'in hisselerini elinde bulunduran hissedarlar ve hisse oranları aşağıdaki gibidir (Not 20):

	(%)
Enerji Yatırımları A.Ş.	46,40
Koç Holding A.Ş.	6,35
Koç Ailesi Üyeleri ve Koç Ailesi Üyeleri tarafından sahip olunan şirketler	0,47
Halka açık kısım	46,78
	100,00

Şirket ana ortağı; Koç Holding A.Ş., Koç Ailesi ve Koç Ailesi tarafından sahip olunan şirketler tarafından kontrol edilmektedir.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

1. Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu (Devamı)

Tüpraş'ın konsolidasyon kapsamındaki bağlı ortaklık ve iş ortaklıkları ve faaliyet konuları aşağıda belirtilmiştir:

Bağlı Ortaklıklar	Faaliyet gösterdiği ülke	Faaliyet konusu
Ditaş Deniz İşletmeciliği ve Tankerciliği A.Ş. ("Ditaş")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Üsküdar Tankercilik A.Ş. ("Üsküdar")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
T Damla Denizcilik A.Ş. ("Damla")	Türkiye	Palamar ve römorkör hizmeti
Kadıköy Tankercilik A.Ş. ("Kadıköy")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Beykoz Tankercilik A.Ş. ("Beykoz")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Sarıyer Tankercilik A.Ş. ("Sarıyer")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Kartal Tankercilik A.Ş. ("Kartal")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Maltepe Tankercilik A.Ş. ("Maltepe")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Salacak Tankercilik A.Ş. ("Salacak")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Karşıyaka Tankercilik A.Ş. ("Karşıyaka")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Bakırköy Tankercilik A.Ş. ("Bakırköy")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Karaköy Tankercilik A.Ş. ("Karaköy")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Çengelköy Tankercilik A.Ş. ("Çengelköy")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Pendik Tankercilik A.Ş. ("Pendik")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Tuzla Tankercilik A.Ş. ("Tuzla")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Göztepe Tankercilik A.Ş. ("Göztepe")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Kuruçeşme Tankercilik A.Ş. ("Kuruçeşme")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Balat Tankercilik A.Ş. ("Balat")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Florya Tankercilik A.Ş. ("Florya")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Tarabya Tankercilik A.Ş. ("Tarabya")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Körfez Ulaştırma A.Ş. ("Körfez")	Türkiye	Hava, deniz, kara ve demiryolu taşımacılığı
Tupras Trading Ltd. ("Tupras Trading")	İngiltere	Ham petrol ve petrol ürünleri ticareti
Entek Elektrik Üretimi A.Ş. ("Entek")	Türkiye	Elektrik ve buhar üretimi ve ticareti
Eltek Elektrik Enerjisi İthalat İhracat ve Toptan Ticaret A.Ş. ("Eltek")	Türkiye	Elektrik ticareti
Menzelet Kılavuzluk Elektrik Üretimi A.Ş. ("Menzelet Kılavuzluk")	Türkiye	Elektrik üretimi ve ticareti
Enspire Enerji Yatırımları ve Hizmetleri A.Ş. ("Enspire")	Türkiye	Elektrik üretim tesisi kurma
Enkar Doğal Enerji Üretim ve Sanayi Ticaret A.Ş. ("Enkar")	Türkiye	Elektrik üretim tesisi kurma
Esinti Enerji Üretim Ticaret ve Sanayi A.Ş. ("Esinti")	Türkiye	Elektrik üretimi ve ticareti
Tüpraş Enerji Girişimleri A.Ş. ("Tüpraş Ventures")	Türkiye	Teknoloji ve girişim yatırımları
İş Ortaklıkları	Faaliyet gösterdiği ülke	Faaliyet konusu
OPET Petrolcülük A.Ş. ("Opet")	Türkiye	Petrol ürünleri perakende satışı
THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş.	Türkiye	Jet yakıtı ikmal hizmeti
Opet International Limited	İngiltere	Petrol ürünleri ticareti
Opet Trade B.V.	Hollanda	Petrol ürünleri ticareti
Tasfiye halinde Opet Trade Singapore (*)	Singapur	Petrol ürünleri ticareti
Opet Market ve Akaryakıt İstasyon İşletmeciliği A.Ş.	Türkiye	Petrol ürünleri ticareti ve perakende
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Türkiye	Madeni yağ ticareti
Op Ay Akaryakıt Ticaret Ltd. Şti.	Türkiye	Petrol ürünleri ticareti
Akdeniz Akaryakıt Depolama Nakliyat ve Tic. A.Ş.	Türkiye	Petrol ürünleri ticareti
Opet Aygaz Gayrimenkul A.Ş.	Türkiye	Gayrimenkul
WAT Mobilite Çözümleri Teknoloji ve Ticaret A.Ş.	Türkiye	Elektrikli araç şarj istasyonları

(*) 15 Temmuz 2015 tarihinden itibaren faaliyetlerini durdurmuştur.

Grup'un bünyesinde çalışan ortalama personel sayısı 31 Aralık 2023 tarihinde sona eren dönem içerisinde 6.055'tir (31 Aralık 2022 – 6.043).

Şirket'in tescil edilmiş adresi aşağıdaki gibidir:

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.
Gülbahar Mahallesi
Büyükdere Caddesi No:101A
Şişli, İstanbul

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar

2.1. Sunuma ilişkin temel esaslar

2.1.1 Uygulanan muhasebe standartları

Grup'un konsolide finansal tabloları, Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete' de yayınlanan Seri II, 14.1 no'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup Tebliğin 5. Maddesine göre Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile bunlara ilişkin ek ve yorumları ("TFRS'ler") esas alınmıştır.

Konsolide finansal tablolar, KGK tarafından 4 Ekim 2022 tarihinde yayımlanan "TFRS Taksonomisi Hakkında Duyuru" ile SPK tarafından yayımlanan Finansal Tablo Örnekleri ve Kullanım Rehberi'nde belirlenmiş olan formatlara uygun olarak sunulmuştur.

Grup ile Grup'a bağlı Türkiye'de yerleşik şirketler, muhasebe kayıtlarının tutulmasında ve kanuni finansal tablolarının hazırlanmasında, KGK tarafından çıkarılan prensiplere ve şartlara, Türk Ticaret Kanunu ("TTK"), vergi mevzuatı ve Türkiye Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı ("Maliye Bakanlığı") tarafından çıkarılan Tekdüzen Hesap Planı şartlarına uymaktadır. Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na göre hazırlanan bu konsolide finansal tablolar, gerçeğe uygun değerleri ile gösterilen arsa ve araziler, finansal yatırımlar ve türev araçlar dışında, tarihi maliyet esası baz alınarak Türk Lirası olarak hazırlanmıştır. Konsolide finansal tablolar, tarihi maliyet esasına göre hazırlanmış kanuni kayıtlara Türkiye Finansal Raporlama Standartları uyarınca doğru sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yansıtılarak düzenlenmiştir.

Yüksek enflasyonlu ekonomilerde finansal raporlama

Grup, KGK tarafından 23 Kasım 2023 tarihinde yapılan duyuru ve yayınlanan "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama Hakkında Uygulama Rehberi"ne istinaden 31 Aralık 2023 tarihli ve aynı tarihte sona eren yıla ilişkin konsolide finansal tablolarını TMS 29 "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" Standardını uygulayarak hazırlamıştır. Söz konusu standart uyarınca, yüksek enflasyonlu bir ekonomiye ait para birimi esas alınarak hazırlanan finansal tablolar, bu para biriminin bilanço tarihindeki satın alma gücünde hazırlanır ve önceki dönem finansal tablolar karşılaştırma amacıyla raporlama dönemi sonundaki cari ölçüm birimi cinsinden ifade edilir. Grup bu nedenle, 31 Aralık 2022 tarihli konsolide finansal tablolarını da 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre sunmuştur.

SPK'nın 28 Aralık 2023 tarih ve 81/1820 sayılı kararı uyarınca, Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartlarını uygulayan SPK finansal raporlama düzenlemelerine tabi ihraççılar ile sermaye piyasası kurumlarının, 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla sona eren hesap dönemlerine ait yıllık finansal raporlarından başlamak üzere TMS 29 hükümlerini uygulamak suretiyle enflasyon muhasebesi uygulamasına karar verilmiştir.

TMS 29 uyarınca yapılan yeniden düzenlemeler, Türkiye İstatistik Kurumu ("TÜİK") tarafından yayınlanan Türkiye'deki Tüketici Fiyat Endeksi'nden ("TÜFE") elde edilen düzeltme katsayısı kullanılarak yapılmıştır. 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla, konsolide finansal tabloların düzeltilmesinde kullanılan endeksler ve düzeltme katsayıları aşağıdaki gibidir:

Tarih	Endeks	Düzeltilme Katsayısı	Üç Yıllık Bileşik Enflasyon Oranı
31 Aralık 2023	1.859,38	1,00000	%268
31 Aralık 2022	1.128,45	1,64773	%156
31 Aralık 2021	686,95	2,70672	%74

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.1. Sunuma ilişkin temel esaslar (Devamı)

2.1.1 Uygulanan muhasebe standartları (Devamı)

Grup'un yüksek enflasyonlu ekonomilerde finansal raporlama amacıyla yaptığı düzeltme işleminin ana unsurları aşağıdaki gibidir:

- TL cinsinden hazırlanmış cari dönem konsolide finansal tablolar, bilanço tarihindeki satın alma gücü ile ifade edilmekte olup önceki raporlama dönemlerine ait tutarlar da yine raporlama dönemi sonundaki satın alma gücüne göre düzeltilerek ifade edilmektedir.
- Parasal varlık ve yükümlülükler, hali hazırda, bilanço tarihindeki cari satın alma gücü ile ifade edildiğinden düzeltilmemektedir. Parasal olmayan kalemlerin enflasyona göre düzeltilmiş değerlerinin, geri kazanılabilir tutarı ya da net gerçekleşebilir değeri aştığı durumda, sırasıyla TMS 36 "Varlıklarda Değer Düşüklüğü" ve TMS 2 "Stoklar" hükümleri uygulanmıştır.
- Bilanço tarihindeki cari satın alma gücüyle ifade edilmemiş olan parasal olmayan varlık ve yükümlülükler ile özkaynak kalemleri, ilgili düzeltme katsayıları kullanılarak düzeltilmiştir.
- Bilançodaki parasal olmayan kalemlerin kapsamlı gelir tablosuna etkisi olanlar dışındaki kapsamlı gelir tablosunda yer alan tüm kalemler, gelir ve gider hesaplarının mali tablolara ilk olarak yansıtıldıkları dönemler üzerinden hesaplanan katsayılar ile endekslenmişlerdir.
- Grup arazi ve arsaları makul değer yöntemiyle muhasebeleştirmekte olup, bu değerlerin özkaynak fonlarındaki etkisi 31 Aralık 2021 tarihli açılış bilançosunda geçmiş yıl karlarına sınıflandırılmıştır. 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla arazi ve arsa makul değerinin taşınan endekslenmiş tutarının altında kalması nedeniyle oluşan 7.617.521 bin TL tutarındaki yeniden değerlendirme azalışı yatırım faaliyetlerinden giderler kaleminde muhasebeleştirilmiştir. 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla oluşan arazi ve arsaların makul değerinin endeksleme etkisinin üzerinde kalan 114.788 bin TL tutarındaki kısmı özkaynaklar altında maddi duran varlık değer artışı fonu olarak muhasebeleştirilmiştir (Not 2.3, Not 24).
- Enflasyonun Grup'un cari dönemdeki net parasal varlık pozisyonu üzerindeki etkisi, konsolide gelir tablosunda parasal kazanç/kayıp hesabına kaydedilmiştir.

Fonksiyonel ve sunum para birimi

Grup bünyesinde yer alan şirketlerin finansal tablolarındaki her bir kalem, şirketlerin operasyonlarını sürdürdükleri temel ekonomik ortamda geçerli olan para birimi kullanılarak muhasebeleştirilmiştir ("fonksiyonel para birimi"). Konsolide finansal tablolar, Tüpraş'ın fonksiyonel ve sunum para birimi olan TL para birimi kullanılarak sunulmuştur.

2.1.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki (TFRS) değişiklikler

Yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen 1 Ocak 2023 tarihi itibarıyla geçerli yeni ve değiştirilmiş TFRS standartları ve TFRYK (TFRS Yorumlama Komitesi) yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır. Bu standartların ve yorumların Grup'un mali durumu ve performansı üzerindeki etkileri ilgili paragraflarda açıklanmıştır.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.1. Sunuma ilişkin temel esaslar (Devamı)

2.1.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki (TFRS) değişiklikler (Devamı)

a) 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla yürürlükte olan yeni standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar:

- **TMS 1, Uygulama Bildirimi 2 ve TMS 8'deki dar kapsamlı değişiklikler;** 1 Ocak 2023 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler muhasebe politikası açıklamalarını iyileştirmeyi ve finansal tablo kullanıcılarının muhasebe tahminlerindeki değişiklikler ile muhasebe politikalarındaki değişiklikleri ayırt etmelerine yardımcı olmayı amaçlamaktadır.
- **TMS 12, Tek bir işlemde kaynaklanan varlık ve yükümlülüklerle ilişkin ertelenmiş vergiye ilişkin değişiklik;** 1 Ocak 2023 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler, şirketler tarafından ilk defa finansal tablolara alındığında vergilendirilebilir ve indirilebilir geçici farkların eşit tutarlarda oluşmasına neden olan işlemler üzerinden ertelenmiş vergi muhasebeleştirmelerini gerektirmektedir.
- **TMS 12'de değişiklik, Uluslararası vergi reformu-İkinci Sütun Modeli Kuralları;** Geçici istisna, Aralık 2023 yıl sonu için geçerli olup açıklama gereksinimleri 1 Ocak 2023 tarihinden itibaren başlayan muhasebe dönemleri için geçerlidir ve erken uygulamaya izin verilir. Bu değişiklikler, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) tarafından yayımlanan İkinci Sütun Modeli Kurallarının uygulanması amacıyla yürürlüğe girmiş ya da yürürlüğe girmesi kesine yakın olan vergi kanunlarından ortaya çıkan gelir verilerine TMS 12'nin uygulanacağını açıklığa kavuşturmuştur. Bu değişiklikler ayrıca bu tür vergi kanunlarından etkilenen işletmeler için belirli açıklama hükümleri getirmektedir. Bu kapsamdaki ertelenmiş vergiler hakkındaki bilgilerin muhasebeleştirilmeyeceğine ve açıklanmayacağına yönelik istisna ile istisnanın uygulanmış olduğuna yönelik açıklama hükmü değişikliğin yayımlanmasıyla birlikte uygulanır. Bununla birlikte, değişikle getirilen belirli açıklama hükümlerinin 31 Aralık 2023 tarihi öncesinde sona eren ara hesap dönemlerinde uygulanması zorunlu değildir.

Söz konusu standart, değişiklik ve iyileştirmelerin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde etkisi bulunmamaktadır.

b) 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla yayımlanmış ancak henüz yürürlüğe girmemiş olan standartlar, değişiklikler ve yorumlar:

- **TFRS 17, 'Sigorta Sözleşmeleri';** 1 Ocak 2025 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu standart, hali hazırda çok çeşitli uygulamalara izin veren TFRS 4'ün yerine geçmektedir. TFRS 17, sigorta sözleşmeleri ile isteğe bağlı katılım özelliğine sahip yatırım sözleşmeleri düzenleyen tüm işletmelerin muhasebesini temelden değiştirecektir.
- **TFRS 16, Satış ve geri kiralama işlemleri;** 1 Ocak 2024 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler, işletmenin TFRS 16'daki bir satış ve geri kiralama işlemini işlem tarihinden sonra nasıl muhasebeleştirdiğini açıklayan satış ve geri kiralama hükümlerini içerir. Kira ödemelerinin bir kısmı veya tamamı bir endekse veya orana bağlı olmayan değişken kira ödemelerinden oluşan satış ve geri kiralama işlemlerinin etkilenmesi muhtemeldir.
- **TMS 1, Sözleşme koşulları olan uzun vadeli yükümlülüklerle ilişkin değişiklik;** 1 Ocak 2024 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler, işletmenin raporlama döneminden sonraki on iki ay içinde uyması gereken koşulların bir yükümlülüğün sınıflandırmasını nasıl etkilediğine açıklık getirmektedir. Değişiklikler aynı zamanda işletmenin bu koşullara tabi yükümlülüklerle ilgili sağladığı bilgilerin iyileştirilmesini de amaçlamaktadır.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.1. Sunuma ilişkin temel esaslar (Devamı)

2.1.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki (TFRS) değişiklikler (Devamı)

b) 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla yayımlanmış ancak henüz yürürlüğe girmemiş olan standartlar, değişiklikler ve yorumlar (Devamı):

- **TMS 7 ve TFRS 7'deki tedarikçi finansman anlaşmalarına ilişkin değişiklikler;** 1 Ocak 2024 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler tedarikçi finansman anlaşmalarının ve işletmelerin yükümlülükleri, nakit akışları ve likidite risklerinin üzerindeki etkilerine dair şeffaflığı arttırmak için açıklama yapılmasını gerektirir. Açıklama gereklilikleri, UMSK (Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu)'nun, yatırımcıların, bazı şirketlerin tedarikçi finansmanı anlaşmalarının yeterince açık olmadığı ve yatırımcıların analizini engellediği yönündeki endişelerine verdiği yanıttır.
- **TSRS 1, "Sürdürülebilirlikle ilgili Finansal Bilgilerin Açıklanmasına İlişkin Genel Hükümler"** 1 Ocak 2024 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu standart, bir şirketin değer zinciri içerisindeki sürdürülebilirlikle ilgili maruz kaldığı tüm ciddi riskler ve fırsatların açıklanmasına yönelik temel çerçeveyi içerir.
- **TSRS 2, "İklimle ilgili açıklamalar";** 1 Ocak 2024 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu standart, şirketlerin iklimle ilgili riskler ve fırsatlar hakkında açıklama gerekliliklerini belirleme konusundaki ilk standarttır.

Bununla birlikte, KGK'nın 29 Aralık 2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Kurul Kararında belirli işletmelerin 1 Ocak 2024 tarihinden itibaren zorunlu sürdürülebilirlik raporlamasına tabi olacağı açıklanmıştır. 5 Ocak 2024 tarihli "Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları (TSRS) Uygulama Kapsamına İlişkin Kurul Kararı" kapsamında sürdürülebilirlik raporlamasına tabi olacak işletmelerin belirlenmesi amacıyla sürdürülebilirlik uygulaması kapsamına giren işletmeler sayılmaktadır.

Söz konusu standart, değişiklik ve iyileştirmelerin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

2.1.3 Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren bağlı ortaklıkların ve iş ortaklıklarının finansal tabloları

Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren Bağlı Ortaklıklar ve İş Ortaklıkları'nın finansal tabloları, faaliyet gösterdikleri ülkelerde geçerli olan kanun ve yönetmeliklere uygun olarak hazırlanmış olup Türkiye Finansal Raporlama Standartları uyarınca doğru sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltmeler yansıtılarak düzenlenmiştir. Bu kapsamda Grup'un yabancı ülkelerde faaliyet gösteren bağlı ortaklıkları ve iş ortaklıkları, ABD Doları fonksiyonel para biriminden finansal tablolarını hazırlamaktadır, varlık ve yükümlülükler konsolide bilanço tarihindeki döviz kuru, gelir ve giderler ortalama döviz kuru kullanılarak Türk Lirası'na çevrilmiştir. Kapanış ve ortalama kur kullanımı sonucu ortaya çıkan kur farkları ve TMS 29 uyarınca gelir tablolarının endekslenmesi sonucu ortaya çıkan endeks etkileri diğer kapsamlı gelir tablosu ve özkaynaklar içerisindeki yabancı para çevrim farkları hesabı altında takip edilmektedir.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.1. Sunuma ilişkin temel esaslar (Devamı)

2.1.4 Konsolidasyon esasları

- a) 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihlerinde sona eren yıllara ait konsolide finansal tablolarda belirtilen esaslarla tutarlı olarak hazırlanan ana şirket olan Tüpraş'ın ve Bağlı Ortaklıkları'nın finansal tablolarını kapsamaktadır.
- b) 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla konsolidasyona tabi tutulan Bağlı Ortaklıklar ve İş Ortaklıkları'nın oy hakları ve etkin ortaklık payları aşağıdaki gibidir.

	31 Aralık 2023		31 Aralık 2022	
	Şirket tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı oy hakkı (%)	Etkin ortaklık payı (%)	Şirket tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı oy hakkı (%)	Etkin ortaklık payı (%)
Bağlı Ortaklık				
Ditaş	79,98	79,98	79,98	79,98
Üsküdar	79,98	79,98	79,98	79,98
Damla	79,98	79,98	79,98	79,98
Beykoz	79,98	79,98	79,98	79,98
Kadıköy	79,98	79,98	79,98	79,98
Sarıyer	79,98	79,98	79,98	79,98
Kartal	79,98	79,98	79,98	79,98
Maltepe	79,98	79,98	79,98	79,98
Salacak	79,98	79,98	79,98	79,98
Karşıyaka	79,98	79,98	79,98	79,98
Bakırköy	79,98	79,98	79,98	79,98
Karaköy	79,98	79,98	79,98	79,98
Çengelköy	79,98	79,98	79,98	79,98
Pendik	79,98	79,98	79,98	79,98
Tuzla	79,98	79,98	79,98	79,98
Göztepe	79,98	79,98	79,98	79,98
Kuruçeşme	79,98	79,98	79,98	79,98
Balat (**)	79,98	79,98	-	-
Florya (**)	79,98	79,98	-	-
Tarabya (**)	79,98	79,98	-	-
Körfez	100,00	100,00	100,00	100,00
Tupras Trading	100,00	100,00	100,00	100,00
Entek	99,23	99,23	99,23	99,23
Eltek	99,23	99,23	99,23	99,23
Menzelet Kılavuzlu	99,23	99,23	99,23	99,23
Süloğlu (*)	-	-	99,23	99,23
Enspire	99,23	99,23	99,23	99,23
Enkar (**)	99,23	99,23	-	-
Esinti (**)	86,92	84,84	-	-
Tüpraş Ventures	100,00	100,00	100,00	100,00

(*) Süloğlu Elektrik Üretimi A.Ş.'nin Entek Elektrik Üretimi A.Ş. ile birleşmesi 10 Kasım 2023 tarihinde tescil edilmiştir.

(**) Balat Tankercilik A.Ş. 04 Ekim 2023 tarihinde, Florya Tankercilik A.Ş. ve Tarabya Tankercilik A.Ş. ise 21 Aralık 2023 tarihinde kurulmuştur. Enkar Doğal Enerji Üretim A.Ş., Entek Elektrik Üretim A.Ş. tarafından 7 Kasım 2023 tarihinde satın alınmıştır. Esinti hisselerinin %75'ini Grup'un bağlı ortaklığı olan Entek; %25'ini Grup'un özkaynak yöntemiyle değerlendirilen iş ortaklığı Opet 7 Kasım 2023 tarihinde satın almıştır.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.1. Sunuma ilişkin temel esaslar (Devamı)

2.1.4 Konsolidasyon esasları (Devamı)

Bağlı Ortaklıklar'a ait finansal durum tabloları ve gelir tabloları tam konsolidasyon yöntemi kullanılarak konsolide edilmiş olup, Şirket'in sahip olduğu payların kayıtlı iştirak değeri, ilgili özkaynak ile karşılıklı olarak netleştirilmiştir. Şirket ile Bağlı Ortaklıkları arasındaki işlemler ve bakiyeler konsolidasyon kapsamında karşılıklı olarak silinmektedir. Şirket'in sahip olduğu bağlı ortaklık hisselerinin kayıtlı değerleri ve bu hisselerden kaynaklanan temettüler, ilgili özkaynak ve kapsamlı gelir tablosu hesaplarından netleştirilmiştir.

- c) İş ortaklıkları, Grup'un müşterek kontrolüne sahip olduğu işletmelerdir. Müşterek kontrol, bir anlaşma üzerindeki kontrolün sözleşmeye dayalı olarak paylaşılmasıdır. Bu kontrol, ilgili faaliyetlere ilişkin kararların kontrolü paylaşan tarafların oy birliği ile mutabakatını gerektirdiği durumda vardır. Özkaynak yöntemine göre, iş ortaklıkları başlangıçta elde etme maliyeti ile muhasebeleştirilir. Edinme tarihinden sonra ise, yatırımcının yatırım yapılan işletmenin kar veya zararındaki payı yatırımın defter değeri artırılarak ya da azaltılarak kar veya zarar tablosuna yansıtılır.

Aşağıdaki tabloda 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla özkaynaktan pay alma yöntemine göre muhasebeleştirilen iş ortaklıklarının oranları gösterilmiştir:

	31 Aralık 2023		31 Aralık 2022	
	Şirket tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı oy hakkı (%)	Etkin ortaklık payı (%)	Şirket tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı oy hakkı (%)	Etkin ortaklık payı (%)
Özkaynaktan pay alma yöntemi kullanılarak değerlendirilen iş ortaklıkları				
Opet	50,00	41,67	50,00	41,67
Opet International Limited (*)	50,00	41,67	50,00	41,67
Opet Trade B.V.(*)	50,00	41,67	50,00	41,67
Tasfiye halinde Opet Trade Singapore(*) (***)	50,00	41,67	50,00	41,67
Opet Market ve Akaryakıt İstasyon İşletmeciliği A.Ş. (*)	50,00	41,67	50,00	41,67
THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş.(**)	25,00	20,84	25,00	20,84
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş.(**)	25,00	20,84	25,00	20,84
Op Ay Akaryakıt Ticaret Ltd. Şti.(**)	25,00	20,84	25,00	20,84
Akdeniz Akaryakıt Depolama Nakliyat ve Tic. A.Ş.(**)	16,65	13,88	16,65	13,88
Opet Aygaz Gayrimenkul A.Ş.(**)	25,00	20,84	25,00	20,84
WAT Mobilite Çözümleri Teknoloji ve Ticaret A.Ş. (**)	12,00	10,00	12,00	10,00

(*) İlgili şirketler Opet'in finansal tablolarında konsolidasyon kapsamına alınarak muhasebeleştirilmektedir.

(**) İlgili şirketler Opet'in finansal tablolarında özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilmektedir.

(***) 15 Temmuz 2015 tarihinden itibaren faaliyetlerini durdurmuştur.

- d) Bağlı Ortaklıklar'ın net varlıklarında ve faaliyet sonuçlarında ana ortaklık dışı paya sahip hissedarların payları, konsolide finansal tablolarda 'kontrol gücü olmayan paylar' olarak gösterilmektedir.

2.2. Muhasebe politikalarında değişiklikler

2.2.1 Karşılaştırmalı bilgiler

Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler geriye dönük olarak uygulanmakta ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenmektedir.

Grup, 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla konsolide finansal durum tablosunu 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla hazırlanmış konsolide finansal durum tablosu ile 31 Aralık 2023 tarihinde sona eren yıla ait konsolide kapsamlı gelir tablosunu, nakit akış tablosunu ve özkaynak değişim tablosunu ise 31 Aralık 2022 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolar ile karşılaştırmalı olarak düzenlemiştir.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.2. Muhasebe politikalarında değişiklikler (Devamı)

2.2.2 Netleştirme/Mahsup

Finansal varlık ve yükümlülükler, gerekli kanuni hak olması, söz konusu varlık ve yükümlülükleri net olarak değerlendirmeye niyet olması veya varlıkların elde edilmesi ile yükümlülüklerin yerine getirilmesinin eş zamanlı olduğu durumlarda net olarak gösterilirler.

2.3. Önemli muhasebe politikalarının özeti

Konsolide finansal tabloların hazırlanmasında izlenen önemli muhasebe politikaları aşağıda özetlenmiştir:

Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzeri değerler, bankalarda tutulan mevduatları, vadeleri 3 ay veya daha kısa olan diğer likit yatırımları ve Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliğince bankalarda tutulan gelir payı tutarlarını içerir (Not 5). Konsolide nakit akış raporlamasında kullanılan nakit ve nakit benzerleri, tahakkuk eden faiz geliri ve bloke mevduatlar hariç 3 aydan kısa vadeli nakit ve nakit benzerlerini içermektedir. Grup'un nakit ve nakit benzerleri kredi riski modeli içerisinde değerlendirilmekte ve beklenen bir kredi riski bulunmadığından konsolide bilançoya maliyet değerleri ile yansıtılmaktadır. Grup'un nakit ve nakit benzerleri kredi riski modeli içerisinde değerlendirilmekte ve beklenen kredi zarar tutarının konsolide gelir tablosunda önemlilik arz etmemesi sebebiyle muhasebeleştirilmemektedir. Her raporlama döneminde hesaplama yapılarak tekrar değerlendirilmektedir.

Ticari alacaklar

Grup'un doğrudan bir borçluya mal veya hizmet tedariki ile oluşan vadeli satışlarından kaynaklanan ticari alacaklar, etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyetleri üzerinden değerlendirilmiştir. Grup'un ödenmesi gereken meblağları tahsil edemeyecek olduğunu gösteren bir durumun söz konusu olması halinde ticari alacaklar için bir değer düşüklüğü karşılığı oluşturulur. Söz konusu bu karşılığın tutarı, alacağın kayıtlı değeri ile tahsili mümkün tutar arasındaki farktır. Tahsili mümkün tutar, teminatlardan ve güvencelerden tahsil edilebilecek meblağlar da dahil olmak üzere tüm nakit akışlarının oluşan ticari alacağın orijinal etkin faiz oranı esas alınarak iskonto edilen değeridir. Değer düşüklüğü tutarı, kaydedilmesinden sonra oluşacak bir durum dolayısıyla azalırsa, söz konusu tutar cari dönemde diğer gelirlere yansıtılır (Not 8).

Grup, konsolide finansal tablolarında itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen ve önemli bir finansman bileşeni içermeyen (1 yıldan kısa vadeli olan) ticari alacaklarının değer düşüklüğü hesaplamaları kapsamında TFRS 9 standardında tanımlanan "basitleştirilmiş yaklaşımı" uygulamayı tercih etmiştir. Söz konusu yaklaşım ile Grup, ticari alacakların belirli sebeplerle değer düşüklüğüne uğramadığı durumlarda (gerçekleşmiş değer düşüklüğü zararları haricinde), ticari alacaklara ilişkin zarar karşılıklarını "ömür boyu beklenen kredi zararlarına" eşit bir tutardan ölçmektedir. Grup, ticari alacaklara ilişkin beklenen kredi zararlarının ölçümünde bir karşılık matrisi kullanmaktadır. İlgili matriste ticari alacakların vadelerinin aşıldığı gün sayısına bağlı olarak belirli karşılık oranları hesaplanmakta ve söz konusu oranlar her raporlama döneminde gözden geçirilerek, gerektiği durumlarda, revize edilmektedir. Beklenen kredi zarar karşılıklarındaki değişim konsolide gelir tablosunda önemlilik arz etmemesi sebebiyle muhasebeleştirilmemektedir. Her raporlama döneminde hesaplama yapılarak tekrar değerlendirilmektedir.

Grup, alacaklarının bir kısmını faktoring yoluyla tahsil etmektedir. Faktoring işlemine konu olan alacaklardan, faktoring şirketinin tahsilat riskini üstlendiği tutarlar ilgili alacak hesaplarından düşülmektedir. Faktoring işlemine konu olan ticari alacakların faktör edilme (satış) tarihleri ile vadeleri arasındaki sürenin önemsiz olması sebebiyle, söz konusu ticari alacaklara ilişkin iş modeli değiştirilmemiş olup itfa edilmiş maliyeti üzerinden muhasebeleştirilmiştir.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.3. Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Ticari borçlar

Ticari borçlar, gerçeğe uygun değerleriyle deftere alınır ve müteakip dönemlerde etkin faiz oranı kullanılarak iskonto edilmiş değerleri ile muhasebeleştirilir.

Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar ve yükümlülükler

Grup'un gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan finansal varlıkları, riskten korunma muhasebesine konu olmayan türev araçlar kalemlerini içermektedir. Türev araçlar ilk olarak sözleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerini yansıtan elde etme maliyeti üzerinden kayda alınmakta ve kayda alınmalarını izleyen dönemlerde gerçeğe uygun değer ile değerlendirilmektedir. Söz konusu varlıkların değerlemesi sonucu oluşan kazanç ve kayıplar konsolide gelir tablosunda muhasebeleştirilmektedir. Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan türev araçları, vadeli döviz alım-satım ve vadeli mal alım-satım işlemlerini içermektedir. Türev araçlar gerçeğe uygun değerinin pozitif veya negatif olmasına göre, bilançoda sırasıyla varlık ve yükümlülük olarak kaydedilmektedir (Not 18).

Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelirler altında muhasebeleştirilen finansal varlıklar ve yükümlülükler

Grup'un gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelirler altında muhasebeleştirilen finansal varlıkları, riskten korunma muhasebesine konu olan türev araçlar kalemlerini içermektedir. Türev araçlar ilk olarak sözleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerini yansıtan elde etme maliyeti üzerinden kayda alınmakta ve kayda alınmalarını izleyen dönemlerde gerçeğe uygun değer ile değerlendirilmektedir. Söz konusu varlıkların değerlemesi sonucu oluşan kazanç ve kayıplar konsolide kapsamlı gelir tablosunda nakit akış riskinden korunmaya ilişkin diğer kapsamlı gelir/gider olarak muhasebeleştirilmektedir. Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelirler altında muhasebeleştirilen türev araçlar, vadeli mal alım-satım işlemlerini, vadeli faiz oranı takası işlemlerini ve çapraz döviz takası işlemlerini içermektedir. Türev araçlar gerçeğe uygun değerinin pozitif veya negatif olmasına göre, bilançoda sırasıyla varlık ve yükümlülük olarak kaydedilmektedir (Not 18).

Nakit akış riskinden korunma işlemleri

Grup, türev sözleşmesi yapıldığı tarihte, kayıtlı bir varlığın veya yükümlülüğün veya belirli bir riskle ilişkisi kurulabilen ve gerçekleşmesi muhtemel olan işlemlerin nakit akışlarında belirli bir riskten kaynaklanan ve kar/zararı etkileyebilecek değişimlere karşı korunmayı sağlayan işlemleri nakit akış riskinden korunma olarak belirlemektedir.

Grup, etkin olarak nitelendirilen nakit akış finansal riskten korunma işlemlerine ilişkin kazanç ve kayıplarını özkaynaklarda "riskten korunma kazanç/(kayıpları)" olarak göstermektedir. Etkin olmayan kısım ise dönem karında kar veya zarar olarak tanımlanır. Finansal riskten korunma taahhüdün veya gelecekteki muhtemel işlemin bir varlık veya yükümlülük haline gelmesi durumunda özkaynak kalemleri arasında izlenen bu işlemlerle ilgili kazanç ya da kayıplar bu kalemlerden alınarak söz konusu varlık veya yükümlülüğün elde etme maliyetine veya defter değerine dahil edilmektedir. Aksi durumda, özkaynak kalemleri altında muhasebeleştirilmiş tutarlar, finansal riskten korunma gelecekteki muhtemel işlemin gelir tablosunu etkilediği dönemde gelir tablosuna transfer edilerek kar veya zarar olarak yansıtılır.

Gelecekte gerçekleşmesi muhtemel işlemin, gerçekleşmesi artık beklenmiyorsa, önceden özkaynaklar altında muhasebeleştirilen birikmiş kazanç ve kayıplar gelir tablosuna transfer edilir. Finansal riskten korunma aracının, yerine belirlenmiş finansal riskten korunma stratejisine uygun olarak başka bir araç tanımlanmadan veya uzatılmadan, vadesinin dolması, satılması, sona erdirilmesi veya kullanılması veya finansal riskten korunma tanımının iptal edilmesi durumunda, önceden diğer kapsamlı gelir altında muhasebeleştirilmiş kazanç ve kayıplar, kesin taahhüt veya tahmini işlem gelir tablosunu etkileyene kadar özkaynaklar altında sınıflandırılmaya devam eder.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.3. Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Finansal varlık ve yükümlülüklerin kayda alınması ve çıkarılması

Bütün finansal varlık alım ve satımları işlem tarihinde, yani Grup'un varlığı almayı veya satmayı taahhüt ettiği tarihte kayıtlara yansıtılır. Söz konusu alım ve satımlar genellikle piyasada oluşan genel teamül ve düzenlemelerle belirlenen zaman dilimi içerisinde finansal varlığın teslimini gerektiren alım satımlardır. Bir finansal varlık (ya da finansal varlığın veya benzer finansal varlıklardan oluşan grubun bir kısmı);

- Varlıktan nakit akımı elde etme hakkına ilişkin sürenin bitmiş olması durumunda;
- Grup'un varlıktan nakit akımı elde etme hakkı olmakla birlikte, üçüncü kişilere direkt devretme zorunluluğu olan bir anlaşma kapsamında çok fazla zaman geçirmeden tamamını ödeme yükümlülüğü olması durumunda;
- Grup'un finansal varlıktan nakit akımlarını elde etme hakkını devretmesi ve (a) varlık ile ilgili tüm risk veya ödüllerin devredilmiş veya (b) tüm hak ya da ödüllerin transfer edilmemiş olmasına rağmen, varlık üzerindeki tüm kontrolleri transfer etmiş olması durumunda kayıtlardan çıkarılır.

Grup'un varlıktan nakit akımı elde etmesi hakkını devretmesi bununla birlikte tüm risk ya da menfaatlerin transfer edilmemesi veya üzerindeki kontrolü devretmemesi durumunda, varlık, Grup'un varlık ile devam eden ilişkisine bağlı olarak konsolide finansal tablolarda taşınır.

Finansal yükümlülükler, bu yükümlülüklerden doğan borçların ortadan kalkması, iptal edilmesi ve süresinin dolması durumlarında kayıtlardan çıkartılır.

İlişkili taraflar

Konsolide finansal tabloların amacı doğrultusunda, ortaklar, üst düzey yönetim personeli ve Yönetim Kurulu üyeleri, aileleri ve onlar tarafından kontrol edilen veya onlara bağlı şirketler, iştirak ve ortaklıklar ile Koç Topluluğu şirketleri ilişkili taraflar olarak kabul edilmişlerdir (Not 28).

Stoklar

Stoklar, net gerçekleşebilir değer ya da elde etme bedelinden düşük olanı ile değerlendirilir. Stokların maliyeti tüm satın alma maliyetlerini, dönüştürme maliyetlerini ve stokların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katılan diğer maliyetleri içerir. Grup, stoklarını ağırlıklı ortalama maliyet yöntemine göre değerlemektedir. Üretim sürecinde aynı hammadde girdisinden birden fazla ürün elde edildiğinden her bir ürünün üretim maliyeti ayrı olarak belirlenememektedir. Şirket, üretim maliyetlerini rasyonel ve tutarlı bir şekilde dağıtabilmek için, üretim tamamlanma aşamasında üretim maliyetlerini, ürünler arasında her bir ürünün nispi satış değerlerini esas alarak dağıtmaktadır. Net gerçekleşebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini satış maliyeti toplamının indirilmesiyle elde edilen tutardır (Not 9).

Yedek parça ve malzemeler

Yedek parça ve malzemeler net gerçekleşebilir değer ya da endekslenmiş elde etme bedelinden düşük olanı ile değerlendirilir. Yedek parça ve malzemelerin maliyeti tüm satın alma maliyetlerini ve yedek parçaların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katılan diğer maliyetleri içerir. Grup, yedek parça ve malzemelerini ağırlıklı ortalama maliyet yöntemine göre değerlemektedir. Grup, beklenen kullanım süresi içerisinde kullanılmayan ve yakın bir gelecekte kullanılmasını öngörmediği yedek parça ve malzemeler için değer düşüklüğü karşılığı ayırmaktadır.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.3. Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Maddi duran varlıklar

Arsa ve araziler gerçeğe uygun değerleri ile diğer maddi duran varlıklar ise endekslenmiş elde etme maliyetinden endekslenmiş birikmiş amortismanın düşülmesi ile bulunan net değerleri ile gösterilmektedir. Tarihi değerler, maddi duran varlığın iktisabı ile direkt olarak ilgili olan maliyetleri içermektedir. İktisap tarihinden sonraki maliyetler, sadece varlıkla ilgili gelecekteki ekonomik faydanın Grup'a akışının muhtemel olduğu ve varlığın maliyetinin güvenilir olarak ölçülebildiği durumlarda varlığın defter değerine ilave edilir veya ayrı bir varlık olarak kaydedilir. Diğer tüm bakım onarım giderleri ilgili döneme ait kapsamlı gelir tablosunda giderleştirilir. Amortisman, maddi duran varlıkların brüt defter değerleri üzerinden faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak ayrılmaktadır (Not 11).

Grup'un sahip olduğu maddi duran varlıkların tahmin edilen faydalı ömürleri aşağıda belirtilmiştir:

	Faydalı ömür
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	3-50 yıl
Binalar	5-50 yıl
Makina tesis ve cihazlar	3-35 yıl
Taşıt araçları	4-20 yıl
Döşeme ve demirbaşlar	2-50 yıl
Özel maliyetler	5 yıl

Arazi ve arsalar, sınırsız ömürleri olması sebebiyle amortismanına tabi değildir. Bir varlığın kayıtlı değeri, varlığın geri kazanılabilir değerinden daha yüksekse, kayıtlı değer derhal geri kazanılabilir değerine indirilir. Geri kazanılabilir değer, ilgili varlığın net satış fiyatı ya da kullanımdaki değerinin yüksek olanıdır. Net satış fiyatı, varlığın gerçeğe uygun değerinden satışı gerçekleştirmek için katlanılacak maliyetlerin düşülmesi suretiyle tespit edilir. Kullanımdaki değer ise ilgili varlığın kullanılmasına devam edilmesi suretiyle gelecekte elde edilecek tahmini nakit akımlarının konsolide bilanço tarihi itibarıyla indirgenmiş tutarlarına artık değerlerinin eklenmesi ile tespit edilir. Maddi duran varlıkların satışında ilgili yeniden değerlendirme fonu "Geçmiş yıl kar/(zararı)" hesabına transfer edilir. Grup'a ait arazi ve arsaların gerçeğe uygun değerinin tespitinde "Emsal Karşılaştırma Yöntemi" kullanılmıştır. Maddi duran varlıklarda, söz konusu yeniden değerlendirme sonucu meydana gelen artışlar, bilançoda özkaynaklar grubunda yer alan maddi duran varlık yeniden değerlendirme artışları (azalışları) hesabına ertelenmiş vergi etkisi netlendikten sonra kaydedilmektedir.

Maddi olmayan duran varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar, haklar ve yazılımları, geliştirme giderlerini ve diğer maddi olmayan duran varlıkları içermektedir (Not 12).

a) Haklar ve yazılımlar

Haklar ve yazılımlar, endekslenmiş iktisap maliyeti üzerinden kaydedilir ve iktisap edildikleri tarihten sonra 5 yılı geçmeyen bir süre için tahmini faydalı ömürleri üzerinden doğrusal amortisman yöntemi ile amortismanına tabi tutulur.

b) Geliştirme giderleri

Geliştirme giderlerine ilişkin muhasebe politikası Araştırma ve Geliştirme Giderleri kısmında açıklanmıştır.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.3. Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Varlıklarda değer düşüklüğü

Grup, şerefiye dışındaki tüm maddi ve maddi olmayan duran varlıkları için, her bilanço tarihinde söz konusu varlığa ilişkin değer düşüklüğü olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, o varlığın taşınmakta olan değeri, kullanım veya satış yoluyla elde edilecek olan tutarlardan yüksek olanı ifade eden net gerçekleşebilir değer ile karşılaştırılır. Eğer söz konusu varlığın veya o varlığın ait olduğu nakit üreten herhangi bir birimin kayıtlı değeri, kullanım veya satış yoluyla geri kazanılacak tutardan yüksekse, değer düşüklüğü meydana gelmiştir. Bu durumda oluşan değer düşüklüğü zararları konsolide kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Değer düşüklüğünün iptali nedeniyle varlığın (veya nakit üreten birimin) kayıtlı değerinde meydana gelen artış, önceki yıllarda değer düşüklüğünün konsolide finansal tablolara alınmamış olması halinde oluşacak olan defter değerini (amortismanına tabi tutulduktan sonra kalan net tutar) aşmamalıdır. Değer düşüklüğünün iptali konsolide kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Şerefiyenin net kayıtlı değeri yıllık olarak gözden geçirilmekte ve gerekli görüldüğü durumlarda daimi değer kaybı göz önüne alınarak düzeltmeye tabi tutulmaktadır. Şerefiye değer düşüklüğü karşılığı sonraki dönemlerde iptal edilmez.

Borçlanma maliyeti

Borçlanmalar alındıkları tarihlerde işlem maliyetleri düşürülmüş gerçeğe uygun değerleri üzerinden kayda alınırlar. Müteakip dönemlerde etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş bedelleriyle değerlendirir ve işlem masrafları düşüldükten sonra kalan tutar ile iskonto edilmiş maliyet değeri arasındaki fark, konsolide kapsamlı gelir tablosuna kredi dönemi süresince finansman maliyeti olarak yansıtılır.

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar söz konusu olduğunda satın alınması, yapımı veya üretimi ile ilişki kurulabilen borçlanma maliyetleri, ilgili varlık kullanıma veya satışa hazır hale getirilene kadar varlığın maliyetine dahil edilmektedir.

Diğer tüm borçlanma maliyetleri, oluştukları dönemlerde konsolide kapsamlı gelir tablosuna kaydedilmektedir.

Kiralamalar

a) Grup - kiracı olarak

Grup, bir sözleşmenin başlangıcında, sözleşmenin kiralama sözleşmesi olup olmadığını ya da kiralama işlemi içerip içermediğini değerlendirir. Sözleşmenin, bir bedel karşılığında tanımlanan bir varlığın kullanımını kontrol etme hakkını belirli bir süre için devretmesi durumunda bu sözleşme, bir kiralama sözleşmesidir ya da bir kiralama işlemi içermektedir.

Grup, bir sözleşmenin tanımlanan bir varlığın kullanımını kontrol etme hakkını belirli bir süre için devredip devretmediğini değerlendirirken aşağıdaki koşulları göz önünde bulundurur:

- Sözleşmenin tanımlanan bir varlık içermesi (bir varlığın sözleşmede açık veya zımni bir şekilde belirtilerek tanımlanması),
- Varlığın işlevsel bir bölümünün fiziksel olarak ayrı olması veya varlığın kapasitesinin tamamına yakını temsil etmesi (tedarikçinin kullanım süresi boyunca varlığı ikame etme yönünde aslı bir hakka sahip olması ve bundan ekonomik fayda sağlaması durumunda varlık tanımlanmış değildir),
- Grup'un tanımlanan varlığın kullanımından sağlanacak ekonomik yararların tamamına yakını elde etme hakkının olması,

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.3. Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

- Grup'un tanımlanan varlığın kullanımını yönetme hakkının olması. Grup, varlığın kullanımını yönetme hakkına aşağıdaki durumlardan herhangi birinin varlığı halinde sahip olmaktadır:
 - a) Grup'un, kullanım süresi boyunca varlığın nasıl ve hangi amaçla kullanılacağını yönetme ve değiştirebilme hakkına sahip olması veya
 - b) Varlığın nasıl ve hangi amaçla kullanılacağına ilişkin kararların önceden belirlenmiş olması:
 - i. Grup'un, kullanım süresi boyunca varlığı işletme (veya varlığı kendi belirlediği şekilde işletmeleri için başkalarını yönlendirmesi) hakkına sahip olması ve tedarikçinin bu işletme talimatlarını değiştirme hakkının bulunmaması veya
 - ii. Grup'un, kullanım süresi boyunca varlığın nasıl ve ne amaçla kullanılacağını önceden belirleyecek şekilde varlığı (ya da varlığın belirli özelliklerini) tasarlamış olması.

Grup, yukarıda yer alan söz konusu değerlendirmeler sonrasında, kiralamanın fiilen başladığı tarihte finansal tablolarına bir kullanım hakkı varlığı ve bir kira yükümlülüğü yansıtır.

Kullanım hakkı varlığı

Grup, kiralamanın fiilen başladığı tarihte kullanım hakkı varlığını maliyeti üzerinden ölçer. Kullanım hakkı varlığının endekslenmiş maliyeti aşağıdakileri içerir:

- a) kira yükümlülüğünün ilk ölçüm tutarı,
- b) kiralamanın fiilen başladığı tarihte veya öncesinde yapılan tüm kira ödemelerinden alınan tüm kiralama teşviklerinin düşülmesiyle elde edilen tutar,
- c) Grup tarafından katlanılan başlangıçtaki tüm doğrudan maliyetler ve
- d) dayanak varlığın, kiralamanın hüküm ve koşullarının gerektirdiği duruma getirilmesi için restore edilmesiyle ilgili olarak Grup tarafından katlanılan maliyetler (stok üretimi için katlanılan maliyetler hariç).

Grup maliyet yöntemini uygularken, kullanım hakkı varlığını:

- a) birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklüğü zararları düşülmüş ve
- b) kira yükümlülüğünün yeniden ölçümüne göre düzeltilmiş maliyeti üzerinden ölçer.

Grup, kullanım hakkı varlığını amortisman tabi tutarken TMS 16 Maddi Duran Varlıklar Standardında yer alan amortisman hükümlerini uygular.

Kullanım hakkı varlığının değer düşüklüğüne uğramış olup olmadığını belirlemek ve belirlenen herhangi bir değer düşüklüğü zararını muhasebeleştirmek için TMS 36 Varlıklarda Değer Düşüklüğü Standardı uygulanır.

Kira yükümlülüğü

Kiralamanın fiilen başladığı tarihte, Grup kira yükümlülüğünü o tarihte gerçekleşmemiş olan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden ölçer. Kira ödemeleri, kiralamadaki zımnî faiz oranının kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda, bu oran kullanılarak; zımnî faiz oranının kolaylıkla belirlenememesi durumunda ise kiracının alternatif borçlanma faiz oranı kullanılarak iskonto edilir. Alternatif borçlanma oranı, Grup şirketlerinin kontrat tarihlerindeki borçlanma oranları dikkate alınarak belirlenmiştir.

Grup'un kira yükümlülüğünün ölçümüne dâhil olan ve kiralamanın fiilen başladığı tarihte gerçekleşmemiş olan kira ödemeleri aşağıdakilerden oluşur:

- a) Sabit ödemelerden her türlü kiralama teşvik alacaklarının düşülmesiyle elde edilen tutar,
- b) Bir endeks ya da orana bağlı olan, ilk ölçümü kiralamanın fiilen başladığı tarihte bir endeks veya oran kullanılarak yapılan kira ödemeleri,
- c) Kiralama süresinin kiracının kiralamayı sonlandırmak için bir opsiyon kullanacağını göstermesi durumunda, kiralamanın sonlandırılmasına ilişkin ceza ödemeleri.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.3. Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Kiralamanın fiilen başladığı tarihten sonra Grup, kira yükümlülüğünü aşağıdaki şekilde ölçer:

- Defter değerini, kira yükümlülüğündeki faizi yansıtacak şekilde artırır,
- Defter değerini, yapılmış olan kira ödemelerini yansıtacak şekilde azaltır ve
- Defter değerini, varsa yeniden değerlendirmeleri ve yeniden yapılandırmaları yansıtacak şekilde yeniden ölçer. Grup, kira yükümlülüğünün yeniden ölçüm tutarını, kullanım hakkı varlığında düzeltme olarak finansal tablolarına yansıtır.

Uzatma ve erken sonlandırma opsiyonları

Kiralama yükümlülüğü, sözleşmelerdeki uzatma ve erken sonlandırma opsiyonları dikkate alınarak belirlenmektedir. Sözleşmelerde yer alan uzatma ve erken sonlandırma opsiyonlarının büyük kısmı Grup ve kiralayan tarafından müştereken uygulanabilir opsiyonlardan oluşmaktadır. Grup kiralama süresini, söz konusu uzatma ve erken sonlandırma opsiyonları ilgili sözleşmeye göre Grup'un inisiyatifindeyse ve opsiyonların kullanımı makul derecede kesinse kiralama süresine dâhil ederek belirlemektedir. Eğer şartlarda önemli bir değişiklik olursa yapılan değerlendirme Grup tarafından gözden geçirilmektedir. Cari dönemde yapılan değerlendirmeler sonucunda, uzatma ve erken sonlandırma opsiyonlarının kiralama süresine dahil edilmesi nedeniyle oluşan kiralama yükümlülüğü veya varlık kullanım hakkı bulunmamaktadır.

Değişken kira ödemeleri

Grup'un kiralama sözleşmelerinin bir kısmından kaynaklanan kira ödemeleri değişken kira ödemelerinden oluşmaktadır. TFRS 16 standardı kapsamında yer almayan söz konusu değişken kira ödemeleri, ilgili dönemde gelir tablosuna kira gideri olarak kaydedilmektedir.

Kolaylaştırıcı uygulamalar

Kiralama süresi 12 ay ve daha kısa olan kısa vadeli kiralama sözleşmeleri ile Grup tarafından düşük değerli olarak belirlenen bilgi teknolojileri ekipman kiralamalarına (ağırlıklı olarak yazıcı, dizüstü bilgisayar, mobil telefon vb.) ilişkin sözleşmeler, TFRS 16 Kiralamalar Standardının tanıdığı istisna kapsamında değerlendirilmiş olup, bu sözleşmelere ilişkin ödemeler oluştuğu dönemde gider olarak muhasebeleştirilmeye devam edilmektedir. Makul ölçüde benzer özelliklere sahip kiralamalardan oluşan bir portföye (benzer bir ekonomik ortamdaki benzer bir varlık sınıfı için geri kalan kiralama süresi benzer olan kiralamalar gibi) tek bir iskonto oranı uygulanmıştır.

b) Grup - kiralayan olarak

Grup'un kiralayan olarak kiralamalarının tamamı faaliyet kiralamasıdır. Faaliyet kiralamalarında, kiralanan varlıklar, konsolide bilançoda maddi duran varlıklar altında sınıflandırılır ve elde edilen kira gelirleri kiralama dönemi süresince, eşit tutarlarda konsolide gelir tablosuna yansıtılır. Kira gelirleri kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile konsolide gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.3. Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Ertelenmiş vergiler

Ertelenmiş vergi, yükümlülük yöntemi kullanılarak, varlık ve yükümlülüklerin konsolide finansal tablolarda yer alan kayıtlı değerleri ile vergi değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi, varlıkların oluştuğu veya yükümlülüklerin yerine getirildiği dönemde geçerli olması beklenen vergi oranları üzerinden hesaplanır ve gelir tablosuna gider veya gelir olarak kaydedilir. Bununla birlikte, ertelenen vergi, aynı veya farklı bir dönemde doğrudan öz sermaye ile ilişkilendirilen varlıklarla ilgili ise doğrudan öz sermaye hesap grubuyla ilişkilendirilir.

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilir.

İndirimli kurumlar vergisi ödemesine imkan sağlayan devlet teşvikleri; hak kazanılan vergi avantajı tutarı üzerinden, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle bu avantajdan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla, ertelenen vergi varlığı muhasebeleştirilmektedir.

Aynı ülkenin vergi mevzuatına tabi olmak şartıyla ve cari vergi varlıklarının cari vergi yükümlülüklerinden mahsup edilmesi konusunda yasal olarak uygulanabilir bir hakkın bulunması durumunda ertelenmiş vergi varlıkları ve ertelenmiş vergi yükümlülükleri, karşılıklı olarak birbirinden mahsup edilir. Ertelenmiş vergi varlık veya yükümlülükleri konsolide finansal tablolarda uzun vadeli olarak sınıflandırılmıştır (Not 26).

Kıdem tazminatı karşılığı

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar

a) Kıdem tazminatı karşılığı

Kıdem tazminatı karşılığı, Grup çalışanlarının İş Kanunu uyarınca emekliye ayrılmasından doğacak gelecekteki olası yükümlülüklerin tahmini toplam karşılığının bilanço tarihindeki indirgenmiş değerini ifade eder.

TMS 19, "Çalışanlara Sağlanan Faydalar" standardı, kıdem tazminatı karşılığının hesaplanması kapsamında, aktüeryal varsayımlar (net iskonto oranı, emekli olma olasılığına ilişkin kullanılan devir hızı oranı vb.) yapılmasını gerektirmektedir. Aktüeryal varsayımlar ile gerçekleşen arasındaki fark düzeltmeleri ve aktüeryal varsayımlardaki değişikliklerin etkileri, aktüeryal kazanç / kayıpları oluşturmaktadır.

TMS 19 "Çalışanlara Sağlanan Faydalar" standardı uyarınca aktüeryal kazanç / kayıplar gelir tablosunda muhasebeleştirilmekte iken; söz konusu aktüeryal kazanç / kayıpların diğer kapsamlı gelir altında muhasebeleştirilmesi zorunluluğu getirilmiştir.

b) Tanımlanan katkı planları

Grup çalışanları adına sosyal güvenlik kurumlarına belirlenmiş tutarlarda katkı payı ödemek zorundadır. Grup'un ödemekte olduğu katkı payı dışında, yapmak zorunda olduğu başka bir ödeme mecburiyeti yoktur. Bu primler tahakkuk ettikleri dönemde personel giderlerine yansıtılmaktadır.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.3. Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

c) İzin hakları

Kullanılmamış izin haklarından doğan yükümlülükler, hak kazanıldıkları dönemlerde tahakkuk edilir.

d) Kıdeme teşvik primi karşılığı

Grup'un belli bir kıdemin üzerindeki çalışanlarına ödenen "Kıdeme Teşvik Primi" adı altında sağladığı bir fayda bulunmaktadır. Konsolide finansal tablolarda tahakkuk etmiş olan kıdeme teşvik primi karşılığı, gelecekteki olası yükümlülüklerin tahmini toplam karşılığının şimdiki zamana indirgenmiş değerini ifade eder (Not 15).

Dövizli işlemler

Yıl içinde gerçekleşen dövizli işlemler, işlem tarihlerinde geçerli olan döviz kurları üzerinden çevrilmiştir. Dövizle dayalı parasal varlık ve yükümlülükler, bilanço tarihindeki Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası tarafından açıklanan döviz kurları kullanılarak Türk Lirası'na çevrilmiştir. Dövizle dayalı parasal varlık ve yükümlülüklerin çevrimlerinden doğan kur farkı geliri veya zararları aktifleştirilen borçlanma maliyetlerinden kaynaklanan kur farkları dışında konsolide kapsamlı gelir tablosuna yansıtılır.

Hasılatın muhasebeleştirilmesi

Grup, TFRS 15 "Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat Standardı" doğrultusunda aşağıda yer alan beş aşamalı model kapsamında hasılatı konsolide finansal tablolarında muhasebeleştirmektedir.

- Müşteriler ile yapılan sözleşmelerin tanımlanması
- Sözleşmelerdeki edim yükümlülüklerinin tanımlanması
- Sözleşmelerdeki işlem bedelinin belirlenmesi
- İşlem bedelinin edim yükümlülüklerine dağıtılması
- Hasılatın muhasebeleştirilmesi

Grup, müşterilerle yapılan her bir sözleşmede taahhüt ettiği mal veya hizmetleri değerlendirerek, söz konusu mal veya hizmetleri devretmeye yönelik verdiği her bir taahhüdü ayrı bir edim yükümlülüğü olarak belirlemektedir.

Her bir edim yükümlülüğü için, edim yükümlülüğünün zamana yayılı olarak mı yoksa belirli bir anda mı yerine getirileceği sözleşme başlangıcında belirlenir. Grup, bir mal veya hizmetin kontrolünü zamanla devreder ve dolayısıyla ilgili satışlara ilişkin edim yükümlülüklerini zamana yayılı olarak yerine getirirse, söz konusu edim yükümlülüklerinin tamamen yerine getirilmesine yönelik ilerlemeyi ölçerek hasılatı zamana yayılı olarak konsolide finansal tablolara alır.

Grup, taahhüt edilmiş bir mal veya hizmeti müşterisine devrederek edim yükümlülüğünü yerine getirdiğinde veya getirdikçe, bu edim yükümlülüğüne tekabül eden işlem bedelini hasılat olarak konsolide finansal tablolarına kaydeder. Mal veya hizmetlerin kontrolü müşterilerin eline geçtiğinde (veya geçtikçe) mal veya hizmet devredilmiş olur.

Grup, satışı yapılan mal veya hizmetin kontrolünün müşteriye devrini değerlendirirken,

- a) Grup'un mal veya hizmete ilişkin tahsil hakkına sahipliği,
- b) müşterinin mal veya hizmetin yasal mülkiyetine sahipliği,
- c) mal veya hizmetin zilyetliğinin devri,
- d) müşterinin mal veya hizmetin mülkiyetine sahip olmaktan doğan önemli risk ve getirilere sahipliği,
- e) müşterinin mal veya hizmeti kabul etmesi koşullarını dikkate alır.

Grup, sözleşmenin başlangıcında, müşteriye taahhüt ettiği mal veya hizmetin devir tarihi ile müşterinin bu mal veya hizmetin bedelini ödediği tarih arasında geçen sürenin bir yıl veya daha az olacağını öngörmesi durumunda, taahhüt edilen bedelde önemli bir finansman bileşeninin etkisi için düzeltme yapmamaktadır. Diğer taraftan, hasılatın içerisinde önemli bir finansman unsuru bulunması durumunda, hasılat değeri gelecekte oluşacak tahsilatların, finansman unsuru içerisinde yer alan faiz oranı ile indirgenmesi ile tespit edilir. Fark, tahakkuk esasına göre esas faaliyetlerden diğer gelirler olarak ilgili dönemlere kaydedilir.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.3. Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Karşılıklar

Grup'un geçmişteki işlemlerinin sonucunda mevcut hukuki veya geçerli bir yükümlülüğünün bulunması ve yükümlülüğün yerine getirilmesi için kaynakların dışı akmasının gerekli olabileceği ve tutar için güvenilir bir tahminin yapılabileceği durumlarda karşılıklar oluşturulur. Karşılıklar, konsolide bilanço tarihi itibarıyla yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın Grup yönetimi tarafından yapılan en iyi tahmine göre hesaplanır ve etkisinin önemli olduğu durumlarda konsolide bilanço tarihindeki değerine indirgenmesi için iskonto edilir.

Taahhütler, koşullu varlıklar ve yükümlülükler

Geçmiş olaylardan kaynaklanan ve mevcudiyeti işletmenin tam olarak kontrolünde bulunmayan gelecekteki bir veya daha fazla kesin olmayan olayın gerçekleşip gerçekleşmemesi ile teyit edilebilecek muhtemel yükümlülükler ve varlıklar konsolide finansal tablolara alınmamakta ve koşullu yükümlülükler ve varlıklar olarak değerlendirilmektedir (Not 19).

Temettü

Grup, temettü gelirlerini ilgili temettüyü alma hakkı olduğu tarihte konsolide finansal tablolara yansıtmaktadır. Temettü borçları, kar dağıtımının bir unsuru olarak beyan edildiği dönemde yükümlülük olarak konsolide finansal tablolara yansıtılır.

Hisse başına kazanç

Konsolide kapsamlı gelir tablosunda belirtilen hisse başına kazanç, net karın, dönem boyunca mevcut bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesi ile tespit edilir.

Türkiye'de şirketler mevcut hissedarlarına birikmiş karlardan ve özkaynak enflasyon düzeltmesi farkları hesabından hisseleri oranında hisse dağıtarak ("Bedelsiz Hisseler") sermayelerini arttırabilir. Hisse başına kar hesaplanırken bu bedelsiz hisse ihracı çıkarılmış hisseler olarak sayılır. Dolayısıyla hisse başına kar hesaplamasında kullanılan ağırlıklı hisse adedi ortalaması, hisselerin bedelsiz olarak çıkarılmasını geriye dönük olarak uygulamak suretiyle elde edilir.

Bölgelere göre raporlama

Grup'un faaliyet alanı olarak belirlenen rafinaj ve elektrik sektörleri için hazırlamış olduğu bölüm raporlaması konsolide finansal tablolarda sunulmuştur (Not 4).

Nakit akış tablosu

Nakit akış tablosunda, döneme ilişkin nakit akım tabloları işletme, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır.

İşletme faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları Grup'un faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışlarını gösterir.

Yatırım faaliyetleri ile ilgili nakit akışları, Grup'un yatırım faaliyetlerinde (sabit yatırımlar ve finansal yatırımlar) kullandığı ve elde ettiği nakit akışlarını gösterir.

Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akışları, Grup'un finansman faaliyetlerinde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.3. Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Araştırma ve geliştirme giderleri

Araştırma masrafları, oluştuğu dönem içerisinde kapsamlı gelir tablosuna kaydedilir.

Geliştirme faaliyetleri (ya da Grup içi bir projenin gelişim aşaması) sonucu ortaya çıkan işletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıklar yalnızca aşağıda belirtilen şartların tamamı karşılandığında kayda alınırlar:

- duran varlığın kullanıma hazır ya da satılmaya hazır hale getirilebilmesi için tamamlanmasının teknik anlamda mümkün olması,
- duran varlığı tamamlama, kullanma veya satma niyetinin olması,
- duran varlığın kullanılabilir veya satılabilir olması,
- varlığın ne şekilde ileriye dönük olası bir ekonomik fayda sağlayacağını belli olması,
- duran varlığın gelişimini tamamlamak, söz konusu varlığı kullanmak ya da satmak için uygun teknik, finansal ve başka kaynakların olması ve
- varlığın geliştirme maliyetinin, geliştirme sürecinde güvenilir bir şekilde ölçülebilir olması.

Diğer geliştirme giderleri gerçekleştiğinde gider olarak kaydedilmektedir. Önceki dönemde gider kaydedilen geliştirme gideri sonraki dönemde aktifleştirilemez.

Devlet teşvik ve yardımları

Devlet teşvikleri ile birlikte yatırım, araştırma ve geliştirme teşvikleri; Grup'un teşvik talepleri ile ilgili olarak yetkililer tarafından onaylandığı zaman tahakkuk esasına göre gerçeğe uygun değer ile muhasebeleştirilir (Not 30).

İşletme birleşmeleri ve şerefiye

İşletme birleşmeleri, TFRS 3, "İşletme Birleşmeleri" kapsamında satın alma yöntemine göre muhasebeleştirilir. İşletme birleşmelerinde bir işletmenin satın alınması ile ilgili katlanılan satın alma maliyeti, iktisap edilen işletmenin satın alma tarihindeki tanımlanabilir varlık, yükümlülük ve şarta bağlı yükümlülüklerine dağıtılır. Satın alım maliyetinin iktisap edilen işletmenin tanımlanabilir varlık, yükümlülük ve şarta bağlı yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerlerindeki iktisap edenin payını aşan kısmı şerefiye olarak konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilir. İşletme birleşmelerinde iktisap edilen işletmenin/şirketin finansal tablolarında yer almayan ancak şerefiyenin içerisinde ayrılabilme özelliğine sahip varlıklar, maddi olmayan duran varlıklar (marka değeri gibi) ve/veya şarta bağlı yükümlülükler gerçeğe uygun değerleri ile konsolide finansal tablolara yansıtılır. İşletme birleşmesi sırasında oluşan şerefiye amortismanına tabi tutulmaz, bunun yerine yılda bir kez veya şartların değer düşüklüğünü işaret ettiği durumlarda daha sık aralıklarla değer düşüklüğü tespit çalışmasına tabi tutulur.

İktisap edilen tanımlanabilir varlık, yükümlülük ve şarta bağlı yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerindeki iktisap edenin payının işletme birleşmesi maliyetini aşması durumunda ise fark gelir olarak kaydedilir.

Şerefiye, değer düşüklüğü tespiti için nakit üreten birimlere dağıtılır. Dağıtım, şerefiyenin oluşmasına neden olan işletme birleşmesinden fayda elde etmesi beklenen nakit üreten bir ya da birden fazla birime yapılır.

2.4. Muhasebe politikaları, muhasebe tahminlerinde değişiklikler ve hatalar

Yeni bir TFRS'nin ilk kez uygulanmasından kaynaklanan muhasebe politikası değişiklikleri, söz konusu TFRS'nin sayet varsa, geçiş hükümlerine uygun olarak geriye veya ileriye dönük olarak uygulanmaktadır. Herhangi bir geçiş hükmünün yer almadığı değişiklikler, muhasebe politikasında isteğe bağlı yapılan önemli değişiklikler veya tespit edilen muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanmakta ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenmektedir.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.5. Önemli muhasebe politikaları değerlendirme, tahmin ve varsayımları

Varlık ve yükümlülüklerin kayıtlı değerleri üzerinde önemli etkisi olan muhasebe tahminleri aşağıdaki gibidir:

a) *Ertelenmiş vergi varlığı:*

Ertelenmiş vergi varlığı gelecek yıllarda vergilendirilebilen gelirin oluşmasının muhtemel olduğunun tespiti halinde kayıtlara alınmaktadır. Vergilendirilebilen gelirin oluşmasının muhtemel olduğu durumlarda ertelenmiş vergi varlıkları, indirilebilir geçici farklar, mali zararlar ve indirimli kurumlar vergisi ödemesine imkan sağlayan yatırım indirimleri nedeniyle hak kazanılan vergi avantajları üzerinden hesaplanmaktadır.

Grup, söz konusu yatırım indirimlerine ilişkin ertelenmiş vergi varlıklarının geri kazanılabilirliğini, vergilendirilebilir kar tahminlerini içeren iş modellerini baz alarak değerlendirmektedir. Bu iş modelleri satış miktarları, satış fiyatları ve kur beklentileri gibi ileriye dönük yönetim tahminlerini içermektedir. Yatırım teşviklerinin ileriye dönük kullanımına ilişkin yapılan duyarlılık analizlerinin sonucunda, ilgili tahminlerde gerçekleşecek %10 oranında artış/azalışın, ilgili ertelenmiş vergi varlıklarının geri kazanılabilirliğine herhangi bir etkisinin olmadığı sonucuna varılmıştır (Not 26).

b) *Nakit akış riskinden korunma işlemleri:*

Not 29'da açıklandığı üzere, Grup, 23.586 bin ABD Doları tutarındaki yatırım kredilerini, gerçekleşme olasılığı yüksek ihraç gelirleri nedeniyle maruz kalınan ABD doları spot kur riskine karşı korunma aracı olarak kullanmakta ve bu kapsamda yapılan etkinlik testinin olumlu çıkması neticesinde nakit akış riskinden korunma muhasebesi uygulamaya devam etmektedir. Söz konusu etkinlik testlerinde kullanılan ihracat gelirlerine ilişkin yapılan bütçe tahminlerinin temelinde satış miktarlarına ve fiyatlarına ilişkin önemli tahmin ve varsayımlar bulunmaktadır. Grup, etkinlik testine baz olan tahminlere ilişkin gerçekleştirmiş olduğu duyarlılık analizlerinin sonucunda, tahminlerde gerçekleşecek %10 oranında artış/azalışın, etkinlik testlerinin değerlendirilmesinde önemli bir etkisi olmadığı sonucuna varmıştır.

c) *Faydalı ömür:*

Maddi duran varlıklar ve şerefiye haricindeki maddi olmayan varlıklar tahmini faydalı ömürleri boyunca itfaya tabi tutulmuştur. Yönetim tarafından belirlenen faydalı ömürler Not 2.3'de açıklanmıştır.

d) *Arsa ve arazilerin gerçeğe uygun değerlemesi:*

Grup, arsa ve arazilerini gerçeğe uygun değerinden muhasebeleştirmekte olup bu varlıkların yeniden değerlendirilmiş tutarları Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş bağımsız değerlendirme kuruluşu tarafından tespit edilmekte ve finansal durum tablosunda taşınan değer olarak esas alınmaktadır. Gerçeğe uygun değerlerin belirlenmesinde kullanılan değerlendirme yöntemi, piyasa koşulları, her bir arsa ve arazinin kendine has özellikleri, fiziki durumu, coğrafi konumu ve emsal bedel gibi önemli varsayımlar kullanılmaktadır (Not 11).

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

3. İşletme birleşmeleri

Grup'un bağlı ortaklığı olan Entek ve Süloğlu birleşmesi ise 10 Kasım 2023 tarihinde tescil edilmiştir. Enkar hisselerinin %100'ünü Grup'un bağlı ortaklığı olan Entek 7 Kasım 2023 tarihinde satın almıştır. Esinti hisselerinin %75'ini Grup'un bağlı ortaklığı olan Entek; %25'ini Grup'un özkaynak yöntemiyle değerlendirilen iş ortaklığı Opet 7 Kasım 2023 tarihinde satın almıştır. Tüpraş ilgili tarihten itibaren tam konsolidasyon yöntemiyle konsolide etmeye başlamıştır.

Satın alma bedeli, iktisap edilen varlık ve yükümlülüklerin TFRS 3 kapsamında kullanılan gerçeğe uygun değerleri aşağıdaki tabloda özetlenmiştir:

	7 Kasım 2023 (*)
Nakit ve nakit benzerleri	309.544
Ticari alacaklar	7.912
Diğer alacaklar	294
Diğer dönen varlıklar	5.077
Maddi duran varlıklar (Not 11)	1.244.791
Maddi olmayan duran varlıklar (Not 12)	1.304.683
Banka kredileri (Not 7)	(598.513)
Ticari borçlar ve diğer borçlar	(43.645)
Diğer yükümlülükler	(4.876)
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü (Not 26)	(647.270)
Toplam tanımlanabilir net varlıkların değeri (%100)	1.577.996
Grup'un payı	1.165.852
Şerefiye	(2.681)
Toplam satın alma bedeli	1.163.171

(*) 7 Kasım 2023 tarihli satın alma bedeli, iktisap edilen varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerleri 31 Aralık 2023 tarihli satın alma gücüne göre ifade edilmiştir.

Satın alımdan kaynaklanan nakit çıkışının detayı aşağıdaki gibidir:

Toplam satın alma bedeli – nakit	1.093.657
Nakit ve nakit benzerleri - iktisap edilen	(309.544)
Satın almadan kaynaklanan nakit çıkışı (net)	784.114

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

4. Bölümlere göre raporlama

Grup yönetimi Grup'un risk ve getirilerinin enerji sektöründeki gelişmelerden etkilendiğini dikkate alarak faaliyet bölümlerine ilişkin raporlama formatı olarak endüstriyel bölümleri kullanma kararı almıştır. Grup yönetimi, Grup'un faaliyet alanının rafinaj ve Entek hisselerinin satın alım tarihinden itibaren elektrik sektörleri olmasından dolayı, Grup'un bu iki sektörün oluşturduğu endüstriyel bölümler altında faaliyet gösterdiğini düşünmektedir. Grup, rafinaj ve elektrik sektörleri için hazırlanmış olduğu bölüm raporlamasını konsolide finansal tablolarda sunmuştur.

a) Bölümlere göre bilgi analizi

1 Ocak - 31 Aralık 2023	Rafinaj	Elektrik	Bölümler arası düzeltme	Konsolide Toplam
Gelirler	678.575.747	7.952.760	-	686.528.507
Satışların maliyeti	(570.569.593)	(6.226.526)	-	(576.796.119)
Brüt kar	108.006.154	1.726.234	-	109.732.388
Faaliyet giderleri	(18.970.879)	(584.997)	-	(19.555.876)
Diğer faaliyetlerden gelirler	12.728.735	36.122	-	12.764.857
Diğer faaliyetlerden giderler	(29.287.012)	(26.583)	-	(29.313.595)
Faaliyet karı	72.476.998	1.150.776	-	73.627.774
Yatırım faaliyetlerinden gelirler/giderler	74.252	7.973	-	82.225
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların karlarından (zararlarından) paylar	1.051.484	-	-	1.051.484
Finansman geliri (gideri) öncesi faaliyet karı (zararı)	73.602.734	1.158.749	-	74.761.483
Finansman gelirleri	18.432.839	1.376.348	-	19.809.187
Finansman giderleri	(23.551.576)	(1.451.402)	-	(25.002.978)
Parasal Kayıp /Kazanç	(11.710.269)	(37.065)	-	(11.747.334)
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi karı (zararı)	56.773.728	1.046.630	-	57.820.358
Sürdürülen faaliyetler vergi (gideri) geliri	(4.210.460)	262.263	-	(3.948.197)
Sürdürülen faaliyetler dönem karı (zararı)	52.563.268	1.308.893	-	53.872.161

1 Ocak - 31 Aralık 2022	Rafinaj	Elektrik	Bölümler arası düzeltme	Konsolide Toplam
Gelirler	902.607.406	14.143.654	-	916.751.060
Satışların maliyeti	(792.170.909)	(11.500.433)	-	(803.671.342)
Brüt kar	110.436.497	2.643.221	-	113.079.718
Faaliyet giderleri	(15.763.409)	(395.747)	-	(16.159.156)
Diğer faaliyetlerden gelirler	8.834.789	57.351	-	8.892.140
Diğer faaliyetlerden giderler	(29.434.365)	(125.547)	-	(29.559.912)
Faaliyet karı	74.073.512	2.179.278	-	76.252.790
Yatırım faaliyetlerinden gelirler/giderler	(7.555.840)	(7.733)	15.540	(7.548.033)
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların karlarından (zararlarından) paylar	(15.540)	-	-	(15.540)
Finansman geliri (gideri) öncesi faaliyet karı (zararı)	66.502.132	2.171.545	15.540	68.689.217
Finansman gelirleri	12.921.179	806.081	-	13.727.260
Finansman giderleri	(25.507.733)	(1.680.250)	-	(27.187.983)
Parasal Kayıp /Kazanç	12.327.784	951.918	-	13.279.702
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi karı (zararı)	66.243.362	2.249.294	15.540	68.508.196
Sürdürülen faaliyetler vergi (gideri) geliri	(8.214.294)	1.251.336	-	(6.962.958)
Sürdürülen faaliyetler dönem karı (zararı)	58.029.068	3.500.630	15.540	61.545.238

b) Bölüm varlıkları

Bölüm varlıkları	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Rafinaj	347.886.571	330.170.304
Elektrik	18.907.102	17.514.638
Tenzil: Bölümler arası düzeltmeler	-	15.540
Toplam	366.793.673	347.700.482

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

5. Nakit ve nakit benzerleri

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Bankalar		
Vadesiz mevduat	1.543.439	1.421.990
Vadeli mevduat	84.496.773	66.656.635
Vadesiz bloke mevduat	4.143.974	4.458.976
Vadeli bloke mevduat	2.908	1.237
Gelir payı (bloke)	4.827.145	5.552.689
Vadeli mevduat faiz tahakkukları	2.307.505	398.313
Toplam	97.321.744	78.489.840

Şirket tarafından, Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği'nde belirlendiği üzere, müşterilerden alınan gelir payı bankalarda tutulmakta ve Şirket kayıtlarında bloke mevduat olarak değerlendirilmektedir. Gelir payları 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla devlet iç borçlanma senetleri faiz oranları ile vadeli mevduat olarak ve gecelik faizli mevduat olarak değerlendirilmiştir (Not 14). Yurtdışı borsalarda gerçekleştirilen türev işlemleri için 4.143.974 bin TL tutarında vadesiz bloke mevduat bulunmaktadır (31 Aralık 2022 – 4.458.976 bin TL). Vadeli elektrik piyasası ve yenilenebilir enerji kaynakları garanti sistemi için 2.908 bin TL tutarında vadeli bloke mevduat bulunmaktadır (31 Aralık 2022 – 1.237 bin TL).

Vadeli mevduat ve diğer hazır değerler

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla vadeli mevduatların detayı aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2023

	Etkin faiz oranı (%)	1 aydan kısa	1 - 3 ay arası	Toplam
TL	44,62	44.051.532	12.064.947	56.116.479
ABD Doları	4,49	27.988.478	81.859	28.070.337
Avro	0,02	305.432	-	305.432
İngiliz Sterlini	0,05	4.525	-	4.525
Vadeli mevduat		72.349.967	12.146.806	84.496.773

31 Aralık 2022

	Etkin faiz oranı (%)	1 aydan kısa	1 - 3 ay arası	Toplam
TL	25,48	37.914.003	823.865	38.737.868
ABD Doları	3,71	27.709.042	108.243	27.817.285
Avro	0,10	86.507	-	86.507
İngiliz Sterlini	0,05	14.975	-	14.975
Vadeli mevduat		65.724.527	932.108	66.656.635

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla konsolide nakit akış tablosunda yer alan nakit ve nakit benzeri değerler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Hazır değerler	97.321.744	78.489.840
Eksi: Bloke mevduatlar (Gelir payı)	(4.827.145)	(5.552.689)
Eksi: Vadesiz bloke mevduat	(4.143.974)	(4.458.976)
Eksi: Vadeli bloke mevduat	(2.908)	(1.237)
Eksi: Vadeli mevduat faiz tahakkukları	(2.307.505)	(398.313)
Nakit ve nakit benzeri değerler	86.040.212	68.078.625

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

6. Finansal yatırımlar

Kısa vadeli finansal yatırımlar:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Vadeli Mevduat (*)	501.874	-
Kur korumalı mevduat (**)	196.990	3.518.193
Yatırım Fonu	2.960	-
Toplam	701.824	3.518.193

(*) Vadeli mevduatın etkin faiz oranı %48'dir.

(**) Kur korumalı mevduat hesabı, TL cinsinden ABD Doları kurunun vade sonunda faiz oranından daha fazla artması durumunda kur farkı koruması sunan bir mevduat ürünüdür. Kur korumalı mevduat hesapları gerçeğe uygun değeri kar veya zararda muhasebeleştirilen finansal varlıklar olarak muhasebeleştirilmiştir.

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla kur korumalı mevduat olan finansal varlıkların nominal tutarı ve gerçeğe uygun değerleri aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2023		
Nominal tutar (orijinal para birimi)	Gerçeğe uygun değeri (TL karşılığı)	Vade
TL	189.202	196.990 1-3 ay arası
	196.990	

31 Aralık 2022		
Nominal tutar (orijinal para birimi)	Gerçeğe uygun değeri (TL karşılığı)	Vade
TL	3.408.663	3.518.193 1-3 ay arası
	3.518.193	

31 Aralık 2023 ve 2022 tarihleri itibarıyla kur korumalı mevduat olan finansal yatırımların hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2023	2022
1 Ocak	3.518.193	-
Dönem içinde tahsil edilen anapara	(2.433.141)	-
Dönem içinde alınan anapara	487.166	3.408.663
Gerçeğe uygun değer farkı	7.788	109.530
Parasal Kazanç/Kayıp	(1.383.016)	-
31 Aralık	196.990	3.518.193

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

7. Borçlanmalar

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Kısa vadeli borçlanmalar:		
Kısa vadeli banka kredileri	2.351.036	1.384.818
Kredi faiz tahakkukları	6.565	37.696
Toplam	2.357.601	1.422.514
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları:		
Uzun vadeli banka kredilerinin kısa vadeli kısımları	6.335.088	15.209.206
Çıkarılmış tahviller	20.643.910	2.290.344
Kredi faiz tahakkukları	393.939	504.917
Tahvil faiz tahakkukları	150.867	244.447
Kiralama işlemlerinden borçlar	86.631	92.245
Toplam	27.610.435	18.341.159
Uzun vadeli borçlanmalar:		
Uzun vadeli banka kredileri	4.913.632	13.036.016
Çıkarılmış tahviller	-	21.566.814
Kredi faiz tahakkukları	9.254	4.045
Kiralama işlemlerinden borçlar	435.195	447.672
Toplam	5.358.081	35.054.547
Toplam borçlanmalar	35.326.117	54.818.220

Tüpraş, 3 Şubat 2021 tarihinde, 1.100 milyon TL nominal değerinde, 728 gün vadeli, 3 ayda bir kupon ödemeli ve vade sonunda anapara ve kupon ödemeli, TLREF referans oran üzerine 140 bps ek getirili tahvil ihraç etmiştir. Söz konusu tahvil 3 Şubat 2023 tarihinde itfa edilerek ödenmiştir. 21 Ocak 2021 tarihinde, 290 milyon TL nominal değerinde, 728 gün vadeli, 3 ayda bir kupon ödemeli ve vade sonunda anapara ve kupon ödemeli, TLREF referans oran üzerine 140 bps ek getirili tahvil ihraç etmiştir. Söz konusu tahvil 20 Ocak 2023 tarihinde itfa edilerek ödenmiştir.

Tüpraş, 12 Ekim 2017 tarihinde Londra Borsasına kote, 700 milyon ABD Doları nominal değerinde, 7 yıl vadeli, 6 ayda bir kupon ödemeli ve vade sonunda anapara ve kupon ödemeli, yıllık %4,5 faiz oranlı tahvil ihraç etmiştir.

Tüpraş 2011 yılında, Fuel Oil Dönüşüm Projesi Yatırımının finansmanı için 3 ayrı kredi anlaşması imzalamış olup, bu anlaşmalara istinaden 2011-2015 yılları arasında kredi sigorta ödemeleri ve yatırım harcamaları için toplam 1.998 milyon ABD Doları tutarında kredi kullanmıştır. Finansman paketi kapsamında İspanyol İhracat Kredi Kuruluşu ("CESCE") ve İtalyan İhracat Kredi Kuruluşu ("SACE") tarafından sigorta edilen krediler ilk 4 yıl anapara ve faiz geri ödemesiz, toplam 12 yıl vadeli, üçüncü kredi anlaşması ise ilk 4 yıl anapara geri ödemesiz, toplam 7 yıl vadeli. Bu kredilerin geri ödemeleri 2015 yılında başlamış olup 15 Ekim 2023 tarihi itibarıyla krediler kapanmıştır. (31 Aralık 2022 - 193 milyon ABD Doları).

Tüpraş 31 Aralık 2023 ve 2022 tarihleri itibarıyla borçlanmalarından kaynaklanan finansal taahhütlerini yerine getirmiştir.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

7. Borçlanmalar (Devamı)

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla kısa ve uzun vadeli borçlanmaların para birimi ve etkin faiz oranı bilgileri aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2023			
	Etkin faiz oranı (%)	Orijinal bakiyeler	Bin TL
Kısa vadeli borçlanmalar:			
TL krediler	39,82	215.200.000	215.200
ABD doları krediler	-	72.422.579	2.135.836
			2.351.036
Faiz tahakkukları			6.565
Toplam kısa vadeli borçlanmalar			2.357.601
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları:			
TL krediler	19,08	831.978.004	831.978
ABD doları krediler	6,59	182.677.225	5.385.843
ABD doları tahviller	4,55	700.000.000	20.643.910
Avro krediler	4,67	3.600.030	117.267
TL kiralama borçları	27,96	61.364.000	61.364
Avro kiralama borçları	3,20	324.491	10.589
GBP kiralama borçları	4,55	392.023	14.678
			27.065.629
Faiz tahakkukları			544.806
Toplam uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları			27.610.435
Uzun vadeli borçlanmalar:			
TL krediler	21,51	1.821.955.499	1.821.955
ABD doları krediler	7,74	87.088.207	2.563.723
Avro krediler	4,67	16.207.879	527.954
TL kiralama borçları	28,03	177.579.869	177.580
Avro kiralama borçları	3,23	5.928.458	193.461
GBP kiralama borçları	4,55	1.713.437	64.154
			5.348.827
Faiz tahakkukları			9.254
Toplam uzun vadeli borçlanmalar			5.358.081

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

7. Borçlanmalar (Devamı)

			31 Aralık 2022
	Etkin faiz oranı (%)	Orijinal bakiyeler	Bin TL
Kısa vadeli borçlanmalar:			
TL krediler	17,02	306.477.629	306.478
ABD doları krediler	4,09	57.670.494	1.078.340
			1.384.818
Faiz tahakkukları			37.696
Toplam kısa vadeli borçlanmalar			1.422.514
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları:			
TL krediler	17,12	6.859.502.400	6.859.502
TL tahviller	12,10	2.290.343.569	2.290.344
ABD doları krediler	5,36	446.548.849	8.349.704
TL kiralama borçları	24,38	69.813.546	69.814
Avro kiralama borçları	3,04	548.310	10.931
GBP kiralama borçları	4,16	511.335	11.500
			17.591.795
Faiz tahakkukları			749.364
Toplam uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları			18.341.159
Uzun vadeli borçlanmalar:			
TL krediler	18,47	4.442.441.345	4.442.441
ABD doları krediler	5,92	459.591.270	8.593.575
ABD doları tahviller	4,55	1.153.410.430	21.566.814
TL kiralama borçları	27,30	242.280.697	242.281
Avro kiralama borçları	3,23	10.303.091	205.391
			35.050.502
Faiz tahakkukları			4.045
Toplam uzun vadeli borçlanmalar			35.054.547

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla uzun vadeli borçlanmaların vade analizi aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
1-2 yıl arası	2.487.227	28.858.906
2-3 yıl arası	509.951	3.149.000
3-4 yıl arası	524.652	484.663
4-5 yıl arası	498.840	485.708
5 yıl ve üzeri	1.337.411	2.076.270
Toplam	5.358.081	35.054.547

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

7. Borçlanmalar (Devamı)

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla borçlanmaların hareketi aşağıdaki gibidir:

	2023	2022
1 Ocak	54.818.220	89.845.896
Alınan yeni finansal borçlar	8.399.530	33.802.001
Bağlı ortaklık alımlarından kaynaklanan artışlar	598.513	-
Anapara ödemeleri	(19.031.619)	(47.434.012)
Kira sözleşmelerinden kaynaklanan artışlar	157.164	200.111
Kira sözleşmelerinden kaynaklanan borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları	(77.415)	(160.915)
Faiz tahakkukları değişimi	(230.480)	105.100
Kur farkları değişimi	11.961.933	13.634.586
Parasal Kazanç/Kayıp	(21.269.729)	(35.174.547)
31 Aralık	35.326.117	54.818.220

Borçlanmaların yeniden fiyatlandırmaya kalan sürelerine ilişkin faize duyarlılık dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
1-90 gün	4.803.925	15.040.362
91-365 gün	25.518.565	8.261.684
1-5 yıl	3.666.381	29.439.897
5 yıl üzeri	1.337.246	2.076.277
Toplam	35.326.117	54.818.220

8. Ticari alacaklar ve borçlar

Kısa vadeli ticari alacaklar:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Ticari alacaklar	34.190.457	30.172.319
İlişkili taraflardan ticari alacaklar (Not 28)	6.530.348	5.252.750
Şüpheli ticari alacaklar	7.474	9.264
Diğer ticari alacaklar	18	10
Eksi: Vadeli satışlardan kaynaklanan ertelenen finansman gideri	(281.391)	(134.806)
Eksi: Beklenen kredi zararları	(7.474)	(9.264)
Toplam kısa vadeli ticari alacaklar (net)	40.439.432	35.290.273

Tüpraş, yurtiçi alacaklarını devlet iç borçlanma senetleri faiz oranlarını kullanarak, yurtdışı alacaklarını aylık libor oranlarını kullanarak iskonto etmektedir.

Tüpraş, 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla gayri kabili rücu faktoring kapsamında faktoring şirketlerinden tahsil etmiş olduğu 6.495.000 bin TL'yi ticari alacaklardan düşmüştür. 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla gayri kabili rücu faktoring kapsamında faktoring şirketlerinden tahsil etmiş olduğu 10.234.046 bin TL'yi ticari alacaklardan düşmüştür.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

8. Ticari alacaklar ve borçlar (devamı)

Beklenen kredi zararlarının 31 Aralık 2023 ve 2022 tarihlerinde sona eren yıl içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2023	2022
1 Ocak	9.264	15.225
Dönem içerisindeki artış	1.872	-
Dönem içerisindeki tahsilatlar	(20)	(3)
Parasal Kazanç/Kayıp	(3.642)	(5.958)
31 Aralık	7.474	9.264

Kısa vadeli ticari borçlar:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Ticari borçlar	97.618.490	85.254.947
İlişkili taraflara ticari borçlar (Not 28)	985.054	1.905.469
Eksi: Vadeli alışlardan kaynaklanan ertelenen finansman geliri	(647.376)	(321.716)
Toplam kısa vadeli ticari borçlar (net)	97.956.168	86.838.700

Tüpraş, kısa vadeli ticari borçlarını aylık libor oranlarını kullanarak iskonto etmektedir.

9. Stoklar

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
İlk madde ve malzeme	7.365.285	11.807.891
Yarı mamuller	9.851.268	15.117.085
Mamuller	12.246.878	14.539.994
Ticari mallar	589.459	2.467.283
Yoldaki mallar (*)	14.214.367	15.686.108
Diğer stoklar	343.104	606.009
Toplam	44.610.361	60.224.370
Stok değer düşüklüğü karşılığı	(146.354)	(771.660)
Toplam	44.464.007	59.452.710

(*) Yoldaki mallar ağırlıklı olarak hampetrol stoklarından oluşmaktadır.

Stok değer düşüklüğü karşılığının 31 Aralık 2023 ve 2022 tarihlerinde sona eren dönemler içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2023	2022
1 Ocak	771.660	-
Dönem içerisindeki artışlar	146.354	771.660
Dönem içerisindeki iptaller	(771.660)	-
31 Aralık	146.354	771.660

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla çeşitli ürün fiyatlarında görülen düşüş neticesinde satış fiyatları maliyetlerin altında kalmış ve 146.354 bin TL stok değer düşüklüğü karşılığı ayrılmıştır (31 Aralık 2022: 771.660 bin TL).

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

10. Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar

	31 Aralık 2023		31 Aralık 2022	
	İştirak oranı (%)	Tutar	İştirak oranı (%)	Tutar
OPET Petrolcülük A.Ş.	41,67	8.293.884	41,67	7.571.139
		8.293.884		7.571.139

8 Aralık 2022 tarihinde Opet sermayesinin %1,67'sine denk gelen paylar toplam 295.932 bin TL peşin bedel karşılığında satın alınarak iştirak değerine eklenmiştir.

31 Aralık 2023 ve 2022 tarihleri itibarıyla özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlardaki değişimler aşağıdaki gibidir:

	2023	2022
1 Ocak	7.571.139	7.519.974
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların;		
Mali dönem kar/zararlarındaki pay	1.077.505	43.852
Dağıttığı temettü	(795.019)	(528.958)
Maddi duran varlık yeniden değerlendirme artışları	341.421	148.543
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları (kayıpları)	7.397	(50.408)
Yeniden değerlendirme ve/veya sınıflandırma kazançları (kayıpları)	(26.021)	(59.392)
Hisse oranı değişikliği etkisi	-	295.932
Yabancı para çevrim farkları	278.936	201.596
Kontrol gücü olmayan pay sahipleriyle yapılan işlemler	(161.474)	-
31 Aralık	8.293.884	7.571.139

Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların özet mali tabloları (etkin ortaklık payı öncesi) aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Dönen varlıklar	31.560.707	37.354.210
Duran varlıklar	22.184.916	20.326.901
Toplam varlıklar	53.745.623	57.681.111
Kısa vadeli yükümlülükler	28.386.339	30.387.703
Uzun vadeli yükümlülükler	5.068.054	9.105.391
Özkaynaklar	20.291.230	18.188.017
Toplam kaynaklar	53.745.623	57.681.111

	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
Satış gelirleri (net)	277.852.527	339.167.350
Brüt kar	9.977.344	6.575.392
Faaliyet karı	3.403.699	809.974
Net dönem karı	2.523.360	(38.850)

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

11. Maddi duran varlıklar

31 Aralık 2023 ve 2022 tarihleri itibarıyla maddi duran varlıklar ve ilgili amortisman giderlerinde gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2023	Yeniden Değerleme Artışları (*)	Yabancı Para Çevrim Farkı	İlaveler	İktisaplar (**)	Transferler	Çıkışlar	31 Aralık 2023
Maliyet:								
Arazi ve arsalar	25.540.396	309.453	-	-	-	-	-	25.849.849
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	38.245.525	-	-	1.103.907	121.320	13.498	(1.938)	39.482.312
Binalar	9.182.170	-	-	281.120	3.508	-	(14)	9.466.784
Makine, tesis ve cihazlar	142.994.630	-	-	2.801.370	1.116.584	(3.221)	(8.339)	146.901.024
Taşıt araçları	14.470.270	-	-	2.850.230	3.195	-	(7.736)	17.315.959
Döşeme ve demirbaşlar	1.561.476	-	-	169.919	184	112	(8.142)	1.723.549
Yapılmakta olan yatırımlar	6.806.756	-	-	1.842.527	-	(29.566)	-	8.619.717
Özel maliyetler	228.771	-	-	40.584	-	-	-	269.355
Diğer maddi duran varlıklar	203.874	-	-	136.739	-	15.513	(308)	355.818
	239.233.868	309.453	-	9.226.396	1.244.791	(3.664)	(26.477)	249.984.367
Birikmiş amortisman:								
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	(23.275.773)	-	-	(1.082.230)	-	(75)	908	(24.357.170)
Binalar	(3.648.951)	-	-	(310.752)	-	-	14	(3.959.689)
Makine, tesis ve cihazlar	(79.153.849)	-	550	(3.365.478)	-	75	3.046	(82.515.656)
Taşıt araçları	(3.514.302)	-	-	(544.694)	-	-	4.832	(4.054.164)
Döşeme ve demirbaşlar	(922.498)	-	265	(142.217)	-	-	9.460	(1.054.990)
Özel maliyetler	(92.532)	-	1.016	(50.214)	-	-	-	(141.730)
Diğer maddi duran varlıklar	(37.869)	-	-	(23.905)	-	-	7	(61.767)
	(110.645.774)	-	1.831	(5.519.490)	-	-	18.267	(116.145.166)
Net defter değeri	128.588.094							133.839.201

(*) 31 Aralık 2023 tarihinde sona eren döneme ait arazi ve arsaların 121.425 bin TL tutarındaki yeniden değerlendirme artışları özkaynaklar altında maddi duran varlık değer artış fonunda muhasebeleştirilirken, 188.028 bin TL tutarındaki kısmı ise VUK'a göre hazırlanan finansal tablolardaki değer artışının TFRS'ye göre hazırlanan finansal tablolar ile birikmiş geçici farklarından hesaplanan ertelenen vergi gelirinden netlenmek suretiyle kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilmiştir.

(**) Söz konusu girişler 7 Kasım 2023 tarihinde gerçekleşen Esinti hisselerinin iktisap edilmesine ilişkindir (Not 3).

	1 Ocak 2022	Yeniden Değerleme Azalışları(*)	Yabancı Para Çevrim Farkı	İlaveler	Transferler	Çıkışlar	31 Aralık 2022
Maliyet:							
Arazi ve arsalar	33.122.628	(7.582.232)	-	-	-	-	25.540.396
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	37.858.323	-	-	387.693	1.300	(1.791)	38.245.525
Binalar	9.062.507	-	-	119.791	(16)	(112)	9.182.170
Makine, tesis ve cihazlar	142.800.613	-	-	238.051	61.833	(105.867)	142.994.630
Taşıt araçları	13.219.730	-	-	1.255.368	-	(4.828)	14.470.270
Döşeme ve demirbaşlar	1.160.064	-	-	409.418	2.446	(10.452)	1.561.476
Yapılmakta olan yatırımlar	5.932.474	-	-	1.923.063	(71.449)	(977.332)	6.806.756
Özel maliyetler	224.749	-	-	4.022	-	-	228.771
Diğer maddi duran varlıklar	156.765	-	-	53.286	5.800	(11.977)	203.874
	243.537.853	(7.582.232)	-	4.390.692	(86)	(1.112.359)	239.233.868
Birikmiş amortisman:							
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	(22.032.967)	-	-	(1.244.558)	(31)	1.783	(23.275.773)
Binalar	(3.461.372)	-	-	(187.668)	(8)	97	(3.648.951)
Makine, tesis ve cihazlar	(75.443.171)	-	(64)	(3.747.032)	(89)	36.507	(79.153.849)
Taşıt araçları	(3.083.696)	-	-	(432.109)	-	1.503	(3.514.302)
Döşeme ve demirbaşlar	(767.791)	-	(30)	(160.473)	128	5.668	(922.498)
Özel maliyetler	(43.054)	-	(104)	(49.374)	-	-	(92.532)
Diğer maddi duran varlıklar	(32.513)	-	-	(16.377)	-	11.021	(37.869)
	(104.864.564)	-	(198)	(5.837.591)	-	56.579	(110.645.774)
Net defter değeri	138.673.289						128.588.094

(*) 31 Aralık 2022 tarihinde sona eren döneme ait arazi ve arsaların 35.289 bin TL tutarındaki yeniden değerlendirme artışları özkaynaklar altında maddi duran varlık değer artış fonunda muhasebeleştirilirken 7.617.521 bin TL tutarındaki kısmı VUK'a göre hazırlanan finansal tablolardaki değer azalışlarının TFRS'ye göre hazırlanan finansal tablolar ile birikmiş geçici farklarından hesaplanan ertelenen vergi gelirinden netlenmek suretiyle kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilmiştir. (Not 24)

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

11. Maddi duran varlıklar (Devamı)

31 Aralık 2023 tarihinde sona eren döneme ait konsolide gelir tablosunda maddi duran varlıklarla ilgili 5.519.490 bin TL'lik (31 Aralık 2022 – 5.837.591 bin TL) amortisman giderinin 3.715.527 bin TL'lik (31 Aralık 2022 – 4.201.124 bin TL) kısmı satılan malın maliyetinde, 1.142.200 bin TL'lik (31 Aralık 2022 – 879.688 bin TL) kısmı genel yönetim giderlerinde, 498.560 bin TL'lik (31 Aralık 2022 – 655.231 bin TL) kısmı pazarlama giderlerinde, 163.203 bin TL'lik (31 Aralık 2022 – 101.548 bin TL) kısmı Arge giderlerinde yer almaktadır.

31 Aralık 2023 tarihinde sona eren döneme ait konsolide gelir tablosunda kullanım hakkı varlıkları ile ilgili 350.917 bin TL'lik (31 Aralık 2022 – 254.171 bin TL) amortisman giderinin 177.396 bin TL'lik (31 Aralık 2022 – 114.118 bin TL) kısmı genel yönetim giderlerinde, 89.875 bin TL'lik (31 Aralık 2022 – 85.174 bin TL) kısmı pazarlama giderlerinde, 83.646 bin TL'lik (31 Aralık 2022 – 54.879 bin TL) kısmı satılan malın maliyetinde yer almaktadır.

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla maddi duran varlıklar üzerinde herhangi bir ipotek bulunmamaktadır (31 Aralık 2022 – Yoktur). Grup, 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla TMS 16 Maddi Duran Varlıklar standardına uygun olarak aktifinde 763.306 bin TL elde etme maliyeti ile yer alan tüm arazi ve arsalarını yeniden değerlemeye tabi tutmuş ve yeniden değerlendirme tutarı olan 25.779.377 bin TL (31 Aralık 2022 – 25.424.278 bin TL) konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır.

Tüpraş arazi ve arsalarının değerlendirme çalışmaları SPK'ya akredite bir kuruluş olan Açık Kurumsal Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş. tarafından, Entek arazi ve arsalarının değerlendirme çalışmaları SPK'ya akredite bir kuruluş olan Aden Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş. tarafından; özkaynaktan payılma yöntemine göre konsolide edilen OPET ve bağlı ortaklıklarının arazi ve arsalarının değerlendirme çalışmaları SPK'ya akredite bir kuruluş olan TSKB Gayrimenkul Değerleme A.Ş. tarafından gerçekleştirilmiştir.

Grup'un 2023 yılında yatırımları ile ilişkilendirmiş aktifleştirilen borçlanma maliyeti bulunmamaktadır (31 Aralık 2022: Yoktur).

Raporlama tarihi itibarıyla gerçeğe uygun değer seviyesi				
	31 Aralık 2023	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Arazi ve arsalar	25.849.849	-	25.849.849	-
	31 Aralık 2022	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Arazi ve arsalar	25.540.396	-	25.540.396	-

12. Diğer maddi olmayan duran varlıklar

31 Aralık 2023 ve 2022 tarihleri itibarıyla diğer maddi olmayan duran varlıklar ve ilgili itfa paylarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2023	İktisaplar(*)	İlaveler	Transferler	Çıkışlar	31 Aralık 2023
Maliyet:						
Haklar ve yazılımlar	999.709	-	173.297	-	(6.120)	1.166.886
Geliştirme giderleri	924.107	-	143.588	-	-	1.067.695
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	-	-	-	-	-	-
	3.129.962	1.304.683	15.403	3.664	-	4.453.712
	5.053.778	1.304.683	332.288	3.664	(6.120)	6.688.293
Birikmiş itfa payları:						
Haklar ve yazılımlar	(808.188)	-	(58.942)	-	4.919	(862.211)
Geliştirme giderleri	(792.390)	-	(63.121)	-	-	(855.511)
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	-	-	-	-	-	-
	(646.440)	-	(71.064)	-	-	(717.504)
	(2.247.018)	-	(193.127)	-	4.919	(2.435.226)
Net defter değeri	2.806.760					4.253.067

(*) Söz konusu girişler 7 Kasım 2023 tarihinde gerçekleşen Esinti hisselerinin iktisap edilmesiyle oluşan lisans bedeli tespitine ilişkindir (Not 3).

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

12. Diğer maddi olmayan duran varlıklar (Devamı)

	1 Ocak 2022	İlaveler	Transferler	Çıkışlar	31 Aralık 2022
Maliyet:					
Haklar ve yazılımlar	913.409	86.300	-	-	999.709
Geliştirme giderleri	884.614	39.493	-	-	924.107
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	3.126.403	3.803	86	(330)	3.129.962
	4.924.426	129.596	86	(330)	5.053.778
Birikmiş itfa payları:					
Haklar ve yazılımlar	(741.026)	(67.175)	-	13	(808.188)
Geliştirme giderleri	(738.160)	(54.230)	-	-	(792.390)
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	(578.312)	(68.450)	-	322	(646.440)
	(2.057.498)	(189.855)	-	335	(2.247.018)
Net defter değeri	2.866.928				2.806.760

31 Aralık 2023 tarihinde sona eren yıla ait kapsamlı konsolide gelir tablosunda 193.127 bin TL'lik (31 Aralık 2022 – 189.855 bin TL) itfa payı giderinin 129.135 bin TL'lik (31 Aralık 2022 – 127.920 bin TL) kısmı genel yönetim giderlerinde, 63.992 bin TL'lik (31 Aralık 2022 – 61.935 bin TL) kısmı satılan malın maliyetinde yer almaktadır.

13. Peşin ödenmiş giderler

Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Peşin ödenen sigorta ve diğer giderler	867.624	679.700
Verilen sipariş avansları	405.828	753.609
İlişkili olmayan taraflara verilen sabit kıymet avansları	4.672	-
Toplam	1.278.124	1.433.309

Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
İlişkili olmayan taraflara verilen sabit kıymet avansları	1.417.790	1.087.926
Peşin ödenen diğer giderler	366.136	30.805
İlişkili taraflara verilen maddi duran varlık avansları (Not 28)	30.731	496
Toplam	1.814.657	1.119.227

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

14. Diğer varlıklar ve yükümlülükler

Diğer dönen varlıklar:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Tecil edilen Katma Değer Vergisi ("KDV")	9.334.175	3.906.349
İade alınacak KDV	3.204.980	4.362.263
Tecil edilen Özel Tüketim Vergisi ("ÖTV")	622.880	1.214.742
Mahsup edilecek vergi ve fonlar	480.875	2.954.612
Yedek parça ve malzeme stokları	301.952	138.625
Vadeli mal alım-satım işlemleri gelir tahakkuku (*)	240.757	474.670
Gelir tahakkukları	184.906	123.047
Devreden KDV	57.973	49.087
Diğer çeşitli dönen varlıklar	323.805	108.376
Toplam	14.752.303	13.331.771

(*) 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla vadeli mal alım-satım işlemleri gelir tahakkukları Tüpraş'ın riskten korunma amacı ile yaptığı türev işlemler gelir tahakkuklarından oluşmaktadır. Bu gelir tahakkukları satılan malın maliyeti hesabında muhasebeleştirilmiş olup 8 Ocak 2024 tarihinde tamamı tahsil edilmiştir (31 Aralık 2022 - 9 Ocak 2023 tarihinde tahsil edilmiştir).

Diğer duran varlıklar:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Yedek parça ve malzeme stokları	9.895.296	8.491.910
Diğer	1.112	9.663
Toplam	9.896.408	8.501.573

Diğer kısa vadeli yükümlülükler:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Tecil edilen KDV	9.334.175	3.906.349
Ödenecek ÖTV	6.445.767	3.312.860
Gelir payı	4.857.548	5.575.670
Ödenecek vergi ve yükümlülükler	735.702	3.218.519
Tecil edilen ÖTV	622.880	1.214.742
Ödenecek KDV	347.242	299.560
Gider tahakkukları	15.653	132.037
Vadeli mal-alım satım işlemleri gider tahakkuku (*)	-	130.245
Diğer	429.096	212.395
Toplam	22.788.063	18.002.377

(*) 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla vadeli mal alım-satım işlemleri gider tahakkukları Tüpraş'ın riskten korunma amacı ile yaptığı türev işlemler gider tahakkuklarından oluşmaktadır. Bu gider tahakkukları satılan malın maliyeti hesabında muhasebeleştirilmiş olup 9 Ocak 2023 tarihinde tamamı ödenmiştir.

Tecil edilen ÖTV ve KDV, ihracat kayıtlı satışların ÖTV ve KDV tutarından oluşmaktadır ve aynı zamanda varlıklarda "Diğer Dönen Varlıklar" içerisinde ve yükümlülüklerde "Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler" içerisinde yer almaktadır. Söz konusu satışların ihracat işlemlerinin gerçekleştiği belgelendiğinde, tecil edilen bu vergiler vergi dairesi tarafından terkin edilerek "Diğer Dönen Varlıklar" da yer alan ÖTV ve KDV tutarları, "Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler" ile karşılıklı olarak mahsuplaştırılmaktadır.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

14. Diğer varlıklar ve yükümlülükler (Devamı)

Diğer kısa vadeli yükümlülükler: (Devamı)

Petrol Piyasası Kanunu gereğince, rafinericilerin ulusal stok bulundurma yükümlülüğü kapsamındaki sorumluluğu nedeniyle oluşabilecek kaynak ihtiyacı, finansman giderleri ve bu mahiyetteki stokların depolama ve idame maliyeti, tüketici fiyatlarına ilave edilen, T.C. Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu ("EPDK") tarafından azami 10 ABD Dolar/ ton'a kadar belirlenecek olan ve değerlendirilmesi EPDK tasarrufunda olan gelir payı ile karşılanır. Rafinericilerin haricinde petrol ürünlerinin ithalatı durumunda ise bu gelir payı rafinericiye ithalatçı tarafından ödenir.

Grup, bu konuyu düzenleyen Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği'nin ilgili maddesinin yürürlüğe girdiği tarih olan 1 Ocak 2005'ten itibaren akaryakıt satışları ve rafinerilerin dışındaki kuruluşların yaptığı akaryakıt ithalatı üzerinden gelir payı toplamaktadır.

Grup, akaryakıt üzerinden toplanan gelir payına ek olarak Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Yönetmeliği gereğince 16 Eylül 2005 tarihinden itibaren LPG için de gelir payı toplamaya başlamıştır.

Petrol Piyasası Kanunu uyarınca oluşturulan Ulusal Petrol Stoku Komisyonu, toplanan gelir paylarının banka hesabında bloke edilerek muhasebesinin Tüpraş Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmesi ve hesapta biriken tutarın devlet iç borçlanma senetleri faiz oranları ile vadeli mevduat olarak ve gecelik faizli mevduat olarak değerlendirilmesi kararını almıştır.

Bu kararlara istinaden 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla hesaplanan 4.857.548 bin TL (31 Aralık 2022 – 5.575.670 bin TL) tutarında gelir payları kapsamlı gelir tablosu ile ilişkilendirilmeksizin "Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler" içerisinde muhasebeleştirilmektedir. Hesaplanan Gelir Payı'na ilişkin olarak bankalarda bloke devlet iç borçlanma faiz oranları ile vadeli mevduat ve gecelik faizli mevduat olarak değerlendirilen 4.827.145 bin TL'lik tutar, "Nakit ve Nakit Benzerleri" içerisinde "Gelir payı (bloke)" olarak sınıflandırılmaktadır (31 Aralık 2022 – 5.552.689 bin TL) (Not 5).

15. Karşılıklar

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar:

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Personel prim tahakkukları	34.884	16.804
Kıdeme teşvik primi karşılığı	25.115	61.635
Toplam	59.999	78.439

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Kıdem tazminatı karşılığı	1.794.792	1.733.989
Kullanılmamış izin günleri karşılığı	214.587	204.337
Kıdeme teşvik primi karşılığı	64.689	22.663
Toplam	2.074.068	1.960.989

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

15. Karşılıklar (Devamı)

Kıdeme teşvik primi karşılığı:

Şirket belli bir kıdemin üzerindeki saat ücretli çalışanlarına “Kıdeme Teşvik Primi” adı altında fayda sağlamaktadır. Kıdeme Teşvik Primi, çalışanların işlerine ve işyerlerine bağlılıklarını teşvik etmek amacıyla saat ücretli çalışanlardan 5 yıllık kıdeme ulaşanlara 45 günlük, 10 yıllık kıdeme ulaşanlara 55 günlük, 15 yıllık kıdeme ulaşanlara 70 günlük, 20 yıllık kıdeme ulaşanlara 80 günlük, 25 yıllık kıdeme ulaşanlara 90 günlük, 30 yıllık kıdeme ulaşanlara 100 günlük, 35 yıllık kıdeme ulaşanlara 105 günlük ve 40 yıllık kıdeme ulaşanlara 110 günlük çıplak ücretleri tutarında her kıdem kademesi için bir defaya mahsus olmak üzere kıdemlerini doldurdıkları ayın ücretleriyle birlikte ödenir.

Kıdeme teşvik primi karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2023	2022
1 Ocak	84.298	75.501
Dönem içerisindeki artışlar	131.176	117.989
Dönem içerisindeki ödemeler	(81.766)	(72.599)
Parasal Kazanç/Kayıp	(43.904)	(36.593)
31 Aralık	89.804	84.298

Kıdem tazminatı karşılığı:

İş Kanunu'na göre, Grup, bir senesini doldurmuş olan ve Grup ile ilişkisi kesilen veya emekli olan, kadınlarda 20 erkeklerde 25 hizmet yılını dolduran ve emekliliğini kazanan (kadınlar için 58 yaşında, erkekler için 60 yaşında), askere çağrılan veya vefat eden personeli için kıdem tazminatı ödemekle mükelleftir. 23 Mayıs 2002'deki mevzuat değişikliğinden sonra emeklilikten önceki hizmet süresine ilişkin bazı geçiş süreci maddeleri çıkartılmıştır.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir ve herhangi bir fonlama şartı bulunmamaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığı çalışanların emekliliği halinde ödenmesi gerekecek muhtemel yükümlülüğün bugünkü değerinin tahminiyle hesaplanır.

TMS 19, Grup'un kıdem tazminatı karşılığını tahmin etmek için aktüer değerlendirme yöntemlerinin geliştirilmesini öngörmektedir. Buna göre toplam yükümlülüğün hesaplanmasında aşağıda yer alan aktüer öngörüler kullanılmıştır:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
İskonto oranı (%)	%2,90	%0,55
Emeklilik olasılığına ilişkin kullanılan oran (%)	%99,13	%99,24

Temel varsayım, her yıllık hizmet için belirlenen tavan karşılığının enflasyon ile orantılı olarak artmasıdır. Böylece uygulanan iskonto oranı enflasyonun beklenen etkilerinden arındırılmış gerçek oranı gösterir. Grup'un Türkiye'de kayıtlı bağlı ortaklıklarının kıdem tazminatı karşılığı, 1 Ocak 2024 tarihinden itibaren geçerli olan 35.058,58 TL üzerinden hesaplanmaktadır (1 Ocak 2023 - 19.982,83 TL).

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

15. Karşılıklar (Devamı)

Kıdem tazminatı karşılığı: (Devamı)

Kıdem tazminatı karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2023	2022
1 Ocak	1.733.989	1.004.830
Faiz giderleri	57.497	78.462
Aktüeryal (karlar)/zararlar	(18.913)	607.559
Dönem içerisindeki artışlar	1.135.297	503.871
Dönem içerisindeki ödemeler	(224.610)	(61.861)
Parasal Kazanç/Kayıp	(888.468)	(398.872)
31 Aralık	1.794.792	1.733.989

	31 Aralık 2023		31 Aralık 2022	
	Net İskonto Oranı		Net İskonto Oranı	
Duyarlılık Analizi	100 Baz	100 Baz	100 Baz	100 Baz
	Puan Artış	Puan Azalış	Puan Artış	Puan Azalış
Oran	%3,90	%1,90	%1,55	(%0,45)
Kıdem tazminatı yükümlülüğü değişimi	6.290	(11.705)	207.452	(263.721)

Kullanılmamış izin günleri karşılığı:

Kullanılmamış izin günleri karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2023	2022
1 Ocak	204.337	185.948
Dönem içerisindeki artışlar	155.998	120.696
Dönem içerisindeki ödemeler	(40.398)	(12.783)
Parasal Kazanç/Kayıp	(105.350)	(89.524)
31 Aralık	214.587	204.337

Diğer kısa vadeli karşılıklar:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Sürastarya karşılığı	883.487	442.010
EPDK katılma payı (*)	186.595	198.011
Dava karşılığı	24.948	55.723
Diğer	71.394	99.984
Toplam	1.166.424	795.728

(*) EPDK katılma payı, Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği uyarınca, rafinericilik lisansı sahiplerinin yıllık gelir tablolarında yer alan lisans kapsamında yürütülen piyasa faaliyetlerine ilişkin net satışlar tutarının EPDK tarafından her yıl belirlenen katılma payı oranı ile çarpılmak suretiyle hesaplayarak ödemesi gereken katkı payı tutarını ifade etmektedir.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

15. Karşılıklar (Devamı)

Diğer kısa vadeli karşılıklar: (Devamı)

31 Aralık 2023 ve 2022 tarihlerinde sona eren ara yıllar için kısa vadeli borç karşılıklarının hareketleri aşağıdaki gibidir:

	Dava karşılığı	EPDK katılma payı	Sürastarya karşılığı	Diğer	Toplam
1 Ocak 2023	55.723	198.011	442.010	99.984	795.728
Dönem içerisindeki artışlar/(azalışlar), net	(8.963)	238.574	1.747.131	346.975	2.323.717
Dönem içerisindeki ödemeler	(2.379)	(153.647)	(960.505)	(333.276)	(1.449.807)
Parasal Kazanç/Kayıp	(19.433)	(96.343)	(345.149)	(42.289)	(503.214)
31 Aralık 2023	24.948	186.595	883.487	71.394	1.166.424
1 Ocak 2022	56.781	211.585	197.485	74.894	540.745
Dönem içerisindeki artışlar/(azalışlar), net	29.160	234.445	774.520	64.402	1.102.527
Dönem içerisindeki ödemeler	(4.110)	(152.502)	(393.519)	-	(550.131)
Parasal Kazanç/Kayıp	(26.108)	(95.517)	(136.476)	(39.312)	(297.413)
31 Aralık 2022	55.723	198.011	442.010	99.984	795.728

16. Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Personele borçlar	484.387	417.014
Ödenecek sosyal güvenlik kesintileri	312.803	271.155
Toplam	797.190	688.169

17. Diğer Borçlar

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
İlişkili taraflara diğer borçlar (Not 28)	363.736	279.852
Alınan depozito ve teminatlar	128.427	152.504
İlişkili olmayan taraflara temettü borçları	503	-
Toplam	492.666	432.356

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

18. Türev araçlar

31 Aralık 2023					31 Aralık 2022			
Ravîç değerler					Ravîç değerler			
	Alım Kontrat Tutarı	Satım Kontrat Tutarı	Varlıklar	Yükümlülükler	Alım Kontrat Tutarı	Satım Kontrat Tutarı	Varlıklar	Yükümlülükler
<i>Nakit akış riskinden korunma amaçlı</i>								
Faiz haddi swap işlemleri	445.884	445.884	39.621	-	3.584.098	3.584.098	84.611	13.788
Çapraz kur sabit faiz swap işlemleri	-	-	-	-	381.103	85.079	377.640	-
Vadeli mal alım-satım işlemleri	31.887.756	31.887.756	2.004.959	110.581	70.582.333	70.582.333	5.337.862	1.153.554
<i>Alım satım amaçlı</i>								
Vadeli döviz işlemleri	34.898.155	37.863.720	9.913	369.992	9.178.031	9.197.779	-	343.639
Vadeli mal alım-satım işlemleri	4.842.919	4.842.919	9.862	-	608.673	795.575	126.823	127.705
Çapraz kur sabit faiz swap işlemleri	19.876	70.183	-	52.139	-	-	-	-
Kısa vadeli türev araçlar			2.064.355	532.712			5.926.936	1.638.686
<i>Nakit akış riskinden korunma amaçlı</i>								
Faiz haddi swap işlemleri	461.785	461.785	36.903	-	1.760.485	1.760.485	94.000	-
Çapraz kur sabit faiz swap işlemleri	-	-	-	-	327.503	720.947	-	491.353
<i>Alım satım amaçlı</i>								
Vadeli döviz işlemleri	2.103	634.626	-	23	-	-	-	-
Çapraz kur sabit faiz swap işlemleri	178.884	631.644	-	-	-	-	-	-
Uzun vadeli türev araçlar			36.926	469.247			94.000	491.353
Toplam türev araçlar			2.101.281	1.001.959			6.020.936	2.130.039

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla vadeli döviz işlemleri, toplam 1.185.543 bin ABD doları karşılığında 38.498.346 bin TL satım yükümlülüğü doğuran forward işlemlerinden oluşmaktadır (31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla vadeli döviz işlemleri, toplam 297.894 bin ABD doları karşılığında 2023 satın alma gücüne getirilmiş 9.197.779 bin TL satım yükümlülüğü doğuran forward işlemlerinden oluşmaktadır.).

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla faiz haddi swap işlemleri, 30.833 bin ABD Doları (31 Aralık 2022 – 147.265 bin ABD Doları ve 2023 satın alma gücüne getirilmiş 807.387 bin TL) tutarlarındaki tahvil ve kredilerin değişken faizli taksit ödemelerinin nakit akış riskinden korunma amacıyla sabit faizli taksit ödemeleri ile takasından oluşan swap işlemlerini içermektedir.

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla çapraz kur sabit faiz swap işlemleri, 6.752 bin ABD Doları (31 Aralık 2022 – 22.999 ABD doları) tutarındaki döviz endeksli değişken faizli borçlanmaların toplam 701.827 bin TL (31 Aralık 2022 – 2023 satın alma gücüne getirilmiş 806.026 bin TL) tutarındaki ve sabit faizli ödemeler ile takasından oluşan swap işlemlerini içermektedir.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

18. Türev araçlar (Devamı)

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla vadeli mal alım-satım işlemleri mal alım satım işlemlerinden oluşmaktadır. Mal alım satım işlemleri Grup'un gerçekleşmesi oldukça muhtemel ileri vadeli satışlarındaki ham petrol fiyat değişim riskinden korunmak amacı ile çeşitli vadelerde gerçekleştirdiği 43.549 bin varil (31 Aralık 2022 – 97.742 bin varil) ham petrol alış ve satış işlemlerinden oluşmaktadır.

Söz konusu riskten korunma muhasebesi işlemlerinde etkin olmayan kısım bulunmamaktadır.

19. Taahhütler, koşullu varlık ve yükümlülükler

	31 Aralık 2023		31 Aralık 2022	
Alınan teminatlar:	Orijinal bakiye (*):	TL karşılığı:	Orijinal bakiye (*):	TL karşılığı (**):
Alınan teminat mektupları		6.622.484		8.930.604
- TL Teminat mektupları	2.903.795	2.903.795	5.696.056	5.696.057
- ABD Doları Teminat mektupları	90.051	2.650.944	80.355	2.475.730
- Avro Teminat mektupları	31.258	1.018.187	21.692	712.522
- Diğer para cinslerinden teminat mektupları	-	49.558	-	46.295
Teminat senetleri		4.633		697
- TL Teminat senetleri	423	423	697	697
- ABD Doları Teminat senetleri	143	4.210	-	-
Alınan garanti mektupları		1.496.948		1.649.077
- TL Garanti mektupları	-	-	82.386	82.386
- ABD Doları Garanti mektupları	50.851	1.496.948	50.851	1.566.691
Teminat akreditifleri		5.548.103		533.840
- ABD Doları Teminat akreditifleri	188.466	5.548.103	17.327	533.840
Doğrudan borçlandırma limitleri		1.130.639		1.482.856
- TL doğrudan borçlandırma limitleri	1.130.639	1.130.639	1.482.856	1.482.856
Toplam alınan teminatlar		14.802.807		12.597.074
Verilen teminatlar:				
Teminat akreditifleri		28.327.115		16.119.654
- ABD Doları Teminat akreditifleri	917.680	27.014.863	523.200	16.119.654
- Avro Teminat akreditifleri	52	1.683	-	-
- Diğer para cinslerinden teminat akreditifleri	63.170	1.310.569	-	-
Teminat mektupları		6.272.314		13.882.377
- TL Teminat mektupları	6.266.423	6.266.423	13.876.211	13.876.211
- ABD Doları Teminat mektupları	200	5.891	200	6.166
Gümrüklere verilen teminat mektupları ve kefaletler		2.994.463		2.913.304
- TL Teminat mektupları	2.799.020	2.799.020	2.716.221	2.716.221
- Avro Teminat mektupları	6.000	195.443	6.000	197.083
Teminat Senetleri		20.008		36.393
- TL Teminat senetleri	193	193	2.678	2.678
- USD Teminat senetleri	599	17.633	1.094	33.715
- Avro Teminat senetleri	67	2.182	-	-
Bankalara verilen kefaletler		842.190		1.435.110
- ABD Doları Kefaletler	28.609	842.190	46.580	1.435.110
Garantörlükler		2.936.720		3.204.212
- ABD Doları Garantörlükler	98.487	2.899.278	104.000	3.204.212
- Diğer para cinsinden garantörlükler	1.000	37.442	-	-
Toplam verilen teminatlar		41.392.810		37.591.050

(*) Orijinal bakiye tutarları bin para birimi olarak belirtilmiştir.

(**) Orijinal bakiye tutarları yabancı para cinsinden olan teminatların geçmiş yıl TL karşılığı tutarları 2023 satın alma gücü esasına göre hazırlanmıştır.

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla alınan teminatlar müşteri ve satıcılardan alınan teminatlardan; verilen teminatlar ise akreditifler ile kamu kuruluşlarına ve gümrük dairelerine verilen teminatlardan oluşmaktadır. 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla bankalara verilen kefaletler, Grup'un konsolidasyon kapsamında olan şirketlerinin kullandığı 785.837 bin TL (31 Aralık 2022 – 1.346.643 bin TL) tutarındaki krediler ve 56.353 bin TL (31 Aralık 2022 – 84.085 bin TL) tutarındaki türev işlemler için verilmiştir.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

19. Taahhütler, koşullu varlık ve yükümlülükler (Devamı)

Grup'un 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla teminat/rehin/ipotek/kefalet pozisyonu aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
A.Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	37.613.901	32.951.727
- TL	9.065.637	16.595.111
- ABD Doları	27.038.386	16.159.533
- Avro	199.309	197.083
- Diğer	1.310.569	-
B.Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	3.778.909	4.639.323
- ABD Doları	3.741.467	4.639.323
- Diğer	37.442	-
C.Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	-	-
D.Diğer verilen TRİK'lerin toplam tutarı	-	-
i) Ana ortak lehine vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	-	-
ii) B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	-	-
iii) C maddesi kapsamına girmeyen 3. kişiler lehine vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	-	-
Toplam	41.392.810	37.591.050

Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine verilen kefaletler ile ilgili 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla 55.015 bin TL komisyon tahakkuk etmiştir (31 Aralık 2022 – 65.703 bin TL).

20. Özkaynaklar

Şirket'in 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihlerindeki hissedarları ve sermaye içindeki payları tarihi değerlerle aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2023	Ortaklık payı (%)	31 Aralık 2022	Ortaklık payı (%)
Enerji Yatırımları A.Ş.	893.997	46,40	127.714	46,40
Koç Holding A.Ş.	122.298	6,35	17.471	6,35
Koç Ailesi Üyeleri ve Koç Ailesi Üyeleri tarafından sahip olunan şirketler	9.153	0,47	1.308	0,47
Halka açık kısım	901.348	46,78	128.764	46,78
Ödenmiş Sermaye	1.926.796	100,00	275.257	100,00
Sermaye düzeltme farkları (*)	24.621.222		25.833.444	
Toplam Sermaye	26.548.018		26.108.701	

(*) Sermaye düzeltme farkları ödenmiş sermayeye yapılan nakit ve nakit benzeri ilavelerin enflasyona göre düzeltilmiş toplam tutarları ile enflasyon düzeltmesi öncesindeki tutarları arasındaki farkı ifade eder.

Şirketin 275.257 bin TL'lik sermayesinin, tamamı iç kaynaklardan karşılanmak suretiyle 1.651.539 bin TL artırılarak 1.926.796 bin TL'ye çıkarılmasına ilişkin karar 14 Şubat 2023 tarihli Kamuyu Aydınlatma Platformu ("KAP") açıklamasıyla duyurulmuştur. Sermaye artışına ilişkin başvurunun SPK tarafından onaylanasını takiben Şirket Esas Sözleşmesi'nin "Sermaye" maddesinin tadili 14 Nisan 2023 tarihinde İstanbul Ticaret Sicil Müdürlüğü tarafından tescil edilmiştir.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

20. Özkaynaklar (Devamı)

Şirketin kayıtlı sermaye tavanı 500.000 bin TL olup, işbu sermaye, her birinin nominal değeri 1 kr. olmak üzere 50.000.000.000 adet hisseye bölünmüştür ("kr."). Şirket'in çıkarılmış sermayesi her biri 1 Kuruş (31 Aralık 2022 - 1 kr.) kayıtlı nominal bedeldeki 192.679.559.799 (31 Aralık 2022: 27.525.651.399) adet A grubu ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na ait bir adet C grubu imtiyazlı hisse senedinden oluşmaktadır.

Şirket Ana Sözleşmesi gereği C grubu hissedarının bir üye atama hakkı bulunmaktadır. Türk Silahlı Kuvvetleri'nin akaryakıt ihtiyacının karşılanmasını etkileyebilecek herhangi bir kararın alınması, C grubu hissedarının onayına bağlıdır. Kanuni değerlerdeki birikmiş karlar, aşağıda belirtilen kanuni yedeklerle ilgili hüküm haricinde dağıtılabilmektedir.

Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler

Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, şirketin ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, kanuni net karın %5'i olarak ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş sermayenin %5'ini aşan dağıtılan karın %10'udur. Türk Ticaret Kanunu'na göre yasal yedekler, ödenmiş sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir.

Yukarıda bahsi geçen tutarların Türkiye Finansal Raporlama Standartları uyarınca "Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler" içerisinde sınıflandırılması gerekmektedir. Şirket'in 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla kardan ayrılan kısıtlanmış yedeklerinin tutarı 6.401.291 bin TL'dir (31 Aralık 2022 – 2.978.503 bin TL).

Kar payı dağıtımı

Halka açık şirketler, kar payı dağıtımlarını SPK'nın 1 Şubat 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren II-19.1 no'lu Kâr Payı Tebliği'ne göre yaparlar.

Ortaklıklar, kârlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kâr dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtır. Söz konusu tebliğ kapsamında, asgari bir dağıtım oranı tespit edilmemiştir. Şirketler esas sözleşmelerinde veya kar dağıtım politikalarında belirlenen şekilde kar payı öderler. Ayrıca, kar payları eşit veya farklı tutarlı taksitler halinde ödenebilecektir ve ara dönem finansal tablolarda yer alan kâr üzerinden nakden kâr payı avansı dağıtılabilecektir.

TTK'ya göre ayrılması gereken yedek akçeler ile esas sözleşmede veya kâr dağıtım politikasında pay sahipleri için belirlenen kâr payı ayrılmadıkça; başka yedek akçe ayrılmasına, ertesi yıla kâr aktarılmasına ve intifa senedi sahiplerine, Yönetim Kurulu üyelerine, ortaklık çalışanlarına ve pay sahibi dışındaki kişilere kârdan pay dağıtılmasına karar verilemeyeceği gibi, pay sahipleri için belirlenen kâr payı nakden ödenmedikçe bu kişilere kârdan pay dağıtılamaz.

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla sona eren yıl içinde, yasal kayıtlara göre oluşan 2022 yılı net dağıtılabılır dönem karından ikinci tertip yasal akçeler ayrıldıktan sonra kalan bakiyeden toplam nominal 12.500.000 bin TL'nin temettü olarak dağıtılması taahhüt edilmiş ve Mart ayı içerisinde ödenmiştir. İlgili dağıtım yapılırken, tam mükellef kurumlar ile Türkiye'de bir işyeri veya daimî temsilci aracılığı ile kâr payı elde eden dar mükellef kurum ortaklara, 1,00 TL nominal değerli hisse için %4.541,22 oranında 45,412 TL brüt = net kâr payı; diğer hissedarlara ise 1,00 TL nominal değerli hisse için %4.541,22 oranında ve 45,412 TL brüt, %4.087,10 oranında ve 40,871 TL net nakit temettü ödemesi yapılmıştır.

Şirket, 26 Eylül 2023 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul Toplantısında yasal kayıtlara göre oluşan 2022 yılı net dağıtılabılır dönem karından ikinci tertip yasal akçeler ayrıldıktan sonra kalan bakiyeden toplam nominal 14.500.000 bin TL'nin temettü olarak dağıtılmasına karar vermiştir. İlgili dağıtım yapılırken, tam mükellef kurumlar ile Türkiye'de bir işyeri veya daimî temsilci aracılığı ile kâr payı elde eden dar mükellef kurum ortaklara, 1,00 TL nominal değerli hisse için %752,54 oranında ve 7,525 TL brüt = net kâr payı; diğer hissedarlara ise 1,00 TL nominal değerli hisse için %752,54 oranında ve 7,525 TL brüt %677,29 oranında ve 6,773 TL net nakit temettü ödemesi yapılmıştır.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

21. Hasılat ve satışların maliyeti

	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
Yurtiçi satışlar	573.868.431	750.008.955
Yurtdışı satışlar	123.161.118	179.649.830
Brüt satışlar	697.029.549	929.658.785
Eksi: Satış iskontoları	(9.604.042)	(12.616.036)
Eksi: Satıştan iadeler	(897.000)	(291.689)
Net satış gelirleri	686.528.507	916.751.060
Satılan mamul maliyeti	(576.796.119)	(803.671.342)
Brüt kar	109.732.388	113.079.718
Satışların maliyeti:		
	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
Kullanılan hammadde ve sarf malzemeleri	544.649.267	762.088.726
Enerji giderleri	13.727.444	26.285.158
Personel giderleri	4.836.503	3.697.667
Amortisman giderleri (Not 11-12)	3.863.165	4.317.938
Diğer üretim giderleri	9.719.740	7.281.853
Satışların maliyeti	576.796.119	803.671.342

22. Genel yönetim giderleri, pazarlama giderleri, araştırma ve geliştirme giderleri

Genel yönetim giderleri:

	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
Personel giderleri	4.040.865	3.197.834
Amortisman giderleri ve itfa payları (Not 11-12)	1.448.731	1.121.726
Bağış ve yardımlar	1.447.979	456.665
Sigorta giderleri	1.161.731	871.641
Dışarıdan alınan hizmetler	1.073.299	780.350
Vergi, resim ve harç giderleri	1.028.155	723.144
Ofis giderleri	430.719	482.200
Dava, takip ve müşavirlik giderleri	295.310	232.473
Aidat giderleri	270.747	261.017
Seyahat ve ulaşım giderleri	65.037	40.649
Diğer	1.597.518	485.700
Toplam genel yönetim giderleri	12.860.091	8.653.399

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

22. Genel yönetim giderleri, pazarlama giderleri, araştırma ve geliştirme giderleri (Devamı)

Pazarlama giderleri:

	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
Nakliye, depolama ve sigorta giderleri	3.511.171	4.785.361
Personel giderleri	892.818	715.775
Amortisman giderleri (Not 11)	588.435	740.405
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	466.812	240.652
Reklam giderleri	229.579	161.128
Enerji giderleri	187.599	307.120
Diğer	539.407	341.235
Toplam pazarlama giderleri	6.415.821	7.291.676

Araştırma ve geliştirme giderleri:

	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
Amortisman giderleri (Not 11)	163.203	101.548
Personel giderleri	90.592	78.995
Vergi, resim ve harç giderleri	15.392	1.234
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	2.139	1.725
Enerji giderleri	1.284	10.870
Diğer	7.354	19.709
Toplam araştırma ve geliştirme giderleri	279.964	214.081

Bağımsız Denetçi/Bağımsız Denetim Kuruluşundan Alınan Hizmetlere İlişkin Ücretler

Grup'un, KGK'nın 30 Mart 2021 tarihinde mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan Kurul Kararına istinaden hazırladığı ve hazırlanma esasları 19 Ağustos 2021 tarihli KGK yazısını temel alan bağımsız denetim kuruluşlarının verilen hizmetlerin ücretlerine ilişkin açıklaması aşağıdaki gibidir:

	2023 (*)	2022 (*)
Raporlama dönemine ait bağımsız denetim ücreti	16.475	17.706
Vergi danışmanlık hizmetlerine ilişkin ücretler	10	997
Diğer güvence hizmetlerinin ücreti	4.656	1.103
Bağımsız denetim dışı diğer hizmetlerin ücreti	72	136
	21.213	19.942

(*) Yukarıdaki ücretler tüm bağlı ortaklıklar ve müşterek yönetime tabi ortaklıkların yasal denetim ve ilgili diğer hizmet ücretleri dahil edilerek belirlenmiş olup, yurtdışı bağılı ortaklık ve iştiraklerin yabancı para cinsinden olan ücretleri ilgili yılların yıllık ortalama kurları kullanılarak TL'ye çevrilmiştir.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

23. Esas faaliyetlerden diğer gelirler/(giderler)

	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
Esas faaliyetlerden diğer gelirler:		
Ticari alacaklardan oluşan kur farkı karı	6.461.609	1.875.737
Vadeli alışlardan kaynaklanan vade farkı gelirleri	5.351.957	6.652.379
Kira gelirleri	26.852	21.572
Diğer	924.439	342.452
Toplam esas faaliyetlerden diğer gelirler	12.764.857	8.892.140
Esas faaliyetlerden diğer giderler:		
Ticari borçlardan oluşan kur farkı zararı	(24.538.394)	(26.695.734)
Vadeli satışlardan kaynaklanan vade farkı giderleri	(3.861.128)	(2.216.926)
Diğer	(914.073)	(647.252)
Toplam esas faaliyetlerden diğer giderler	(29.313.595)	(29.559.912)

24. Yatırım faaliyetlerinden gelirler/(giderler)

	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
Maddi ve maddi olmayan duran varlık satış karları/(zararları), net	74.437	(40.163)
Finansal yatırımlar gerçeğe uygun değer değişimi	7.788	109.530
Maddi duran varlıkların gerçeğe uygun değer değişimi	-	(7.617.521)
Bağlı ortaklıklardan temettü gelirleri	-	121
Toplam yatırım faaliyetlerinden (giderler)/gelirler	82.225	(7.548.033)

25. Finansman gelirleri/(giderleri)

	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
Finansman gelirleri:		
Mevduat faiz gelirleri	12.015.521	2.957.514
Mevduatlardan oluşan kur farkı karı	7.131.106	10.769.746
Türev araçlardan kaynaklanan karlar	662.560	-
Toplam finansman gelirleri	19.809.187	13.727.260
Finansman giderleri:		
Finansal borçlardan oluşan kur farkı zararı	(20.188.126)	(18.978.914)
Faiz giderleri	(4.583.402)	(6.841.472)
Türev araçlardan kaynaklanan zararlar	-	(1.119.327)
Diğer	(231.450)	(206.276)
Toplam finansman giderleri	(25.002.978)	(27.187.983)

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla kiralama işlemlerinden kaynaklanan 79.929 bin TL (31 Aralık 2022 – 75.089 bin TL) faiz gideri faiz giderleri kalemi içerisinde, kiralama işlemlerinden kaynaklanan 117.670 bin TL kur farkı gideri finansal borçlardan oluşan kur farkı zararı kalemi içerisinde yer almaktadır (31 Aralık 2022 – 78.878 bin TL).

Türev araçlardan kaynaklanan kar ve zararlar vadeli döviz işlemleri ve faiz haddi swap işlemlerinden oluşan kazanç ve kayıpları içermektedir.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

26. Vergi varlık ve yükümlülükleri

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Cari dönem ödenecek kurumlar vergisi (*)	8.547.371	4.472.145
Peşin ödenen vergiler	(7.193.880)	(2.898.143)
Dönem karı vergi yükümlülüğü	1.353.491	1.574.002

- (*) 12 Mart 2023 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan 7440 Sayılı “Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” uyarınca, 2022 yılına ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinde gösterilmek suretiyle, kanunlarda yer alan düzenlemeler uyarınca kurum kazancından indirim konusu yapılan istisna ve indirim tutarları ile indirimli kurumlar vergisine tabi matrahları üzerinden, dönem kazancı ile ilişkilendirilmeksizin %10 oranında, istisna kazançlar üzerinden ise %5 oranında ek vergi hesaplanması gerekmektedir. 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla, ilgili vergi için Şirket’in kurumlar vergisine ek olarak tahakkuk ettiği tutar 3.798.937 bin TL olup iki eşit taksit ile ödemesi yapılmıştır.

Türk vergi mevzuatı, ana ortaklık olan şirketin bağlı ortaklıkları ve iştiraklerini konsolide ettiği finansal tabloları üzerinden vergi beyannamesi vermesine olanak tanımamaktadır. Bu sebeple bu konsolide finansal tablolara yansıtılan vergi karşılıkları, tam konsolidasyon kapsamına alınan tüm şirketler için ayrı ayrı hesaplanmıştır.

Türkiye’de kurumlar vergisi oranı 31 Aralık 2023 itibarıyla %25’tir (2022: %23). Kurumlar vergisi oranı, kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisna (iştirak kazançları istisnası, yatırım indirimi istisnası vb.) ve indirimlerin (ar-ge indirimi gibi) indirilmesi sonucu bulunacak vergi matrahına uygulanır.

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla sona eren yıllara ait kar veya zarar tablolarına yansıtılmış vergi tutarları aşağıda özetlenmiştir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
Vergi geliri/(gideri):		
Cari dönem vergi gideri	(10.969.370)	(5.349.170)
Ertelenen vergi geliri	7.021.173	(1.613.789)
	(3.948.197)	(6.962.959)

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla ertelenmiş vergiye konu olan birikmiş geçici farklar ve ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin etkileri, bilanço tarihi itibarıyla geçerli vergi oranları kullanılarak aşağıda özetlenmiştir:

	2023	2022
Vergi öncesi kar	57.820.358	68.508.196
Eksi: İş Ortaklıkları’nın kar/zararındaki paylar	1.051.484	(15.540)
Vergi öncesi kar (İş Ortaklıkları’nın kar/zararındaki paylar hariç)	56.768.874	68.523.735
Beklenen vergi gideri	(14.192.219)	(15.760.459)
Yatırım teşvik geliri	10.437.138	10.327.340
İndirim ve istisnalar	880.100	626.149
Vergi oranındaki değişiklikler	77.842	239.886
Taşınmazlar ile amortisman tabi diğer iktisadi kıymetlerin yeniden değerlendirilmesine ilişkin etki (*)	-	2.018.778
Mahsup edilecek zararlar	73.630	(264.582)
Deprem kaynaklı ek vergi etkisi	(3.798.937)	-
Vergiye tabi olmayan enflasyon düzeltmeleri	(10.411.223)	(5.538.248)
Kanunen kabul edilmeyen giderler ve üzerinden vergi hesaplanmayan farklar	(336.287)	(1.474.938)
VUK hükümlerine göre enflasyon muhasebesinden kaynaklanan geçici farklara ilişkin hesaplanan ertelenmiş vergi etkisi (**)	19.843.488	-
Parasal kazanç/kayıp	(6.521.729)	2.863.116
Toplam vergi geliri	(3.948.197)	(6.962.959)

- (*) 9 Haziran 2021 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan 7326 sayılı Sayılı Kanun 11.maddesi ile kanunun yürürlüğe girdiği tarihte aktifte kayıtlı taşınmazlar ile amortisman tabi iktisadi kıymetlere yasal mali tablolarda yeniden değerlendirilme imkanı getirilmiştir. Kapsama giren kıymetler yeniden değerlendirildikleri tutar üzerinden amortisman tabi tutulacak, ayrıca oluşan değer artış tutarı üzerinden %2 oranında vergi ödenecektir. Söz konusu kanun değişikliği kapsamında, yasal defterde sabit kıymetler için atılan yeniden değerlendirilme kayıtlarına istinaden finansal durum tablosunda ertelenmiş vergi varlığı yaratılmış olup, bu varlığa ilişkin ertelenmiş vergi geliri konsolide diğer kapsamlı gelire kaydedilmiştir.

- (**) Vergi Usul Kanunu’nun 30/12/2023 tarihli ve 32415 (2. Mükerrer) sayılı tebliğ ile birlikte, enflasyon muhasebesine ilişkin yapılan düzeltmelerin yaratmış olduğu geçici farkların ertelenmiş vergi etkisinden oluşmaktadır.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

26. Vergi varlık ve yükümlülükleri (Devamı)

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla ertelenmiş vergiye konu olan birikmiş geçici farklar ve ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin etkileri, bilanço tarihi itibarıyla geçerli vergi oranları kullanılarak aşağıda özetlenmiştir:

	Birikmiş geçici farklar		Ertelemiş vergi (yükümlülüğü)/ varlığı	
	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Yatırım teşvikleri (*)	(38.125.110)	(80.255.591)	7.625.022	16.051.118
İndirilebilir birikmiş mali zararlar (**)	(244.909)	(304.034)	61.227	60.808
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların kayıtlı değerleri ile vergi matrahları arasındaki fark	701.815	57.342.673	(294.466)	(11.659.613)
Kıdem tazminatı ve kıdeme teşvik primi karşılığı	(1.256.939)	(1.157.261)	314.491	231.770
Stoklar	(10.249.552)	6.439.813	2.585.797	(1.287.962)
Kullanılmamış izin ücretleri karşılığı	(179.095)	(164.547)	44.774	33.052
Ertelemiş finansal gelirler (giderler), (net)	58.309	179.627	(14.577)	(25.253)
Dava karşılıkları	(24.948)	(55.723)	4.990	11.228
Türev araçlar gerçeğe uygun değer farkı	1.536.444	4.600.063	(267.776)	(837.882)
Maddi duran varlıklar yeniden değerlendirme artışları	25.510.549	25.279.308	(4.783.228)	(2.527.931)
Nakdi sermaye teşvikleri	(23.790)	-	5.948	-
Diğer	(3.288.253)	(978.894)	528.677	(113.741)
Ertelemiş vergi varlığı - net			5.810.879	(64.406)

(*) Şirket Fuel Oil Dönüşüm Projesi (RUP) için, 2011 yılı 1. çeyreğinde 14/07/2009 tarihli ve 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında, Büyük Ölçekli Yatırım Teşvik Belgesi almıştır. Bu belge kapsamında yapılan harcamalar %30 oranında devlet katkısından yararlanmakta olup, söz konusu katkı, ödenmesi gereken kurumlar vergisinin %50 oranında daha az ödenmesi yoluyla sağlanacaktır. 7 Ekim 2013 tarihinde ise Fuel Oil Dönüşüm Projesi (RUP), T.C. Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü tarafından 19 Ekim 2012 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere stratejik yatırım kapsamına alınmıştır. Stratejik Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yapılan harcamalar %50 oranında devlet katkısından yararlanmakta olup, söz konusu katkı, ödenmesi gereken kurumlar vergisinin %90 oranında daha az ödenmesi yoluyla sağlanacaktır. Şirket, her iki teşvik belgesi kapsamında kullanılmayan yatırım indirimleri için %58,46 değerlendirme oranı ile endeksleme yapmıştır. Şirket, Stratejik Yatırım Teşviki kapsamında, devlet katkısına ilâveten KDV istisnası, KDV iadesi, gümrük vergisi muafiyeti, sigorta primi işveren hissesi desteği ve faiz desteği teşviklerinden yararlanmaktadır.

Şirket iştiraklerinden Körfez'in yaptığı tevsi yatırımları için aldığı iki tane öncelikli, bir tane de bölgesel kapsamlı teşvik belgesi bulunmaktadır. Söz konusu 3 adet teşvik belgeleri kapsamında esas faaliyetlerini sürdürebilmek için lokomotif ve vagon yatırımı yanı sıra teknik makineler için yatırım harcaması gerçekleştirmiştir. Bu belgeler ile şirket, %40 yatırıma katkı oranı, ve % 80 kurumlar vergisi indirimi KDV istisnası, gümrük vergisi muafiyeti, sigorta primi işveren hissesi desteği ve faiz desteği teşviklerinden yararlanmaktadır.

(**) İndirilebilir mali zararların ertelenmiş vergi etkisi, konsolidasyon kapsamındaki her şirket için ayrı ayrı hesaplanmaktadır. Grup'un 31 Aralık 2023 tarihinde gerçekleşen 244.909 bin TL indirilebilir mali zararlarından gelecek 5 yıl içerisinde kullanılmak üzere 61.227 bin TL tutarında ertelenen vergi varlığı oluşmaktadır. (31 Aralık 2022: İndirilebilir mali zararlar: 304.034 bin TL, ertelenen vergi varlığı: 60.808 bin TL)

Yatırım Teşvik Sistemi Kapsamında Elde Edilen Vergi Avantajları:

Grup'un teşvik belgesine bağlanan yatırımlarından elde ettiği kazançlar, yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine başlanılan hesap döneminden itibaren yatırıma katkı tutarına ulaşıncaya kadar indirimli oranlar üzerinden kurumlar vergisine tabi tutulur. Bu kapsamda, 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla Grup'un öngörülebilir gelecekte faydalanacağı 7.625.022 bin TL (31 Aralık 2022: 16.051.118 bin TL) tutarında vergi avantajı, ertelenmiş vergi varlığı olarak konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır. Söz konusu vergi avantajının 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla muhasebeleştirilmesi neticesinde 1 Ocak – 31 Aralık 2023 dönemine ilişkin konsolide kar veya zarar tablosunda 8.426.096 bin TL tutarında ertelenmiş vergi gideri oluşmuştur.

Ertelemiş vergi varlıkları gelecek yıllarda vergilendirilebilen gelirin oluşmasının muhtemel olduğunun tespiti halinde kayıtlara alınmaktadır. Vergilendirilebilen gelirin oluşmasının muhtemel olduğu durumlarda ertelenmiş vergi varlıkları, indirilebilir geçici farklar, mali zararlar ve indirimli kurumlar vergisi ödemesine imkân sağlayan sınırsız ömre sahip yatırım indirimleri nedeniyle hak kazanılan vergi avantajları üzerinden hesaplanmaktadır. Bu kapsamda Grup yatırım teşviklerinden doğan ertelenmiş vergi varlıklarının konsolide finansal tablolara yansıtılmasını uzun süreli planlara dayandırmakta olup, söz konusu yatırım indirimlerine ilişkin ertelenmiş vergi varlıklarının geri kazanılabilirliğini, vergilendirilebilir kar tahminlerini içeren iş modellerini baz alarak her bilanço tarihi itibarıyla değerlendirmektedir. Söz konusu ertelenmiş vergi varlıklarının bilanço tarihinden itibaren 5 yıl içerisinde geri kazanılması öngörülmektedir.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

26. Vergi varlık ve yükümlülükleri (Devamı)

Yatırım Teşvik Sistemi Kapsamında Elde Edilen Vergi Avantajları (Devamı):

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla gerçekleştirilen duyarlılık analizinde, iş planlarını oluşturan temel makroekonomik ve sektörel varsayımlarda yer alan girdiler %10 artırılarak/azaltılarak yapıldığında yatırım teşviklerine ilişkin ertelenmiş vergi varlıklarının 5 yıl olarak öngörülen geri kazanım sürelerinde bir değişiklik olmamıştır.

Ertelenmiş vergi hareket tablosu aşağıda sunulmuştur:

	2023	2022
Ertelenmiş vergi varlığı/(yükümlülüğü), net		
1 Ocak	(64.406)	4.076.883
Gelir tablosu ile ilişkilendirilen	7.021.173	(1.613.789)
Özkaynaklar ile ilişkilendirilen:		
- Nakit akış riskinden korunma kazançları (kayıpları)	(497.169)	(2.646.504)
- Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları (kayıpları)	21.318	119.004
- İktisaplar	(647.270)	-
- Maddi duran varlıklar yeniden değerlendirme artışları (azalışları)	(22.767)	-
31 Aralık	5.810.879	(64.406)

27. Pay başına kazanç (zarar)

	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
Ana ortaklığa ait dönem karı	53.577.336	61.313.713
Beheri 1 kr. nominal değerli hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama adedi	145.946.448.357	145.946.448.357
Nominal değeri 1 kr. olan pay başına kazanç (zarar) (kr.)	36,71	42,01

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

28. İlişkili taraf açıklamaları

İlişkili taraflarla işlemler aşağıdaki gruplara göre sınıflandırılmış olup, bu dipnottaki tüm ilişkili taraf açıklamalarını içermektedir.

- (1) İş ortaklıkları
- (2) Koç Topluluğu şirketleri
- (3) Ortak, nihai ortak

a) Mevduatlar:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (2)	14.191.895	17.771.568
Toplam	14.191.895	17.771.568

b) Ticari alacaklar:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Opet Petrolcülük A.Ş. (1)	5.326.357	4.393.240
THY OPET Havacılık Yakıtları A.Ş. (1)	612.739	415.974
Aygaz A.Ş. (2)	395.156	178.510
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş. (1)	62.923	38.725
Demir Export (2)	9.760	30.799
Diğer (2)	123.413	195.502
Toplam	6.530.348	5.252.750

Tüpraş, 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla faktoring şirketlerinden tahsil etmiş olduğu 1.900.000 bin TL'yi ilişkili taraflardan ticari alacaklardan düşmüştür (31 Aralık 2022 - 2.282.105 bin TL).

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

28. İlişkili taraf açıklamaları (Devamı)

c) Ticari borçlar:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Opet Petrolcülük A.Ş. (1)	330.958	1.481.523
Zer Merkezi Hizmetler ve Ticaret A.Ş. (2)	182.022	109.027
Koç Sistem Bilgi ve İletişim A.Ş. (2)	105.562	148.544
KocDigital Çözümler A.Ş. (2)	73.284	12.097
Ark İnşaat San. Tic. A.Ş. (2)	48.217	55.786
Aygaz A.Ş. (2)	43.206	25.769
Divan Turizm İşletmeleri Anonim Şirketi (2)	32.444	3.430
RAM Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. (2)	24.881	1.330
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş. (1)	12.723	13.079
Diğer (2)	131.757	54.884
Toplam	985.054	1.905.469

d) Diğer borçlar:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Koç Holding A.Ş. (3)	363.735	279.852
Enerji Yatırımları A.Ş. (3)	1	-
Toplam	363.736	279.852

e) Verilen sabit kıymet avansları:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Ark İnşaat A.Ş. (2)	30.731	496
Toplam	30.731	496

f) Kiralama işlemlerinden borçlar:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. (2)	124.905	136.074
Koç Ailesi (3)	33.066	30.564
Temel Ticaret ve Yatırım A.Ş.	6.125	11.906
Zer Merkezi Hizmetler ve Ticaret A.Ş. (2)	4.400	-
Toplam	168.496	178.544

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

28. İlişkili taraf açıklamaları (Devamı)

g) Ürün ve hizmet satışları:

	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
Opet Petrolcülük A.Ş. (1)	155.773.414	164.860.718
THY OPET Havacılık Yakıtları A.Ş. (1)	15.377.759	13.974.256
Aygaz A.Ş. (2)	4.837.573	6.636.070
Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. (2)	1.056.566	-
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş. (1)	508.982	498.771
Demir Export (2)	143.683	112.079
Diğer (2)	1.455.313	126.136
Toplam	179.153.290	186.208.030

h) Mal ve hizmet alımları:

	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
Opet Petrolcülük A.Ş. (1)	10.934.904	14.257.259
Ram Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. (2) (*)	1.432.750	1.144.445
Aygaz A.Ş. (2)	1.062.572	1.498.825
Zer Merkezi Hizmetler ve Ticaret A.Ş. (2)	961.556	733.899
Koç Holding A.Ş. (3) (**)	568.836	256.192
Koç Sistem Bilgi ve İletişim A.Ş. (2)	563.170	312.512
Ark İnşaat San. Tic. A.Ş. (2)	512.671	256.555
Arçelik A.Ş. (2)	183.007	68
Arçelik Pazarlama A.Ş. (2)	163.808	40.546
Diğer (2)	1.002.944	609.970
Toplam	17.386.218	19.110.271

(*) Sigorta acentesi olarak faaliyet gösteren Ram Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. aracılığı ile ilişkili taraf olmayan sigorta şirketleri ile imzalanan poliçeler kapsamında, ödenen ve tahakkuk eden prim tutarlarını da içermektedir.

(**) Nihai ortağımız Koç Holding A.Ş.'nin bünyesindeki şirketlere finans, hukuk, planlama, vergi, üst yönetim gibi konularda sunduğu hizmetlerin karşılığı olarak, personel ve üst yönetim giderleri dahil olmak üzere Koç Holding A.Ş. nezdinde hizmet sunulan şirketlerle ilgili olarak oluşan giderlerin, Transfer Fiyatlaması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında 1 Seri No.lu Genel Tebliğin "11- Grup İçi Hizmetler" düzenlemesi çerçevesinde dağıtımı sonucunda Şirketimize fatura edilen hizmet bedelini içermektedir.

i) Sabit kıymet alımları:

	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
RMK Marine Gemi Yapım Sanayii ve Deniz Taşımacılığı İşletmesi A.Ş. (2)	810.323	22.865
Koç Sistem Bilgi ve İletişim A.Ş. (2)	131.473	126.106
Diğer (2)	123.600	55.676
Toplam	1.065.396	204.647

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

28. İlişkili taraf açıklamaları (Devamı)

j) Yönetim Kurulu üyeleri ve üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar:

Şirket'in üst düzey yöneticileri, Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri ile Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcıları ve Genel Müdüre doğrudan bağlı olan Direktörler olarak belirlenmiştir. 31 Aralık 2023 tarihinde sona eren dönemde, Şirket'in üst düzey yöneticilerine sağlanan faydaların toplamı 31 Aralık 2023 tarihindeki alım gücüyle 671.585 bin TL'dir (31 Aralık 2022 – 482.709 bin TL). Bu tutarların 31 Aralık 2023 tarihindeki alım gücüyle 43.230 bin TL'lik (31 Aralık 2022 – Yoktur) kısmı işten ayrılma dolayısıyla yapılan ödemelere ilişkin olup kalan kısmı kısa vadeli sağlanan faydalardan oluşmaktadır.

k) İlişkili taraflara ödenen finansman giderleri:

	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
Yapı Kredi Faktoring A.Ş. (2)	62.080	54.541
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (2)	6.044	99.450
Toplam	68.124	153.991

l) Vadeli mevduat faiz gelirleri:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (2)	2.342.629	731.312
Toplam	2.342.629	731.312

m) Yapılan bağışlar:

31 Aralık 2023 tarihinde sona eren dönem içerisinde ilişkili taraflara yapılan toplam nakdi bağış tutarı 922.094 bin TL'dir (31 Aralık 2022 – 402.855 bin TL).

29. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi

Grup faaliyetlerinden dolayı, borç ve sermaye piyasası fiyatları, döviz kurları ve faiz oranlarındaki değişimlerin etkileri dahil çeşitli finansal risklere maruz kalmaktadır. Grup'un risk yönetim programı, mali piyasaların öngörülemezliğine odaklanmakta olup Grup'un mali performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerin en aza indirgenmesini amaçlamıştır.

Likidite riski:

Mevcut ve ilerideki muhtemel borç gereksinimlerinin fonlanabilme riski, yeterli sayıda ve yüksek kalitedeki kredi sağlayıcılarının erişilebilirliğinin sürekli kılınması suretiyle yönetilmektedir.

İhtiyatlı likidite riski yönetimi, yeterli miktarda nakit ve menkul kıymet sağlamak, yeterli kredi imkanları yoluyla fonlamayı mümkün kılmak ve açık pozisyonu kapatabilme imkanından oluşmaktadır.

Aşağıdaki tablo Grup'un 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla kalan vadelerine göre bilanço içi finansal yükümlülükleri için ödeyeceği nakit çıkışlarını göstermektedir. Tabloda gösterilen tutarlar sözleşmeye dayalı indirgenmemiş nakit akım tutarları olup, Grup, likidite yönetimini beklenen indirgenmemiş nakit akımlarını dikkate alarak yapmaktadır.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

29. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (Devamı)

31 Aralık 2023

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası	5 yıldan uzun
Türev Olmayan Finansal Yükümlülükler	133.774.951	136.259.835	103.911.101	26.380.194	4.556.083	1.412.457
Banka kredileri	14.009.514	14.872.269	4.793.560	4.585.391	4.441.877	1.051.441
Borçlanma senedi ihraçları	20.794.777	21.739.236	-	21.739.236	-	-
Kiralama yükümlülükleri	521.826	552.120	21.331	55.567	114.206	361.016
Ticari borçlar	97.956.168	98.603.544	98.603.544	-	-	-
Diğer borçlar	492.666	492.666	492.666	-	-	-
Sözleşme uyarınca vadeler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası	5 yıldan uzun
Türev Araçlar (Net)	1.099.322	(3.421.840)	(1.026.321)	(1.939.229)	(456.290)	-
Türev Nakit Girişleri	2.101.281	35.392.168	21.094.970	13.894.280	402.918	-
Türev Nakit Çıkışları	1.001.959	38.814.008	22.121.291	15.833.509	859.208	-

31 Aralık 2022

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası	5 yıldan uzun
Türev Olmayan Finansal Yükümlülükler	142.089.276	145.201.429	96.314.118	15.965.173	31.771.504	1.150.634
Banka kredileri	30.176.698	32.504.575	6.372.473	15.447.239	10.114.905	569.958
Borçlanma senedi ihraçları	24.101.605	24.101.605	2.334.824	199.967	21.566.814	-
Kiralama yükümlülükleri	539.917	1.007.886	19.458	317.967	89.785	580.676
Ticari borçlar	86.838.700	87.155.007	87.155.007	-	-	-
Diğer borçlar	432.356	432.356	432.356	-	-	-
Sözleşme uyarınca vadeler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası	5 yıldan Uzun
Türev Araçlar (Net)	3.890.897	(77.373)	10.583	313.172	(419.746)	18.618
Türev Nakit Girişleri	6.020.936	12.240.628	667.927	11.420.004	134.079	18.618
Türev Nakit Çıkışları	2.130.039	12.318.001	657.344	11.106.832	553.825	-

Nakit çıkışları, satışlardan elde edilecek nakit girişleri ve gerekli görüldüğü takdirde finansman yoluyla karşılanacaktır.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

29. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (Devamı)

Kredi Riski:

Grup, vadeli satışlarından kaynaklanan ticari alacakları ve bankalarda tutulan mevduatları dolayısıyla kredi riskine maruz kalmaktadır. Grup yönetimi müşterilerden alacakları ile ilgili kredi riskini her bir müşteri için ayrı ayrı olmak kaydıyla kredi limitleri belirleyerek ve gerektiği takdirde teminat alarak riskli gördüğü müşterilerine ise sadece nakit tahsilat yoluyla satış yaparak azaltmaktadır. Grup'un tahsilat riski esas olarak ticari alacaklarından doğabilmektedir. Ticari alacaklar, Grup yönetiminin geçmiş tecrübeler ve cari ekonomik durum göz önüne alınarak değerlendirilmekte ve uygun miktarda şüpheli alacak karşılığı ayrıldıktan sonra konsolide bilançoda net olarak gösterilmektedir.

Tüpraş'ın müşterilerinin büyük bölümü finansal açıdan kuvvetli akaryakıt dağıtım şirketleri ya da devlet kuruluşlarından oluşmaktadır. 31 Aralık 2023 ve 2022 tarihleri itibarıyla Grup'un satış yaptığı en büyük 5 müşterisinden olan alacaklarının toplam ticari alacaklar içerisindeki payı sırasıyla %70 ve %61'dir. Bununla birlikte, Grup'un yıllara göre tahsil edilemeyen alacak tutarına bakıldığında ve yukarıdaki sebepler dikkate alındığında, Grup yönetimi ticari alacaklarından oluşan kredi riskinin düşük olduğu görüşündedir. Grup finansal varlıkların yönetiminde de aynı kredi riski yönetimi prensipleri ile hareket etmektedir. Yatırımlar, likiditesi en yüksek enstrümanlara yapılmakta ve işlemin yapıldığı kuruluşlar finansal açıdan güçlü bankalar arasından seçilmektedir. Grup, bugüne kadar tahsil edilemeyen, vadesi geçen, koşulları yeniden görüşülen herhangi bir banka mevduatı bulunmadığından banka mevduatları ile ilgili herhangi bir değer düşüklüğü riskinin olmadığını düşünmektedir.

Grup'un 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla finansal araç türleri itibarıyla maruz kaldığı kredi riskleri aşağıda belirtilmiştir:

31 Aralık 2023	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar	Diğer
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar				
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf			
Raporlama tarihi itibariyle maruz kalan azami kredi riski	6.530.348	33.909.084	-	127.632	97.823.618	2.101.281	-
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	3.382.844	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	6.530.348	33.684.598	-	127.632	97.823.618	2.101.281	-
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	224.486	-	-	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	7.474	-	3.696	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(7.474)	-	(3.696)	-	-	-
- Net değerinin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-	-
- Net değerinin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
D. Finansal durum tablosu dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-	-

31 Aralık 2022	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar	Diğer
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar				
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf			
Raporlama tarihi itibariyle maruz kalan azami kredi riski	5.252.750	30.037.523	-	66.934	78.489.840	6.020.936	-
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	4.789.425	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	5.252.750	29.790.102	-	66.934	78.489.840	6.020.936	-
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	247.421	-	-	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	9.264	-	4.304	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(9.264)	-	(4.304)	-	-	-
- Net değerinin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-	-
- Net değerinin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
D. Finansal durum tablosu dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-	-

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

29. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (Devamı)

Kredi Riski (Devamı):

Vadesi geçmiş ve değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacakların vade analizi

31 Aralık 2023	Alacaklar		Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar	Diğer
	Ticari Alacaklar	Diğer Alacaklar			
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	86.412	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	104.831	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	31.356	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	1.887	-	-	-	-
Vadesini 5 yıldan fazla geçmiş	-	-	-	-	-

31 Aralık 2022	Alacaklar		Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar	Diğer
	Ticari Alacaklar	Diğer Alacaklar			
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	130.124	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	109.240	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	5.232	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	2.825	-	-	-	-
Vadesini 5 yıldan fazla geçmiş	-	-	-	-	-

Grup yukarıda belirtilen finansal varlıkların değer düşüklüğü testleri sırasında tahsil edilmesi gereken tutarların tahsil edilemeyecek olduğunu gösteren etkenlerin varlığını göz önünde bulundurmıştır. Grup'un vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacaklar için almış olduğu 104.375 bin TL (31 Aralık 2022 – 116.537 bin TL) teminat bulunmaktadır. Grup'un teminatsız alacaklarının önemli bir kısmının düzenli satış yapılan devlet kuruluşlarından olması sebebiyle herhangi bir tahsilat riski öngörülmemektedir.

Vadesi geçmemiş ve değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacakların kredi kalitesi

Grup, vadesi geçmemiş ve değer düşüklüğüne uğramamış veya koşulları yeniden görüşülmüş ticari alacakların kredi kalitesine ilişkin detayları dört grupta incelemektedir. 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla söz konusu ticari alacakların kredi kalitesine ilişkin detaylar aşağıda belirtilmiştir:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Grup 1	7.530	4.100
Grup 2	3.711.868	7.420.705
Grup 3	35.754.200	26.813.635
Grup 4	741.348	804.412
Toplam	40.214.946	35.042.852

Grup 1 - Yeni müşteriler (3 aydan kısa süredir müşteri olanlar)

Grup 2 - Kamu kurum ve kuruluşları

Grup 3 - Önceki dönemlerde tahsil gecikmesi yaşanmamış mevcut müşteriler (3 aydan uzun süredir müşteri olanlar)

Grup 4 - Önceki dönemlerde tahsilat sıkıntısı yaşanmış, ancak gecikmeli olsa da tahsilat yapılmış mevcut müşteriler (Grup 1 ve 2 hariç)

Piyasa riski:

Şirket emtia fiyatı, döviz kuru ve faiz haddi risklerini piyasa riskinin en önemli unsurları olarak görmektedir. Döviz kuru ve faiz haddi riskleri portföy ve ürün bazında ayrı ayrı değerlendirilmektedir.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

29. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (Devamı)

Emtia fiyat riski

Tüpraş, üretimde kullanmak üzere edindiği ham petrol stokları ile ilgili olarak petrol fiyatlarındaki dalgalanmaların etkilerine maruz kalmaktadır. Şirket yönetimi söz konusu riskin bertaraf edilmesi için elde bulundurduğu stok miktarlarını düzenli olarak gözden geçirmektedir.

Tüpraş'ın ürün satış fiyatları ise 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununda tanımlandığı üzere "en yakın erişilebilir dünya serbest piyasa oluşumu" olan, Akdeniz ürün fiyatları ve ABD Doları satış kuru takip edilerek belirlenmektedir. Yasal tanım çerçevesinde Akdeniz piyasasındaki petrol ürünleri fiyatlarında oluşan değişiklikler ve ABD Doları kurundaki değişim Şirket yönetimi tarafından günlük olarak değerlendirilmekte ve bu iki faktöre göre oluşturulan yeni fiyat, yürürlükteki satış fiyatlarından anlamlı bir şekilde yukarı ya da aşağı yönde farklılık gösterdiğinde ürün satış fiyatları güncellenmektedir.

Ham petrol fiyatlarındaki değişkenlik net kar ve nakit akımları üzerinde istenmeyen ve beklenmeyen dalgalanmalar yaratabileceğinden bu riski bertaraf etmek amacıyla Şirket tarafından riskten korunma politikası oluşturulmuştur. Bu politika çerçevesinde çeşitli türev enstrümanları kullanılarak kısa ve uzun vadeli hedge işlemleri yapılmaktadır (Not 18).

Ürün Kar Marjı Riski

Tüpraş, ham petrol fiyatlarındaki dalgalanmaların yanı sıra, ürün fiyatlarındaki değişim sonucu ürün kar marjlarında oluşan dalgalanmaların etkilerine maruz kalmaktadır. Ürün kar marjlarındaki (crack) söz konusu dalgalanmaların etkilerini ortadan kaldırmak için; geçmiş dönemlerde gerçekleşen ürün fiyat seviyeleri, piyasa beklentileri ve öngörülen satış hacimleri dikkate alınarak riskten korunma politikası oluşturulmuştur. Bu politika çerçevesinde, ürün kar marjları çeşitli türev enstrümanlar kullanılarak hedge edilmektedir (Not 18).

Faiz haddi riski

Grup, faiz hadlerindeki değişmelerin faiz getiren varlık ve yükümlülükler üzerindeki etkisinden dolayı faiz haddi riskine maruz kalmaktadır. Söz konusu faiz haddi riski, faiz haddi duyarlılığı olan varlık ve yükümlülüklerin dengelenmesi suretiyle ve yapılan faiz haddi swap işlemleri ile yönetilmektedir.

31 Aralık 2023 ve 2022 tarihleri itibarıyla Grup'un faiz pozisyonu tablosu aşağıdaki belirtilmiştir:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Sabit faizli finansal araçlar		
Finansal varlıklar		
Vadeli mevduatlar	92.136.205	72.608.874
Finansal yükümlülükler	28.539.177	38.125.464
Değişken faizli finansal araçlar		
Finansal varlıklar	-	-
Finansal yükümlülükler (*)	6.786.940	16.692.756

(*) 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla Grup'un değişken faizli borçlanmalarının toplam 37.585 bin ABD Doları (31 Aralık 2022 – 170.264 bin ABD Doları ve 31 Aralık 2022 - 807.387 bin TL) faiz haddi swap işlemleri ve çapraz kur faiz haddi swap işlemleri bulunmaktadır.

31 Aralık 2023 tarihinde ABD Doları para birimi cinsinden olan banka kredileri için faiz oranı 100 baz puan (%1) yüksek/düşük olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, vergi öncesi kar 6.343 bin TL daha düşük/yüksek olacaktı (31 Aralık 2022 – 20.990 bin TL). 31 Aralık 2023 tarihinde Avro para birimi cinsinden olan banka kredileri için faiz oranı 100 baz puan (%1) yüksek/düşük olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, vergi öncesi kar 1.087 bin TL daha düşük/yüksek olacaktı (31 Aralık 2022 – Yoktur). 31 Aralık 2023 tarihinde TL para birimi cinsinden olan banka kredileri için faiz oranı 100 baz puan (%1) yüksek/düşük olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, vergi öncesi kar 4.474 bin TL daha düşük/yüksek olacaktı (31 Aralık 2022 – 8.578 bin TL).

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

29. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (Devamı)

Beklenen yeniden fiyatlandırma ve vade tarihleri, alınan krediler dışındaki finansal varlık ve yükümlülükler için sözleşme vade tarihlerinden farklı olmadığından ek bir tablo ile sunulmamıştır.

31 Aralık 2023 ve 2022 tarihleri itibarıyla banka kredilerinin yeniden fiyatlandırma tarihlerine göre vade analizleri Not 7’da sunulmuştur.

Döviz kuru riski

Grup, döviz cinsinden yaptığı operasyonları nedeniyle döviz kuru riskine maruz kalmaktadır. Söz konusu döviz kuru riski, bilançoda yer alan döviz cinsinden parasal varlık ve yükümlülüklerin analizi ile Grup’un kur riskini bertaraf etmek üzere yaptığı hazine işlemleri, doğal hedge uygulamaları ve benzeri unsurların içerisinde yer aldığı kapsamlı bir risk takip sistemi ile yönetilmektedir.

Aşağıdaki tablo 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla Grup’un net bilanço yabancı para pozisyonunu ve risk takip sistemi içerisinde yönettiği unsurları özetlemektedir:

	31 Aralık 2023		31 Aralık 2022	
	TL karşılığı	Dolar karşılığı(*)	TL karşılığı (**)	Dolar karşılığı(*)
Parasal varlıklar	42.335.108	1.438.101	41.130.293	1.334.977
Parasal yükümlülükler	(121.973.974)	(4.135.931)	(115.740.154)	(3.756.610)
Parasal kalemler net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu	(79.638.866)	(2.697.830)	(74.609.861)	(2.421.633)
Parasal olmayan varlıklar	934.421	31.742	716.154	23.244
Bilanço dışı türev araçlar net yabancı para pozisyonu	34.198.431	1.161.491	8.593.038	278.907
Net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu	(44.506.014)	(1.504.597)	(65.300.669)	(2.119.482)
Nakit akış riskinden korunma muhasebesine konu tutarlar (***)	694.329	23.586	6.316.300	205.010
Nakit akış riskinden korunma sonrası net yabancı para pozisyonu	(43.811.685)	(1.481.011)	(58.984.369)	(1.914.472)
Doğal hedge kapsamında değerlendirilen stoklar (****)	44.598.942	1.515.002	59.046.077	1.916.475
Nakit akış riskinden korunma sonrası ve doğal hedge sonrası net yabancı para pozisyonu	787.257	33.991	61.708	2.003

(*) Dolar karşılığı tutarlar toplam TL karşılığı pozisyonların bilanço tarihleri itibarıyla dolar kuruna bölünmesiyle bulunmuştur.

(**) Geçmiş yıl TL karşılığı tutarları 2023 satın alma gücü esasına göre hazırlanmıştır.

(***) Grup, 23.586 bin ABD Doları karşılığı 694.329 bin TL tutarındaki yatırım kredilerini (31 Aralık 2022 - 205.010 bin ABD Doları karşılığı 2023 satın alma gücüne getirilmiş 6.316.300 bin TL) gerçekleştirme olasılığı yüksek tahmini ABD Doları cinsinden ihraç gelirleri nedeniyle maruz kalınan ABD Doları/TL spot kur riskine karşı korunma aracı olarak kullanmaktadır. Grup, bu kapsamda gerçekleştirdiği etkinlik testi sonucunda söz konusu işlemin tamamının etkin olduğunu belirlemiş ve nakit akış riskinden korunma muhasebesi uygulamıştır. 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla yatırım kredilerinin 604.270 (31 Aralık 2022 - 5.195.798 bin TL) tutarındaki kur farkı gideri, ilgili riskten korunma konusu olan kalemin nakit akışları gerçekleşene kadar özkaynaklar altında “Riskten korunma kazançları (kayıpları)” hesabında muhasebeleştirilmekte, cari dönem gelir tablosunda bir etki yaratmamaktadır. 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla sona eren dönem içerisinde, söz konusu kredilerin ABD Doları cinsinden ihraç gelirlerine karşılık gelen gerçekleşen 2.632.041 bin TL tutarındaki kur farkı gideri özkaynaklar altındaki “Riskten korunma kazançları (kayıpları)” hesabından gelir tablosundaki kur farkı giderlerine transfer edilmiştir. Ayrıca 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla, özkaynaklar altındaki “Riskten korunma kazançları (kayıpları)” hesabına söz konusu kredilerin 2023 yılı içerisinde oluşan 16.241 bin TL tutarındaki kur farkı gideri eklenmiştir.

(****) Grup, net yabancı para finansal yükümlülüklerden ve ticari borçlardan ötürü ortaya çıkan kur riskini, ürün satış fiyatlarına döviz kuru değişimlerini yansıtmak suretiyle sınırlandırmaktadır. Grup risk yönetimi politikaları gereği stok değerinin ABD Doları cinsinden karşılığını tarihi stok maliyetleri üzerinden takip etmektedir. 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla Grup’un sahip olduğu toplam ham petrol ve petrol ürünü stokları 44.598.942 bin TL (31 Aralık 2022 - 59.046.077 bin TL)’dir.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

29. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (Devamı)

DÖVİZ POZİSYONU TABLOSU										
	31 Aralık 2023					31 Aralık 2022				
	Türk Lirası Karşılığı (Fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro	GBP	Diğer (TL karşılığı)	Türk Lirası Karşılığı (Fonksiyonel para birimi)(*)	ABD Doları	Avro	GBP	Diğer (TL karşılığı)
Ticari alacaklar	6.420.539	217.966	123	-	-	1.127.498	36.498	79	-	252
Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	35.909.077	1.208.667	9.429	560	2	39.989.430	1.293.278	3.090	1.144	-
Diğer	318.322	6.983	1.041	2.106	-	704.902	21.720	527	497	-
Dönen varlıklar	42.647.938	1.433.616	10.593	2.666	2	41.821.830	1.351.496	3.696	1.641	252
Parasal finansal varlıklar	5.492	187	-	-	-	13.365	434	-	-	-
Diğer	616.099	20.928	-	-	-	11.252	-	-	304	-
Duran varlıklar	621.591	21.115	-	-	-	24.617	434	-	304	-
Toplam varlıklar	43.269.529	1.454.731	10.593	2.666	2	41.846.447	1.351.930	3.696	1.945	252
Ticari borçlar	71.417.546	2.373.486	40.259	2.066	171	73.297.486	2.352.258	24.753	324	-
Finansal yükümlülükler	28.629.292	965.518	4.356	392	-	10.044.503	325.289	333	310	-
Parasal olan diğer yükümlülükler	18.398.331	622.463	933	1.129	-	1.933.613	56.707	637	4.467	-
Diğer borçlar	159.202	5.177	203	6	-	94.725	2.892	154	16	-
Kısa vadeli yükümlülükler	118.604.371	3.966.644	45.751	3.593	171	85.370.327	2.737.146	25.877	5.117	-
Finansal yükümlülükler	3.369.603	87.429	22.136	1.988	-	30.369.827	979.055	6.253	-	-
Uzun vadeli yükümlülükler	3.369.603	87.429	22.136	1.988	-	30.369.827	979.055	6.253	-	-
Toplam yükümlülükler	121.973.974	4.054.073	67.887	5.581	171	115.740.154	3.716.201	32.130	5.117	-
Finansal durum tablosu dışı döviz cinsinden türev araçların net varlık / (yükümlülük) pozisyonu	34.198.431	1.158.653	4.519	-	-	8.593.038	278.906	-	-	-
Aktif karakterli finansal durum tablosu dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	71.829.691	2.435.017	4.519	-	-	83.810.534	2.720.261	-	-	-
Pasif karakterli finansal durum tablosu dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	(37.631.260)	(1.276.364)	-	-	-	(75.217.496)	(2.441.355)	-	-	-
Net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu	(44.506.014)	(1.440.689)	(52.775)	(2.915)	(169)	(65.300.669)	(2.085.365)	(28.434)	(3.172)	252
Nakit akış riskinden korunma muhasebesine konu tutarlar	694.329	23.586	-	-	-	6.316.300	205.010	-	-	-
Nakit akış riskinden korunma sonrası net yabancı para pozisyonu	(43.811.685)	(1.417.103)	(52.775)	(2.915)	(169)	(58.984.369)	(1.880.355)	(28.434)	(3.172)	252
Parasal kalemler net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu	(79.479.664)	(2.622.076)	(58.132)	(5.015)	(169)	(74.515.136)	(2.383.099)	(28.807)	(3.957)	252
Risken korunma amaçlı sınıflandırılan türev araçların gerçeğe uygun değeri	(360.079)	(12.210)	-	-	-	(457.352)	(14.844)	-	-	-

(*) Geçmiş yıl Türk Lirası karşılığı tutarları 2023 satın alma gücü esasına göre hazırlanmıştır.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

29. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (Devamı)

Aşağıdaki tabloda 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla Grup'un finansal durum tablosundaki net döviz pozisyonunun döviz kurlarındaki değişimlere baz duyarlılık analizi özetlenmiştir.

31 Aralık 2023				
Kar/ (Zarar)			Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları kurunun % 10 değişmesi halinde:				
ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(7.718.922)	7.718.922	(189.464)	189.464
ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	3.623.665	(3.623.665)	-	-
ABD Doları Net Etki	(4.095.257)	4.095.257	(189.464)	189.464
Avro kurunun % 10 değişmesi halinde:				
Avro net varlık/yükümlülüğü	(189.362)	189.362	-	-
Avro riskinden korunan kısım (-)	13.302	(13.302)	-	-
Avro Net Etki	(176.060)	176.060	-	-
TOPLAM	(4.271.317)	4.271.317	(189.464)	189.464

31 Aralık 2022				
Kar/ (Zarar)			Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları kurunun % 10 değişmesi halinde:				
ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(4.455.990)	4.455.990	(399.352)	399.352
ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	897.647	(897.647)	-	-
ABD Doları Net Etki	(3.558.343)	3.558.343	(399.352)	399.352
Avro kurunun % 10 değişmesi halinde:				
Avro net varlık/yükümlülüğü	(53.864)	53.864	-	-
Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
Avro Net Etki	(53.864)	53.864	-	-
TOPLAM	(3.612.207)	3.612.207	(399.352)	399.352

Grup, kullanmış olduğu yatırım kredilerini nakit akış riskinden korunma muhasebesi kapsamında değerlendirmekte ve bu kredilerden oluşan kur farkı gelir/giderini özkaynaklar altında muhasebeleştirilmektedir. Döviz kurundaki %10 artış/azalış etkisi aynı yöntemle hesaplanmakta ve hesaplanan kur farkı döviz kuru duyarlılık tablosunda riskten korunan kısım olarak sınıflanmaktadır. Ayrıca vadeli döviz işlemleri ve çapraz kur sabit faiz swap işlemleri ile korunan kur farkı, döviz kuru duyarlılık tablosunda riskten korunan kısım olarak sınıflanmaktadır.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

29. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (Devamı)

İhracat ve ithalat bilgileri

	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
İhracat		
ABD Doları (Bin TL karşılığı)	118.479.956	126.620.001
EUR (Bin TL karşılığı)	2.013	9.288
Toplam	118.481.969	126.629.289
İthalat		
ABD Doları (Bin TL karşılığı)	485.199.339	584.658.993
Toplam	485.199.339	584.658.993

Sermaye risk yönetimi

Sermayeyi yönetirken Grup'un hedefleri, ortaklarına getiri, diğer paydaşlarına fayda sağlamak ve sermaye maliyetini azaltmak amacıyla en uygun sermaye yapısını sürdürmek için Grup'un faaliyette bulunabilirliğinin devamını korumaktır.

Sermaye yapısını korumak veya yeniden düzenlemek için Grup ortaklara ödenecek temettü tutarını belirlemekte, yeni hisseler çıkarabilmekte ve borçlanmayı azaltmak için varlıklarını satabilmektedir. 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla net finansal borç/ yatırılan sermaye oranı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Toplam finansal borçlar (Not 7)	35.326.117	54.818.220
Eksi: Nakit ve nakit benzerleri (Not 5)	(88.347.717)	(68.476.938)
Eksi: Finansal yatırımlar (Not 6)	(701.824)	(3.518.193)
Net finansal borç	(53.723.424)	(17.176.911)
Özkaynaklar	202.940.767	179.412.567
Yatırılan sermaye	149.217.343	162.235.656
Net finansal borç/ yatırılan sermaye oranı	-%36,00	-%10,59

Finansal araçların gerçeğe uygun değeri

Gerçeğe uygun değer, piyasa katılımcıları arasında ölçüm tarihinde olağan bir işlemde, bir varlığın satışından elde edilecek veya bir borcun devrinde ödenecek fiyat olarak tanımlanır. Finansal araçların tahmini gerçeğe uygun değerleri, Grup tarafından mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerlendirme yöntemleri kullanılarak tespit olunmuştur. Ancak, gerçeğe uygun değeri belirlemek için piyasa verilerinin yorumlanmasında tahminler gereklidir. Buna göre, burada sunulan tahminler, Grup'un bir güncel piyasa işleminde elde edebileceği tutarları göstermeyebilir.

Parasal borçlar

Kısa vadeli banka kredileri ve diğer parasal borçların gerçeğe uygun değerlerinin, kısa vadeli olmaları nedeniyle kayıtlı değerlerine yakın olduğu öngörülmektedir. Uzun vadeli değişken faizli banka kredilerinin faiz oranları değişen piyasa koşulları dikkate alınarak güncellendiği için bu kredilerin gerçeğe uygun değerlerinin taşıdıkları değeri ifade ettiği düşünülmektedir.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

29. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (Devamı)

Gerçeğe uygun değer ölçümleri hiyerarşi tablosu:

Grup, finansal tablolarda gerçeğe uygun değer ile yansıtılan finansal araçların rayiç değer ölçümlerini her finansal araç sınıfının girdilerinin kaynağına göre, üç seviyeli hiyerarşi kullanarak, aşağıdaki şekilde sınıflandırmaktadır.

Seviye 1: Belirlenen finansal araçlar için aktif piyasada işlem gören (düzeltilmemiş) piyasa fiyatı kullanılan değerlendirme teknikleri

Seviye 2: Dolaylı veya dolaysız gözlemlenebilir girdi içeren diğer değerlendirme teknikleri: İlgili finansal varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerleri, gözlemlenebilir aktif piyasa işlemlerinden elde edilen fiyatlar kullanılarak iskonto edilmiş nakit akış analizlerine dayalı genel kabul görmüş değerlendirme modellerine göre belirlenir. Değerleme modellerinde kullanılan varsayımlar ve tahminler; referans faiz oranları, kredi marjları, iskonto oranları, tahvil ve hisse senedi fiyatlarını ve beklenen fiyat korelasyonlarını tahmin etmede kullanılan diğer değişkenleri içerir.

Seviye 3: Gözlemlenebilir piyasa girdilerini içermeyen değerlendirme teknikler

Gerçeğe uygun değer ölçümleri hiyerarşi tablosu 31 Aralık 2023 itibarıyla aşağıdaki gibidir:

Bilançoda rayiç değerden taşınan finansal varlıklar	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Türev finansal varlıklar	-	2.101.281	-
Finansal yatırımlar	-	701.824	-
Bilançoda rayiç değerden taşınan finansal yükümlülükler			
Türev finansal yükümlülükler	-	1.001.959	-

Gerçeğe uygun değer ölçümleri hiyerarşi tablosu 31 Aralık 2022 itibarıyla aşağıdaki gibidir:

Bilançoda rayiç değerden taşınan finansal varlıklar	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Türev finansal varlıklar	-	6.020.936	-
Finansal yatırımlar	-	3.518.193	-
Bilançoda rayiç değerden taşınan finansal yükümlülükler			
Türev finansal yükümlülükler	-	2.130.039	-

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

31 ARALIK 2023 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

30. Devlet teşvik ve yardımları

Grup'un çeşitli teşvikler ile sahip olduğu haklar aşağıdaki gibidir:

- a) İthal edilen makine ve ekipmanlara uygulanan gümrük vergisi muafiyeti
- b) Yurt içinden ve yurt dışından tedarik edilen yatırım malları için KDV ve Damga vergisi muafiyeti
- c) Araştırma ve geliştirme kanunu kapsamında yer alan teşvikler (%100 Kurumlar Vergisi istisnası, Sosyal Güvenlik Kurumu teşvikleri, Gelir Vergisi, Damga vergisi teşviği vb.)
- d) Araştırma ve geliştirme harcamaları karşılığı Teydeb ve AB Fonları'ndan alınan nakit destekler
- e) İndirimli kurumlar vergisi teşviki
- f) Sigorta Primi İşveren Payı, İş Kur, Asgari Ücret ve Stajyer Eğitim Destekleri
- g) Emlak Vergisi teşviği
- h) Faiz Desteği

31. Bilanço tarihinden sonraki olaylar

Yoktur.

.....